

FABVLAE. ESOPHI

Nemzeti Széchényi Könyvtár

9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26

Országos Széchényi Könyvtár

RMK T. 7.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Aesopi phrygis fa-
bulæ, Gabriele Pannonio
Pesthino interprete.

Esopus fabulái, mellíjéket ma-
stan wíjionnan magíjár nje-
lwre fordítot Pesthíj Gabriel.

Horatius in arte poetica.
*Nec uerbum uerbo curabis
reddere fidus*   *Interpres.*

Plinius libro 36. Capi. 12.
Aesopus fabulæ Philosophus

GABRIEL PANNONIVS
PESTHINVS LECTO-
RI OPTIMO. S. D.

Um videam omnes
ferè mortales, ac or-
bis terrarum nationes
mira translationū co-
pia scatere, passimq;
hac in re operam nauare, vt in cumu-
lum decoris patriæ eorum semper al-
iquid adijciant, quo & linguam et in-
genium suorum acuant, et latius dif-
fundant. Cur quæso non liceat mihi
quoq; linguam & ingenium nostro-
rum, doctrinis veterum sapientum,
pro mea virili, exornare, et patriæ cui
semel omnes debemus, studere? Atq;
omni alioqui felicitate fluentem cura-
re, nequid illi desit, quod uel ad salu-
tem, vel ad bonos mores consequens

dos attineret. Rē igitur factu nō in-
utilem, Lector optime, arbitrati su-
mus, si fabulas Aesopicas, ex opulens-
tissimo summorum autorum mundo
selectas, et in catalogum recens ab eru-
ditissimis uiris redactas (quæ nō so-
lum incredibili quadā voluptate ani-
mos mortalium afficiunt, verum etiā
ad res honestas vtilēsq; peragendas
magis quā Philosophi suis seueris
præceptis alliciunt, adeoq; cum sum-
ma iocunditate in animos hominum
penetrant, et quid imitandum euitan-
dumq; sit ostendunt, vt omnes etiam
inuiti illis assentire cogamur) transfe-
remus, Inducti veleam ob rem maxis-
me, cum intelligamus omnem nō mo-
do nitorem sed et vniuersam propè
fermonis cuiusq; dignitatem à para-
bolis et exemplis proficisci, hæc enim
accessione (vt a doctissimis uiris me-

morie traditum est) cōduplicatur sententiae dos. Quamobrem neq; Solomō ille vir diuinus oracula sua alio magis quam parabolarum titulo uoluit commendari, Et ut de reliquis super sedeam, ille quoq; excelsi ac æterni patris vnigenitus in euangelicis literis parabolis utitur sæpissime, cælestia terrenis accomodans, quo magis suorum sese conformaret capacitati auditorum. Et quamq; hæ parabolæ Aesopi, fabulæ nomē sortiantur, eò quod animalia que non loqui certum est inducat loquentia, verum et ex his etiā quouis nomine eas nuncupemus licet salutaria haurire documenta quibus homines ad probe recteq; viuendū inducamus. Nec enim magni refert (ut scribit Erasmus in uita diui Hieronymi) quo tramite curras, modo ad Christū properes. Porro

ro, hæ, non a fori conciliabulis tantūmodo celebrantur verum ab eloquentissimis Poetarum et historicorū aliorumq; celebratissimorum scriptorū monumentis, Quandoquidē et Quintilianus affirmat fabulas ducere sole re animos hominū præcipue rusticorū et imperitorū, qui et simplicius que ficta sunt audiūt, et capti voluptate facile ijs quibus delectantur cōsentiunt. Extat et apud T. Liuiū, Meneniū Agrippam, plebem cū patribus in gratiam reduxisse, notabili illa fabula de mēbris humāis aduersus ventrem discordantibus. Et Horatius ne in poemate quidem humilem vsum fabularum putauit, sicuti legere est apud eundem plæriscq; in locis, veluti de vulpe et leone ægroto, de Mustela et tenui vulpecula, que per angustam rimam reperat in cameram frumenti, vbi bene

paſta rurfus ire foras pleno tentabat
corpore fruſtra, et alijs in locis cōplu-
rimis que ſtudioſo honarum diſcipli-
narum non ſemel obuia exiſtunt. Au-
lus quoq; Gellius in ſuis noctibus at-
ticis, quas longe verius clariffima ſo-
lis lumina, ac radios vnde cūq; ſplen-
dore nō inutili micātes, quā noctes
dixeris, fabularū Aefopi meminit. Et
haud immerito (inquit) ſapiens exiſti-
matus eſt, cū quæ vtilia monitu ſua-
ſuq; erant, nō ſeuere, non imperioſe,
præcepit et cenſuit, vt Philoſophorū
mos eſt, Sed feſtiuos delectabilesq; a-
pologos cōmentus, res ſalubriter ac
proſpicienter animaduerſas, in mētes
animosq; hominū cū audiendi quadā
illecebra induit. Et Agathias quoq; li-
bro Græcorū epigramatū, cōprobat,
Res graues et ſeueras reddi mitiores
ſi Aefopiciſ ſalibus cōdiantur. Hęc in

præſentia de fabulis Aefopi leſtorē
admonuiſſe ſufficiat. Præterea ne hoc
quidem ſilento pretereundum vide-
batur, in aliquibus fabulis, raris tamē
ac pauciſſimis, iudicio atq; dedita ope-
ra, nonnulla muſaſſe nos (quæ uix tria
ſunt) animalium nomina, vt haberet
candidus leſtor, ex varijs animalium
generibus fabularum ſupelleſtilē lo-
cupletatam. Proinde ſi genio quopi-
am aſpirante leuis hæc alea cprimeq;
alię ſæturę meę ſcēliciter ceciderint
pluſculum aliquando audebo,
& vt par eſt, officioſius pa-
trię ſtudebo inferuire. Va-
le, Viennæ pānonię die
XXVIII Auguſti.
Anno M. D.
XXXVI.

IOANNIS ALEXANDRI
Brassicani Iurifconsulti.

Aesopus loquitur.

Græcus erā, latio trāscriptus, et inde reuixi,
Qui nunc pannonio clarius ore loquor,
Cū Brutis facio verba, et loquor aurea verba
Socratico quondam saepe probata gregi.

Plato phædone, et Diogenes laertius scribūt
Socratem Aesopi fabulas carmine reddidisse.

ἄισω πόσ ποτ' ἔλεξε κορίθιον ἄσιν μέγιστον
μηδὲ κρίμην ἀρετῆς λαοδίκῳ σοφίῳ.

LATINE SIC.

Ciuihus Aesopus fertur dixisse Corinthi.
Derecto ut statuant Iudice nil populo.

Aesopusnak eletijkez
detijk reuידeden. 1

Sopus nemzetsege ees
eredeti tamador phrij-
giabeli tartomanba A-
moriom neuji warasbol,
Eji az ew rendi jerint
nemigen ieles ember ha-
nem solga ees rab wala.

De az rablag az ew bewlch ees zabad elme-
ijet nem tehete rabba, hanem miind wegig
len az bewlcheseagnek zabadlagaba marada
meg. Ees wala nem chak rab de meeg az ew
ideijebe walo embereket ewzewt miind-
nel rutab, ees termeti jerint widoeb, Mert
neki seije chwchos wala, orra lapos, nija
rewuid, aijaekij zertetlen nagijok, sefete, te-
wrpe, hasa nagij, ew maga gewrbe, ees me-
li leg nagijob fogiatkosas wala benne afa-
dozwa solo ees rekedezwe, wgi anniira ho-
gi miindenijt meltan walo rabnak mond-
hattak, de noha testi allapattja jerint rwt
ees egtelen, azert elmeijejerint gijors ees
ołos, ees chodaltos miindennemi ołos

B

Esopus

trefa bezedneĕ meg talalafara.

Azert e3t e3 wndoĕ embert a3 ew wra el
ĕij ĕijlde mezeĕebe hogĕj ĕapalna ees mun
ĕalodneĕ, holot a3 munĕat nagĕj gĕjorſan
fogĕja wala.

Ees miĕorō ecczer egĕj neminemĕj ĕeztez
ember a3 ew wranaĕ ſijget hozot wolna aij-
andeĕon, ada a3t a3 wr egĕj hazĕj dolgoſa-
naĕ hogĕj ha3a wiĕne ees helĕjere tenne, de
a3 dolgos tanachot tarta mas 3olga tar-
ſaual, hogĕj ewĕa3 ſijget meg enneĕ ees an-
naĕ wtanna Eſopusra fognaĕ hogĕj ew lop-
ta wolna el, ees meg ewtte wolna.

Miĕoron azert a3 wr ha3a iewt wolna be
wadolaĕ Eſopuſt, maroĕ we3zewĕet ho3a-
naĕ elew hogĕj ewtet igen werneĕ. Ot e3 3e
genĕj niĕalwalĕja3, wranaĕ labaijho3eſĕĕ, ees
ĕezde neĕij ĕewniĕergenĕj hogĕj egĕj ĕeues
idewt adna neĕij ees ne ſĕjetne ewtet oĕ ne
ĕijl ollĕjan 3ertelen biĕtetniĕ.

Mellĕjet miĕoron a3 wr neĕij meg enge-
det wolna, ho3a meleg wiĕ3et miĕndiataſt e-
lew, iol iueĕ benne, a3 rewbbĕjt ĕegĕjg a3
ĕeet 3olgananaĕ ada ĕijĕ a3 ſijget meg ewtteĕ
wala, oĕadnĕj ĕezdeneĕ, Eſopus a3 tiĕ3ta wiĕ3

eletij.

2

nel egĕjebet ſemmiĕt nē oĕadeĕ, de a3 ĕeet
3olga a3 wiĕ33el egĕjetembe a3 ſijgeti3 ĕijō,
ĕadaĕ, mellĕĕet a3 wr me3ĕitelen wetĕez-
tere, ees erewſſen meg we3zew3tete ewĕet,
Eſopusnaĕ e3es wolta3onĕew3be igen cho
dalĕo3wan ees a3t diĕcheruen.

Annaĕ wtanna miĕoron ewtet a3 Dia-
na iſten a33onnaĕ papiaĕj a3 mezewbe meg
talaltaĕ wolna, ees tewle wtat ĕerdeneneĕ
nem chaĕ wtat mutata neĕijĕ, de el ĕeſere
ees a3 waraſba be wiĕue, ees iol tarta ewĕet,
meliĕ ijo tetelet ees tartaleſt a3 Diana papi
aij imarſagra adaĕ magoĕat, ĕereĕ Dianat,
hogĕj Eſopusnaĕ e3 illĕien io tetemenĕjeĕert
melto halalatos ſij3eteſt tenne.

E3 meg leuen Eſopus meg tere, ees miĕ-
oron el alwt wolna lata almaba, tehat a33e
renche ſeĕjeſelet al, ees a3 ew aĕado3wa ees
reĕede3we walo 3awanaĕ ees niĕeluenēĕ ĕew
teleĕjt odo3gattiĕja, Ees fabulaĕnaĕ tudoma-
niĕat elmeĕebe bochartĕja. E3en Eſopus igē
meg ewriĕle, ewremebe ſel ſerĕene, ees an-
naĕ tulaĕjdonĕjta a3 almat, miĕt a3 Diana pa-
piaĕjwal miĕelt wala, ees enneĕ wtanna nem
wala fogĕjatĕo3as niĕeluebe ſem 3auaba ha-

Esopus

nem zabadon ees io modon zol wala.

Vala tegijg az ew wranaē egij dolgosa Zenas neuī, melij mīnden mezeijeuel ees mezeij marhaiwal biir wala. Ez mīkeron hal lotta wolna Esopusnaē ezes woltat ees mīnt iart wolna az ēet zolgawal ēijē az fīget meg ewtteē wala, mīert hogij soē alnaēslag wala dolgaba felij wala Esopust hogij meg tudna ees az wranaē be wadolna. Akara azert dolgat elewl wennij, mene az wrhoz, ēēzde Esopust nagij erewswadolasoēkal wadolnij, ees oliaēat reija mondanij, hogij ēijē soha sem woltaē sem lezneē, wēgij annijra hogij arra biir az wrat hogij Esopust neēij adna aēar howa tenne.

Annaēoēaert mīkeron immar Esopus Zenas biirtoēa alat wolna ees egij idewbe az ew aijtoija elewt allana, ieuwue Zenas hoz egij aros ember, ees ēēzde tewle ēerdenij ha wolna walanij el ado barma. Zenas Esopusra mutata ees monda. E3t im iol latod, neē sem ennel egijeb el ado barmom mastan nīnchen.

Mellijet mīkeron az aros ember latot wolna monda. Hol wewd e3 fazoēat ē soha

eletij.

3

nem tudhatom ha tewē awagij ember, ees ha nem zolna nem tudnam egijebneē hanē egij fel fwt temlewineē alijtanam, ees nagij bozzoneēodassal mīnt ha wēgij meg chwfoltaē wolna ēēzde onnet dolgara mēnij.

Mīkeron latta wolna Esopus hogij el mēne onnet ēēzde vtanna fwtnij ees neēij mōdanij, waar meg ember waar meg. Amaz ēēgijg hatra fordulwan mīkeron ewtet meg latta wolna monda neēij. Menij hatra fertelmes eb. Monda neēij Esopus. Vēegij meg engemet aros ember, tugijad biizonnijal nē lezeē neēēd haznalatlan rabod, mert ha ot hon gonoz gijermeēijd wannak ees mīndē mulatlag neēijl sīroē bi3d een reijam azoēat, ees lezeē neēijē mīnt egij waaz E3en el sakada neuctue az aros ember ees monda Zenasnaē. Mīn hattad e3t e3 ro3 edent ē amaz monda. Harom sīllijeren. Az aros ember harom sīllijert ēij wete ees monda. Sem mījt sem wewttem sem ēewltewttem.

Ees mīkeron zallafara wītte wolna Esopust az aros ember ēēzdenēē harmadnapnaē wtanna wtra ēēzīlnij hogij Asijaba men neneē, ees mīkeron az tewb zolgaē elozta

Esopus

naē kēwztewē mellijē menij terhet wijne
kēzde Esopus kēwnhgergenij neēijē hogij ew
neēij ne adnanaē igen nehe3 terhet mertew
meeg wij zolga wolna ees nem zoēta wol-
na a3 tereh wijselest. Mijēōron kēgijg ama-
zoē kerdeneē mijt wijselhetne el tehat a3 w
tan kēetfele teēijnte, lata egij nagij kōsar kē
nijeret, mellijet kēet emberneē kēl wala el
wijnnij, ees a3t kēuana maganaē hogij hata
ra emelneē, Amazoē neueteē eesbolondnaē
iteleē ewtet mījert hogij annaē clewte kē-
wnij terhet kērt wolna mastan kēgijg leg
nehe3bij kēet walaztotta wolna maganaē.

Ees mijēōron hatara emelteē wolna ees
a kōsaar zijia crewssen nijomna a3 wallat ide
stowa razza wala hatan a3 kōsart. Mijēōron
kēgijg a3 aros ember latta wolna hogij olij
an nagij terhet wijne, ewrijl wala raijta ho-
gij olijan rabot olchon wehetet wolna kēij
annij terhet wijselhetne mījnt egij barom.

Mijēōron a3ert ebedneē ideijen meg 3al
lottanaē wolna, meg hagiāē Esopusnaē ho-
gij mījndenijē zolganaē meg adna abraēat
a3 kēnijerbewl, ees mijēōron a3 kēnijerneē
nagijob rezet el oztotta wolna immar a3 kē-

eletij.

4

uestereh alat kēwnijebben megijē wala. Est
were kēgijg hogij iutanaē menij kēnijereē
wala mījnd meg eueē, ees mašodnapon Eso-
pus iressen megijen wala, mellijet mijēōron
a3 tewb zolgaē latnanaē chodal kōznaē wa-
la raijta hogij e3 seēete emberēbe ennij e3ij
wolna, hogij maganaē olij terhet tudot wol-
na walaztanij melij oranēent el fogijna.

Annaē wtanna iutanaē Efesumba holot
a3 aros emberneē walanaē soē rabatijaij kēij-
kēet mījnd el ada, kēetteijtewl meg walua, kēij
neē egijē gramaticus. wala, a3 māsijē kēgijg
Cantor, mellijekēet mijēōr el nem adhat-
na, mene Samos neuij 3ijgetbe, ees a3 kētte-
wt igen 3epen fel ewltewztetwen allatta ew
kēet a3 rwt Esopus melle kēetfelewl ees wgij
kēzde arulnij.

Mijēōron ewkēet illijen modō arulna oda
iēwe XāthusPhilosofus, ees mijēōrō mījnd
a3 harmat allattijara meg ne3te wolna, cho-
dal kōzeēa aros emberneēalnaēlagan hogij
a3 egij rwtat a3 kēet 3eppeel akarna el adnij
ee mījmodon allatta wolna a3 temlew em-
berkēet ollijan kēet ieles iffijw kēw33e.

Kerde a3ert a3 Cantort Xanthushonnet

Esopus

walo wolna, ees az monda neſij, Kapadociabol walo wagijoſe, Aztijs ſerde hogij miſt tudna, amaz aſt monda hogij miſndeneſet. Melij mōdaſon Eſopus chaſ neuete ees ſem miſt nem ſola,

Meg ſerde Xanthus az Gramaticuſtijs honnet walo wolna, ees az Liſdiabeliſneſe monda magat, ees miſſoron aſtijs meg ſer dette wolna miſt tudna, aſtijs aſt monda hogij miſndent tudna, ezen Eſopus iſmeg maſolodeſe, Ees miſert hogij az ſeet ſepet ſelet te nagij arron tartiſa wala az aros ember el mene onnet Xanthus mert neſi teczeſe neſij hogij ſeet embert olijan nagij aron wenne meg.

Ees miſſoron Xanthus onnet el fordwl wolna hogij el menne, ſezdeſe ſeruiſ az ew taniſtwaniſ hogij meg wenne Eſopus, mert miſſoron amaz ſeet iſſiſaſe aſt mondanaſe hogij miſndent tudnanaſe lattaſe wala hogij moſolodneſe raſta Eſopus, ebewl welijſe wala hogij wolna walamij benne. Meg terre azert Xanthus ees iewe Eſopus hoſ ees monda neſij. Ewriſ mert meg wezleſe. Monda Eſopus hiſjem latnad ha ſirneſe. Ees monda neſij

eletij.

neſij Xanthus. Miſnden ioual ſewzentleſe te gedet. Monda Eſopus. Eniſs te gedet. El cho dalſozeſe Xanthus az ew hiſrtelē walazterele rew ees ſerde ewtet honnet walo wolna, ſijneſe Eſopus monda, Een ſeſete wagijoſe. Monda neſij Xanthus. Nem aſt ſerdem, ha nem aſt, honnet ſijlettet. Monda Eſopus, Az anſjam haſabol. Monda iſmeg Xanthus. Nem aſt mondom nem, de miſnemij helſien ſijlettet. Monda Eſopus, ſoha neſem anſjā meg nem monta ha ſen awagij alachon helſien ſijwlt engemet. Meg ſerde iſmeg Xanthus ewtet hogij miſt tudna. Monda Eſopus, ſem miſt. Hogij lehet az monda Xanthus? Felele Eſopus ees monda. Mert imeſ ſettew aſt mondaſe hogij ewe miſndent tudnanaſe ees enneſem ſemmijſt nem haſijanaſe.

Dijchereſe azert Eſopus naſe ſeleletijſt Xanthus taniſtwaniſ, miſert hogij ſenſij ne wolna embereſe ſewzewt aſar melij bewlchiſs ſij miſndeneſet tudhatna, ees ſijneſe miſnden dolgoſe ees tudomanijōſe tuttara lehetneneſe. Miſſoron azert Xanthus Eſopus meg aſarna wennij ſerde ewtet mondwan. Ha meg wezleſe te gedet el ſewſewle rewlemſe mon-

Esopus

da neſij Esopus. Miſſkoron a3t aſarom miſſ-
elnij ſoha nem ſerdeſt tanachot tewled ha
el mennijeſt awagij ne.

Melij ſeleleſeſt miſſkoron Xanthuſnaſt igé
ſellemeteſeſt lewteneſt wolna a3t ijs monda
a3 ew bezedeneſt wegebe, de igen rwt wa-
gij. Monda neſij Esopus. Ophiſoſofe ne 3ij-
niſemet hanem 3ijwemet ees elnemet te-
ſijnchet miſſmodon bewlchneſt ſel rennij.
Xanthuſ a3ert meg weue Esopuſt, ees a3 ew
tanijtwanij meg ſijzeteneſt ewnen penzeſt-
bewl a3 aros emberneſt.

Miſſkoron ſegijg e3er a3 wra wtan men-
ne ees nagij heuſeg wolna Xanthuſ megijé
wala a3 wton palatijſat wtanna wonuan ees
a3onſew3be wi3ſeluen, mellijet miſſkoró Eſo-
puſ latot wolna meg ſapa neſij ruhaſſat ees
monda. Mennel hamareb lehet el agij enge-
met iſmeg, mert el 3ewſewm tewled. Meg
ſerde Xanthuſ, miſſert? ees monda neſij Eſo-
puſ. A3ert mert iſm te wrwagij, ees ſenſijte-
wl nem ſel3, demaga meeg ſem alla3 meg a3
termezetneſt, de wgijan mentedbe wi3ſelel,
ha tewrtijnijſt eenneſem 3olgadnaſt hogij
walahowa hi3rtelem ſijlde3 ees walamij e3

eletij.

6

ſele dolgom tewrtijnijſt, ſoha nem lehet egij
eb benne hanem ſutnon ees ſaſalnom ec-
zer ſmijnd ſelletijſt. Monda neſij Xanthuſ,
ne chodallijad e3t, mert haró gono3tol aſa-
rom magamat meg onij hogij igij cheleſe-
deni, mert ha meg allaneſt a3 nap heuſege al-
tal werne ſeſjemet, ees a3 heuij ſewld laba-
mat meg egetne, a3 wi3ſeleſneſt 3agaijs arta
na illato3aſomnaſt. Monda Esopus, no, ha io
oſſal miſſelted mennijel wele, een welé ſew
nij el hi3tetned.

Vala ſegijg Xanthuſnaſt hazanaligé 3eep
ſeleſege, miſſkoron a3ert haza menteneſt wol-
na ees Esopuſt latta wolna harag 3emmel te-
ſijnte a3 wrara ees monda neſij. Honnet ho3-
tad neſem e3 chi3gabijgat? Nam montam
Xanthuſ neſed hogij nem 3ere3te engemet
de altalod meg mondanij hogij el mennij-
eſt tewled, e3t ſegijg maſtan e3 ebſeſijwt arra
ho3tad, hogij engemet ſij i3 hazattol wele,
ad meg neſem a3 miſt welem attanaſt ees
een el megijéſt.

Feddi wala ſegijg Xanthuſ Esopuſt, miſſ-
re nem 3olna walamij treſſa bezedet ſijert
a3 a33ó ſeduelne, nam a3 wton wgijan meg

Esopus

untatta wolna magat. Monda Esopus. Erezd
el poſolba had mennijen el. Monda Xan-
thus. Vezteg hijtwanſag, nem tudode hogij
e3t een wgijan zeretem mijnt ennen maga-
mat. Ees monda Esopus zeretede e3 a33on-
kat: monda Xanthus, zeretem tat. Esopus la-
bat a3 fewldhez ite ees monda nagijfel 30-
ual. O haſij, ime e3 bewlch embertijs meg
bijrta feleſege, ees a3onkew3be a3 A33onho3
fordwlwan monda neſij. A33onijom, aſarna
de ha e3 een wram iſſijat, 3epet, uewt wolna
neked, io ruhaſba ewltew3tet, eleuent ees
gijorſat ſij, me3ijtelé ne3ne tegedet a3 fewr-
dewbe, ees weled iac3odneſt wradnaſt ſijſſeb
ſegere, de een a3t mondom neked a33onij-
om hogij ne ſeuaniad a3 3ep iſſijak 3olga-
lattiſat, ha wradnaſt bo33wt né aſar3 tennij.

Mijſoron a3 a33on e3ek ellen ſemmiſt né
3olhatna monda a3 wranaſt, de hol uewd
een io wram e3 3ep marhatra mijnt een la-
rom e3 raſwa trefawal, a3ert immar een ſem
gijlelem. Monda Xanthus. Eſope, im a33onij
tdijs io ſeduel wagijon ho33ad meg engez-
neltem immar ewtet, monda Esopus. Bij3on
agij doleg h ogij egij a3onijembert meg

eletij.

7

enge3telhette. Monda neſij Xanthus. Hal-
gas, mert nem arra wewtteleſt hogij mijndé
neſt ellene mongij hanem hogij 3olgalij.

Maſod napon el hijwa Xanthus Eſopuſt
wele, meneneſt egij kerte3neſt kerti3be hogij
walamij pareijt wenneneſt, ees mijſoron im
mar Xanthus a3 pareij arrat meg aſarna ſij-
3ernij monda neſij a3 kerte3, Vram ne ſij3es
ſemmiſt de kerte3 mond meg neſt a3 mijt
tewled kerte3. Monda Xanthus mijchoda
a3: ſelele a3 kerte3. Mij oſa annaſt hogij a3
meli3 pareijt awagij ſijuet el palantalok ees
ewtew3ek, hogij a3 megis ſeſebben newſel a3
olij ſijueknel kije 3abadon mijnden palanta-
las ees banas neſt newneſt. Xanthus erre
(io ihet philoſophus wolna) ſemmiſt ſelelnij
egijebet nem tuda hanem hogij wgij wolna
meg 3erezue a3 iſtenij 3er3elbewl.

Eſopus e3en moſolodeſt ees a3t mōda ho-
gij a mij iſtenij 3er3elbewl lenne a3t a3 be-
wlcheſneſt meg kelleſe ſeijtenij (wgij mōd)
a3ert hanem tudot hat enneſt ees een meg
ſeijtem neſij e3 kerte3. A3onkew3be hatra
fordula Xanthus ees monda a3 kerte3neſt.
Enneſtem maſtan dolgom wagijon ees nem

Eſopus

alſolmas hogij mijnden aproleſtra meg fe-
lellijet mert een nem kerbe hanem few helij
en zoetan diſputalnij azert ha walamij ker-
deſet wagijō, imez een zolgam eleg tudos
meg tud neked felelnij.

Eesmonda az kertez. Ez rwsagnal wagij
one walamij deiaſlag? Eesmonda Eſopus az
kertezneſt. Mijtoron walamelij azonijallat-
naſt wratol gijermeſtj maradnaſt, ces annaſt
wtanna iſmeg olij emberhez megijen kijneneſt
feleſege meg holt, ces gijermeſtj maratta-
naſt, az ew gijermeſtjneſt annija, de az kijeket
a maſodij wranal talal muſtohaia, azert kij
lemben tartija egijeket az maſijenal mert az
kijeket ew zijwlt, azoſtat nagij zerelemnel, ama
zoſtat gonoz keduel tartija, ces mijndenſtor
taſioſt iregijegijg, etkeketijs meg zaſaztija
ees az awnnen ſiaſjnaſt agija.

Azonkeppen az fewldijs a kijeket ewma-
ga teremt ces zijwl azoſtnaſt annija, az kijeket
kegijg te palantalz muſtohaia, azert az ewn
nenijt inſtab neuelij, a tiejdet kegijg mijnt
kijek nem ew tewle zijletteſt hanem te tew-
led, el hagija, ces nem ad annij ſijrt neſtj. Mō
da az kertez Eſopusnaſt. Kewzenem neked

Eletij.

8

hogij meg ſejted ez kerdeſt azert walame-
nijzer neked pareij kelleſtj iewuel ide ez ker
be mijnt zijnte tijedbe, ces annijt wigij mijn
den ſijzetes neſtj a menijt igaz aſarj.

Enneſt wtanna Xanthus mene az fewr-
dewbe, ces mijtoron ot talalta wolna nemij
nemij baratijt wēdegge hijwa ewket, haza kijn
de Eſopusſt ces monda neſtj, mennijel fewz
lenchet mert enneſtem wendegim lezneſt.
Eſopus el haza mene, wete egij fazet wijz-
be egij lenche zemet ces azt kejde nagij e-
rewſſen forralnij. Haza iewe annaſt wtanna
Xanthus baratijualaz fewrdewbewl ees ker
de Eſopusſt hogijha meg fewt wolna az len-
che, mellijet Eſopus egij ſalamba kijn merij-
te ces neſtj elew hoza. Aljtwan azert Xan-
thus hogij annaſtoſaert hojta wolna az egij
zemet elew mijuel hogij meg latna ha meg
fewt wolna, meg nijomogata kezeijewzet
ees hagija neſtj hogij el hojna mert meg fe-
wt wolna, Ees mijtoron annaſt wtanna chaſt
az leueet tijztan hojna elew egij talba mon-
da Xanthus. Hol az lenche? Felele Eſopus.
Nam kezedbe wala maſtan howa tewd el
Monda neſtj Xanthus chaſt egijjem lenchet

Esopus

fewztele? Felele Esopus monda. Bijzon nagij dolog, hat mijt fewztem wolna egijebet annal a mijt nekem hattal, azt mondad hogij lenchet fewzse, een azt fewztem, halenche ket mōdottal wolna azo katijs meg fewztem wolna, mert az lenche cha ket egij lenche de az lenche ket so kan wanna ket neha.

Ezen Xanthus meg bwsulwan monda ne ket, mīnden wezelt erdemlenel de hogij baratijs elewt gonoz ketuet ne mutassa ket mēnijel igen hamar az wafarra ees wedmeg egij egez dijznona ket mīnd azt neegij labat, fewzd meg gijorlon hogij legijen mīt ennij ket adnomi baratijs mna ket.

Ees mīkaron azt dijzno laba ket Esopus fewzne, akara Xanthus okot Esopus ho ket relnij hogij mīndiarast igen werhetne, el me ne ees azt dijzno labna ket egij ket ket lopa a fazetbol, ees el reijte. Elew iewe anna ket wtanna Esopus ees mīkaron ezebe uewte wolna hogij el fewlt egij ket azt dijzno labna ket meg ewsmere hogij chalatlag lewt wolna ratijs, igen hamar a dijzno olba futame ket ees az leg fewuerbij ket dijznona ket el meccze a fel lab it, cha ket hamar meg mellijezte ees azt fazetba ketzde

eletij.

9

ketzde a tewbbij fewzsewt fewznij.

Anna ket wtanna Xanthus ketzde magaba gondolnij, hogij ha Esopus ezebe wenne hogij el fewlt a dijznona ket azt feel laba fogna ket tebe el fwtnij tewle, azt azt ket el lopot wala ismeg a fazetba wete.

Mīkaron ketgij Esopus fel atta wolna azt dijzno labat, lata hat ewt. Azt dijzno laba monda ne ket Xanthus. Esope, mī dolog hogij ewt dijzno lab wagijon ket? Monda Esopus, Nemde in ket ket dijznona ket han laba wagijon? Felele Xanthus ees monda, nijolc, Monda Esopus, Ihon azt ewt laba, ees am ot ket azt ket ewer dijzno harom labon iaar, harom ees ewt nijolc zat teze azt mīndene ket meg wanna ket semmij el nem wezet.

Tewbetijs so ket ket chele ket det, mellije ket hogij bantast ne tennen ket azo ket ket ket eze oluassa ket, el hattw ket. Vegre ketgij dolgat annijra uijte wala hogij Lijcerus ketral olhij igen meg zerette wala ewt ket, hogij ketpet arambol ewtette wala meg ees fel chijnaltata wala azt regenije ket ket zo ket ket zerijnt.

Vegre mīkaron egez gewreg orzagot el iatta wolna iewe delfos neu ket zijgetbe, holot

D

Esopus

a3 fewld nepe semij tiztesseget né teww nekkij
de mijnekk wraña a3o kat nagij so k io3agos
tudomanij o kra tanij totta wolna, egij ma-
gas kew 3alrol wettekk le, ees meg hala. Kij-
nekk halala wtannagij dewg halall kewuette-
3ekk a3 tartomanba ees mijkoron a3 Istene-
kket kerdenekk mij o kra wolna a3 dewg halal-
na k a3t monda k hogij Esopus halala.

Mijkoron e3 gewreg orzagba a few ne-
pekknekk tuttara lewt wolna iewenekk
delfos 3ijgetbe, ees a3 kikk Esopus
halalana k o kra walana k, meg al-
la k a3o kon Esopusna k ha-
lalana k bo33wijar. Ew-
kettijs halallal il-
letwen.

**Esopus eletinek re-
uideden wege.**

**Drygiabelij Esopus: 10
nak fabulaij kezdetnek.**

**El3 kakasrol ees dra-
ga kewrewl.**

Gij kakkas mijkoron a 3e-
meten 3edegetne, talala
egij draga kuet ees mō
da. Mijnekk talalo k een il-
lijen fenes marhat? Ha ua
lamelij draga kew arosta
lalt wolna teged, senkkij
nem wolna nalanal wijgab, mert tudna mijt
cerne, nekkem keggijg semmijre nem kel, sem
nagijra nem bewchijwlem, Sewt inkkab mijr
den draga kewnol nagijjobban akarnekk egij
arpa awagij bw3a 3emer.

Ertelme.

A kakkas mijnden bolond ember lezen,
Kij io twdomāt mijnt draga kew né wezen,
No a3ert a bewlche kkel né kewelet tezen.

El3 farkasrol ees a baranrol

Esopus

Mij korō a farēas az ēwtfewneka feije fele inneka, lata oda ala tawol az barāt hogij alolinneka. Oda mene, ēzde feddenij a barant, hogij fel zāwana a wijzet. A baranij rezketnij ēzde ees ēwnijergentij, hogij ne-
kij artatlannaē keduezne, mert ide ala tawol
tjt wolna, ees az wijzet meg nem zāwar hat-
ta wolna, sewtingijen meg zāwarnij sem a-
karta wolna. A farēas wijzontag kementien
dewrewg wala. Mijre mondod zentseg tew-
rew (wgij mond) wgijanijs mīndenkoron
chaē karomra iaral, attijad, anijadijs, mīn-
denkoron chaē ellenem iaranaē, de te ma
meg fūzecz nekem, ees ewtet legottan tor-
kon ragadwan meg zaggata.

Ėrtelme.

Ha az hatalmas, gonozt akar tennij.
Kewnij az nijaualijashoz hamis okot lelnij.
Ees az mījnt akarija vgijan meg itelnij.

Elz egerekrewl ee bekakrol

Hadaēozijē wala az Egeer a beēawal,
walamij tolcha wijz wegil, az had na-

Ėabulaij

11

gij wala, ees ēeetseges. Az egeer mījert hogij
okos wala a fījwe el reijtezeē, ees a beēara
oroza zewēelleē. A beēa mījert hogij ere-
wso wala, ees magat inēab bīrija wala wgij-
an nīlwan az ellensegneē neēij megijen
wala, koppijaēa ēegijg mījnt ēeettewneē,
wenijēe wezzew wala. Melij hadat mījkoron
a kanija tawol meg latot wolna oda sijete,
ees mījkoron a hadaēozasra walo igijēē-
zetbe egijg sem wenne ezebe, mījnd az ēeet
hadaēozo iambort fel ragada, ees meg zag-
gata.

Ėrtelme.

Vgij lezē dolga mījndē bolond polgarnaē
Kijē a tījztert nem engedneē az karnaē
Sewt halalokēalijs erte iarnij akarnaē.

Elz ebrewl ees arnekarol.

Az eb mījkoron az wijzen altal wāna, a
zaijaba wala egij darab hws. Az nap
ēegijg tījzta wala, ees az hwsinaē arneka na-
gijnaē teeczijē wala az wijzen. Mellijet mījko-
ron latot wolna gijorlon hozza kapa, ees a

Esopus

mij zaijaba wala, aztijs el wezte. Azert mijto-
ron mijnd hwsa smijnd remenlege el wezet
wolna, elewzewr el amelkodek, ees annak
wtanna magat meg bathorijwan imijgijer
wgata. Nem wala modija fakto az te keuan-
sagodnak, igaz eleg wala az a mij nalad wa-
la ha bolond nem leez wala, mastan kegijg
imnar semijd nijnchen.

Ertelme.

Az eben az telhetetlen embert ertij,
Kij, mert sohat kewá, a keuesetij el wezth
Ees mijndé dolgaba utat el teuezth,

Az orozlanrol ees egij- eb wadakrol.

Az orozlan az iwhhal ees egijebekkel
meg zerzewdek hogij wadaznij men-
nenek ees a mijt foghatnanaek kewz lenne.
Foganaekazert egij zarwas, rezte metelek ho-
gij mijndenij fel wenne az ew rezet mijnt
a zerzes wala. Az orozlan kegijg ordijtani
foga, enijm (wgij mond) eggijek reze, mert
meltosagos wagijok, az masijek enijm, mert
erewsb wagijok, ees mijert hogij a zarwas

Sabulaij

12

wtan tewbbet futottam a harmadijkatij ma-
gamnak twaijdoniton, ees ha a negijedijek
rezer ide nem engedijtek, meg bomol az
baratsag. Ezt a tarlij hogij hallak iressen ees
wezteghalgataffal menenek el onnet.

Ertelme.

Tarlasagba hatalmassal ha kij jaar
A mijt kapnak rezt abbol heijaba waar
Mert az hatalmas, erews mijnt az kew waar.

A farkasrol ees darwrol.

Mijtoron a farkas barant ennek, az te-
teme tewrtijnetzerijnt torakaba a-
kada, keres, keer, segetseget, nem mijelij sen-
kij. Mijndenek azt mongijak hogij mijt tor-
koslagawal kereset meg lelte. Vegresok hij-
zelkedew bezeddel reija bijra az darwt, hogij
az ew hozzw nijakat torakaba nijwtana, ees a
tetemet kij wenne. Mijtoron kegijg a darw
kij wewtte wolna, ees iwtalmat kerne, meg
chwola ewtet mondwán. Eegtelen, menijel
elewlem, meeg sem elegettele meg rajta
hogij eelz, nekem kewzewnijed azt, mert ha

Esopus

aforomwala az nijaƙadat ƙette haraphatom
wala miƙoron az torƙomba bochatad.

Ƙertelme.

Ha walamijt walaƙij halalatlanƙal tezen,
Miƙnt a darwƙaƙ, mwnƙaƙa heƙjaba lezen.
Mert ioert iot ember maƙtan riƙtƙa we zen

Ƙl paraztrol ees ƙijgijozol.

EGij parazt ember, egij ƙijgijot talala a ho
ba, hiƙdegneƙ miƙatta olj miƙnt wgijan
meg mereuettet, haƙa wiƙue, ees riƙzhelijere
teue. Az ƙijgijoz a riƙwzneƙ melegegetewl,
ereƙet ees merget wiƙzza niƙere, ees annaƙ
wtanna miƙoron az lang siƙtne ewtet a ha-
zat be tewlti wala siƙwafawal. Oda fwa a pa-
razt ember bottijat fel ƙappwan, miƙnd be-
zeddel smiƙnd werefeggel panazollia wala
neƙij ez boƙƙwƙagot, hogij igijen halalnae
meg neƙij a ijo tetelt awagij meg aƙarnae
azt ewlnij a ƙij neƙij eletijt meg atta wolnaƙ

Ƙertelme.

Tewrtijniƙ giƙaƙorta hogij ƙijneƙ ember ia-
(wat aƙarta

Attol

ƙabulatij

13

Attol gonozt wegijen, mert ez wiƙlag igijen
(megijen.

Hogij a gonofƙognaƙ benne helje legijen.

Ƙl wad ƙaƙol ees ƙamarrol

MYƙorƙ az reƙt ƙamar meg neuetne az
wadƙant, Amaz boƙƙonƙodwan ƙez
de fogat chiƙƙorgatnij, ees mond wala ne-
ƙij. lol lehet te twniƙa ƙamar miƙnden we-
zelt erdelelel, de ha te melto wagij az biƙn
tetefre, een meltatlan ƙij teged meg biƙn
teffelet, neues barot, biƙzwan miƙlheted
a te ƙamariƙ woltoert.

Ƙertelme.

Ha walaƙijn hiƙtwanƙag boƙƙwƙagot tezen.
Miƙtor el zeuendij diƙcheretet wezen.
Ees amaz annijwal wtalatoƙb lezen.

Ƙl ƙarasij ees mezei egerrewl.

KElle a ƙarasij egeet ƙedweneƙ hogij a
mezewre meƙne. Lata ez a mezei, wen-
E

Æfopus

degge hiſwa. El êzejleneê ees a3 wachorara
meneneê. A3 mezeij elew hoza miſnd wala-
miſt telre giſhtet wala, hogij iſlijen ieles wê-
deget iol tarthatna, de maga megijſ a wa-
raſij homloêat ranc3ba 3edwê, olecharlija wa-
la a mezewt, ees a3 waraſij beuſeget diſche-
rij wala. Ees miſêoron ha3a menne el wiſue
wele a mezeijt, ees nagij frijſſen êezde tarta-
nij. Miſêor ot laênanaê a3onêew3be hallaê
hogij a3 êwchot a3 aſjtoba tenneê, êezdeneê
feelnij ees ideſtowa ſwtolſnij, Miſêorô êij mêt
wolna a ha3bol a3 ember, êerde a miſnt êerd
hete a mezeij a waraſijt, hogijha gi3aêorta
tewrtijneê e3. Mondâ, miſndennapon. Mō-
da a3 mezeij. Bozonijawal e3 etêêbe tewb
mereg hogij nem mee3 wagijō. A3ert inêab
aêarom batorſaggal a3 een êeueſemet hogij
nem miſnt ennij nijawalijawal a3 te ſoêadar

Ertelme.

lollehet a házdaglagoť gijenerijseget mu-
(tatnať.

De iah soſaſnaſt eſerijſeget fordijtnaſt.
Ees annaſt wtanna meeg wghjan ordijtnaſt.

Elz keselijrewl ees chokarol

Sabulaj

14

MYtoron a3 keſelij egij chiſgat talalt wolnaſem ereijuel ſem tudomantj-awal nem wehetij walaſij belewle a3 halar, oda mene a3 choſa, tanachot ada neſij hogij nagij ſel repijllene onnet bochatna egij ſewre ees meg tewrneſ. A3zonſew3be ſegijg a choſa a3 ſewlden marada, warija hogij leweſſe, ees miſtoron le wetette wolna meg tewreſ ſij eſſeſ belewle a hal mellijet a choſa ſel ragada ees meg ewn miſndiarafſt.

Ertelme.

Mijndeneſ tanachat ezedbe ne wegijed.
Mertwaliſ ti mōgia hogij ew haznat tegijed
Vgijan azon ho33ad o3tan hw3onnegijed.

Elz hollozot ees rokarot.

AZ hollo walamij hws fwltot fel kap-
wan ezde az agon wele chergenij, hoz
za mene a Roſa ees monda neſij. Hallotta
wala gijaſorta hogij hamijs wolna a hijr, de
maſtan latom hogij igas, mert azt mongij-
a k wala hogij az zwrotnal feketeb wolnal, de
maſtan latom hogij feijerb wagij az honal,
hogijha a zood illijen zeep mijnt tennem

Esopus

magad, bijzon mijnden madaraēnaē kīraīne
azonījanaē merleē mondanī. E3 hīzelēdele
re a3 hollo eneēlīnī aēara. Ees a3 hws kī
eēēzaiawol, mellījet a roēa nagī kaczagal-
salfel kapa ees meg ewn.

Ertelme.

Soēā kīē dīcheretē emberēkēwol kēuaānē,
A hīzelēdeleēwol karoēkal meg walnaē,
A wariw zeep seījet, de a3 roēa alnaē.

E3 a3 orozlanrol.

A Z orozlan mīkōron magat bīrna,
a3 ew kēgījetlensegeuel soē ellenseget
zerzet wala maganaē, de weensegeneē īdeī-
en neēījs wgījan ollījan merteēkel mereneē
a3 wadaē, mellījel ew meert wala a3 elewt.
A wadēan fogawal, a baē zarwauwal ew kēlewl-
de3īē wala, Sewt meeg a zamarijs labbalrw
gīja wala ewtet, Ees egīj baratrija sem aēarija
wala segetenī, a kīneē īowal woltījs a3 elewt

Ertelme.

Ember mīkōr magat bīrija ha kēgījetlēkēdīē
Fordula zerēche, neēīj mījnden ellenēdīē,
Meeg kīneē īo woltīs segetenī nēhīrtelēkēdīē

Sabulaij.

15

E3 ebrewl ees zamarrol.

A Z eb, mīkōron mījnd wranaē mījnd
a ha3nepeneē hīzelēdneē, īol tartī-
aē wala ewtet mellījet mīkōron a zamarlat
na feī fohazēodeē kē3de bannī a3 ew zeren-
cheījet, hogī a3 eb īobban laēneē iateēa w-
tan hogī nem mījnt ew nagī munēaija w-
tan, ees gondola magaba, ha (wgīj mond)
a hīzelēdeleēneē illījen īwtalīma wagiīon, te
hat enījs kē3dem magamat arra fognī. Mī-
kōron a3ert eczer a3 wra haza īewne meg
kēserte a3 dolgot, eleībe fwa wranaē, kē3de
ra zewēnī. Ees a3 wra īuewltenī foga. A3 ol-
gaē elew futanaē, ees a3 egtelen zamart īol
meg palczalaē.

Ertelme.

Valaēīj magat olī dologba foglallīja
Mellījet termēzetīj semīj kēppen nē wallīja
A3t a cherpalczā mījnt a zamart meg huallīja

E3 orozlārol ees egerrewl.

Mīkōron a3 orozlan heusegneē ees fu-
tasnaē mījatta meg farradot wolna.

Esopus

egij zewld fa arnetaba nijwgozijē wala, az egere ē hogij hatan altal fwtanana ē fel serke- ne, a so ē ēezijl egijet meg kapa benne ē. Ez zegenfogolij ēezde kewnijergeni, hogij ew melratlan wolna ēijre az oroꝝlanna ē meg kellene haragodnij. Az oroꝝlanijs gondola magaba hogij semmij dicheret nem wolna benne ha illijen ēijs ferget meg ewlne, elbo chata azert. Ees nem so ē idewel anna ē wtanna, mijkor az oroꝝlan az hegijēken iarna, a tewrbe e ēē, ordijtani foga. Ees mijdewn olijan nijomorwan ēijaltana, meg halla az e- geer, meg ewlmere zawat, oda fwtana, ees a tewr kewelete el raga, ees az oroꝝlant meg za badijta.

Ertelme.

Io az kēgijelmessēg, mert wele az segetseg, Mijntica ēichijnsēg lext nagijna ē menetleg, Mijkor az ellensēg, ielenwolt mijnt insēg.

Az beteg kanijarol.

KAnija meg betegilwen, mijkoron ha- lalahoz nem tawol wolna, ēezde az an- nijat kērnij, hogij el menne az istene ēhez,

Sabulaij

16

eēs kewnijergene ewerette ne ēijē. Felele az annija ces monda ne ēij. Bator az istene ēte- wl semmij segedelmet ne remelij fijā, mert tudod menijzer tewrted meg az ew oltaro- ēat ragadoꝝafoddal.

Ertelme.

Azmēnījēijēt mījndene ē rījztellijēē, hogij mijkorō zij ēseg cha ē bījzwa remenlijēē Ees az ew terhe ēet mellete ē emellijēē.

Az fechkekrewl.

MYkoron az leen magot ēezdette ē wol na wetnij, a feche ēezde mondanij a tewb madara ēna ē, hogij el hordana ē a ma- got, mert abbol lenne az leen ēijbewloꝝtan ne ēijē meg fogaso ēēra walo zerzamot chij- nalnana ē. Amazo ē meg neуетēē mījnd bo- londot. A feche mijkor a leen meg eert wol na elhagija a madara ēat, ees ēezde az embe re ē hazaba la ēnij. Anna ē wtanna az lenbewla tewb madara ēna ē halot ees tewrt chijnal- na ē, ees ēezde ē ewēet azo ēēal fogdoꝝnij.

Ertelme.

Esopus

Vannaē ēiēneē mīētor io tanachot adnaē,
Mīert hogē bolōdoē tewle meg fwtannaē,
Ees ez wtan az ēarba torēij glan maradnaē.

Al bekakrol ees az ew kijralijokrol.

A beēa neep, mīētoron zabad sagba wol
na, ēewnējerewg wala lupiterneē ho-
gē ēijralt adna neēiēē. lupiter neuetiē wala a
beēaē remenēedeset, amazoē ēegēijg wntat-
tīaē wala az ēijralijert ewtet, mīind aagiēē
mīijg nem wete neēiēē egēij nagiē tewēt ala
menēibel. Melij nagiē zwgassal bele suppana
a wījzbe. Elewzer meg selemeneē tewle, de
az wtan wgijan hatara zewēdewneē wala,
ees meg chwollījāē wala. Is meg el wntataē
lupitert, hogē adna oliē ēijralt neēiēē ēij w-
gijan wīteē ees maga bīro wolna. Ada lu-
piter az ezteragot neēiēē, melij wgijan wī-
teē modra iaar wala ēewz tewē, eesa mellijet
talal wala meg ezen vala. Enneē ēegējetlen
segerewl panazolnaē wala lupiterneē, de he-
tjaba. Mīētoron ideēje wagijon ez napiēgiē
mīind azt panazolījāē a wījzeēbe reēegwen
de nem

Sabulaij

17

de nem hallījalupiter, mert meg wtalaē ele-
wzewt a ēegēielmes ēijralt.

Erteleme.

Melij nepneē ēijralīja mīētorō ēegēielmes,
Lassa meg ne wtallīja azt, a gonoz fertelmes.
Mertaad neēiē īsten, lezen ēij wezedelmes.

Al Galambokrol ees a kanijakrol.

R Egentem az Galamboē hadaētoznaē wa-
la az ēanīja ēēal. Valaztaē magoēnaē ēij-
ralīwol az ewlījuewt. Melij hogē ēijralīja le-
wt ēēzde lennī nem ēijral hanem ellenēeg.
mert nem ēeuesbe ēēzde ewēt hordanī ees
meg zaggitnī mīint a ēanīja. Bannīaē wa-
la teetēet ees mongīaē wala hogē iob
wolt wolna az ēanīja hadat el zenuednī, ho-
gē nem mīint az ewlīwneē ēegējetlenēegē.

Erteleme.

īsten ēiē mīisuel zeret nē ēel īgen bannī.
Ees el tīrhetew zerenchet rauol tewle hānī.
Mert talā feijere, fog nagiē wezēl wānī.
F

Esopus

El loporol ees az ebrewl.

HOgij az eb wezteg halgatna az lopo
aad wala neſij egij darab ſenjeret.
Monda az eb. Aha ſenjeret acz neſem ho-
gij ne wgaffalaſt, de ewſmerem een az te aſt-
andeſodat, miynd chalardsagodat, mert ha
een e3 ſenjeret el wennem, te az ha3bol miyn
dent el wiynnel.

Ertelme.

Egij ſeues ha3onert ſoſat el ne wezes
Aſaratod gonozra legijen wgijan tezes
wgij mōgijaſt rolad hogij tewttel miynt e3es.

El farkaſrol ees a kijs zijl di3norol.

ZYwl wala az kijs zijldi3no, a farkas oda
mene, ſezde magat aſjanlantij hogij
ew meg ewri3ne az ew ſijat. Felele neſij az
zijldi3no ees monda, Hogij a farkas 3ol-
galatti3a neſij nem wolna zijwſes, de ha ſed
net aſarna tennij tehat tauol iarna, mert az

Sabulaij

18

ew 3olgalatti3a aſſor wolna neſij ha3noſb
miſſoron tauolb wolna.

Ertelme.

Miyndet miyndeneſre waij hogij ne ſel bi3nij
Mert ſoſanaſarijaſt ewnnen ha3noſat i3nij,
Ewremet 3olgalnaſt de ſeuanaſt meg hi3nij.

El hegijeknek zijleſerewl.

ECzer egij idewbe nagij hi3re wala hogij
a hegijeſt zijlneneſt. A3 embereſoda ſw
tanaſt, waruan e3 chodat nagij ſelelemnſel.
Vegre zijleneſt az hegijeſt, ees egij egerſe
iewue ſij belewleweſt.

Ertelme.

Soſan ſijſigen nagioſſal ſerſedneſt.
ward wegre a dol3ot, hat chaſt wezeſedeſt,
Ees miynt hegijeſt egerrel wgij a3egijeſedneſt

El uada3 ebrewl.

Awada3o eb miſſorō meg aggot wol
na, intij wala az wra ees ſezeri3tij wa-
la az elebbij dolgara, de heſjaba, mert labaij

F z

Esopus

immar nem walanaē gijorfoē snēm sijethet
wala, foga meegijs egij wadat, de a3 hūtwan
fogafj kēz3ijl a3ijs kēj zalada, a3 wra kēzde bijn
ternij mījnd bezeddel mījnd wereleggēl. A3
eb a3t mongija wala hogij meg kellenene-
kēj bochatnij a kēueset mert immar meg ag
got wolna, ees nam idejēbe ewijs eleg eb
wolt wolna, de a mījnt latom (wgijsmond)
semmij nem kellenetes hazon nekijl, mījg
3olgalhatalaē zeretel immar latod hogij nē
lehet tewlem ees gijlel3. Ha halalatlan nem
wolnal, kējt e3 elewta hazonert zerettel, ma
stanijs zeretnel akkorij tetemenijemert.

Ertelme.

Mijndenijt kelle3 mījg haznod wehetijē,
De ha a3 el kēlend kēduednem tehetijē,
Ees mīj a3 elewt wolt elew sem wehetijē.

El nijwlakrol ees bekakrol.

ECzer mījkor a3 erdew zeelneē mījatta
igen nagijot chattant wolna, a3 nijwlaē
mījnd kēj futamanaē belewle, iwtanaē egij
wijs melle, ot kēzdenekē 3omorkodnij ho-
gij altal nem mehetneneē, ees (kēj leg nagij-

Sabulaij

19

obban iſeztij wala ewket) lattijaf wala ho-
gij a bekakmagokat el merijtenek a wijsbe,
Ees egij kēz3ijleē kējnek iob zijue wala mon-
da, mījt ſelewnt (wgijs mōd) heijabat zij kēleg
hogij zijuewnē legijen, mert nam meg wol-
na gijorſalagonē, e3 chatanaſt nem kēl
wala ſelnewnt hanem meg walmont.

Ertelme.

Bator a3 termezet ſoē iowal zerellen,
Ees a3 ijo zerentche holakar ilteſſen,
De ha zijued nijndhē meegſem vagij ekeſſen

El kēchke ollorol ees farkasrol.

MYkor a kēchke kēj menne enntij, a ſij
at be rekezte, meg hagijs nekij hogij
a3 aijtot ſenkijnek meg ne nijtna mījgnem
ew meg iewne. A farkas, kēj e3t hallija wala
hogij el mene a3 annija, oda iewe a3 aijto-
ra, kēzde 3olnij kēchkewīl ees mondanij ho-
gij meg nijtna a3 aijtot, a3 ollo lata hogij
chalardſag wolna a dologba ſimonda, meg
nem nijtom, mert ijol lehet a3 3ood kēchke-
3ijē, de maga a haſadekoton farkaſt latoē.

Esopus

Ertelme.

Mit az 3jle mōdna ē abba legij foglalatos
Vgij lezen ne ēd dolgod haznalatos
Ees te eleted mijnden ēor alhatatos

El zarwasrol ees farkasrol.

A zarwas az iwhot a farēas elewt tewr-
uenbe ere hogij egij ēewbewl bwza-
wal wolna ne ēij ados. A iwh iollehet sem-
mijt nē twd wala ez adossagba, de maga a
farēastol walo feltebe bñnessē hagija magat
ees fogada hogij meg adna. Napot tewne ē
a fñzetelne ē, a zarwas ēezde meg ēernij mij-
ēor a nap elew iewt wolna. Amaz azt mon-
gija wala ne ēij, hogij nem tartozne ē wele
mert az farēastol walo feltebe fogatta wol-
na, ees az ollijan erewuel walo fogadasna ē
nem wolna helije.

Ertelme.

Hamijfna ē hamijfat ha wala ēij tezen
Ez cha ē bochanando bñne ē wetē lezen
Mett ollijanert ollijant hazwg ismeg wezen.

Šabulaij

20

El parasztrol ees a kigijozol.

E Gij paraszt ember tartot wala fel egij ēij
gijot. Eczer meg harague ē teiaja ees
ēezde zēkerzeuel erelnij. Amaz el zalada de
sebesen, Anna ē wtanna a paraszt ember meg
zegenijle, ees azt alijtija wala hogij azert wor-
na gonoz zerencheije mijert hogij az ēijgij-
on az bozzwlagot mijelte wolna. Anna to ēa
ert ēezde ēewñjeregnij a ēijgijona ē hogij
ismeg haza iewne. A ēijgijo azt felele hogij
iol lehet ewne ēij tewttee ewremest meg
bochatna, de maga nem ewremest marad-
na awal egij ēijne ē orhon zēkerzeije wol-
na. Mert noha a seeb be gijogijwlt wolna de
maga az emle ēezetij meg wgijā nala wolna.

Ertelme.

Kij meg chal āna ē mazor hini nē batorlagos.
De binet meg bochatnij azert irgalmaslagos
Ees oztā el tauoztatnij haznalatoslagos.

El rokarol ees az ezteragzol.

Efopus

Rota az e3teragot e3er wachorara hif-
wa, az etetaz a3talra ewte melij mij
foron hifg wolna, az e3terag heijaba wag wa
la ho33a az ew hegnes orrawal. Azonkew3be
a roka fel nifallija wala miind az nijelucuel.
Onnet meg chwofoltatwa mence el a madar,
banwan ees igen zegijeluen az raijta lewt
bo33wlagot. Egij keues idew mulwan ewijs
el hijwa a rokat. Valanak beglij egij iwegede
nbe be zere3we, kijnek a toroka 3oros wala,
lelijesio etek, azert ot roka lattija ees che-
3ijek wala reija, de nem ehettjek wala benne. Az
e3terag beglijg orrawal miind kijn zedij wala.

Ertelme.

Regi mondas, zeget zeggel kel kijn iftnij,
Ees kijn mast meg chwofol fewldre le iltetnij,
Ees hafonlatos bo33wlaggal illertnij

El farkafrol ees irot fewrewl.

Keeptaragonak miijhelijebe talala az far-
kas egij zepen meg irot ember feijet.
Kezde forgatnij, meg elnere hogij semmij
ertelem a fewbe nem wolna smoda ne kijn. O
te 3eep

Sabulaij.

21

te 3eep few(wgij mond)bez3eg soek mester-
seg wagijon te benned de ertelem semmij.

Ertelme.

Twodosoek azt moegijak, hogij semmij a 3eepseg
Holot a fewbe nijneh mijnt kel az eepseg
Mert az e3telenseg vgijan egtelenseg.

El 3aijkorol.

ZAjko e3er fel etekij te magat a paua
nak tallaijba, ees mij foron maganak
ew maga 3epnek lattatnek meg wtala az ew
felejt, ees mene a pauak few3ijbe. Amazoek
mij foron meg ewsmerteek wolna az ew cha-
lardsagat, a balgatag madarat meg fo3taek a
nem ew tallijatobees werefeggelilletek, o3-
tan el haza zegijengetek.

Ertelme.

Mijndenek ew magat iol meg kel roftalnij,
Ees ewnnen felejt meg nem kel wtalnij.
Ha zegijent feijere nem akat 3ijekalnij

El leegijrewl ees hangijarol.

G

Esopus

AZ leegij wetebedijē wala a hangija, wal, hogij ew nemes wolna, de az hangija nemtelen, mert ew zarnijan iarna, amaz a fewlden chwzina mazna, ees hogij ew a tiji ralijoē hazaba mulatna, amaz tēgijg a fewld neē barlangiaba raagna walamij wetement ees wijzet inneē, de ew wgijan ijol laēneē, ees ezeē ew neēij chaē mulatlag zetijnt lenneneē mijnd igij, Vijzontag a hangija azt mongija wala, hogij ew wolna nemes, mert ew megelegedneē rajta mijt neēij a zeren che parandholt wolna, ees hogij ew tewēl-letes wolna de az leegij alhatatlan ees bw- dofo, ees hogij a hangija mijndenijt tēlle- metes wolna, ees io munēalodasnaē pēlda- tija, a leegijneē tēgijg eletij nijawalijas ees wezedelmes, A hangija nijarba teelre walot zerezne de az leegij telbe uagij el nijomorod neē tellijesseggel wagij bijzon meg halna.

Ertelme.

A tiji mijnd azt zollija tiji ew tēdwe aēar, Gijaēorta seijere tijiēbebeget waēar, Ees lezen walazza ollijan tiji nem aēar.

**Ez bekarol ees az ew-
kewrrewl.**

Sabulaij

22

MYēor a beēa olj nagija aēarna len- nij mijnt az ewēewr, nagijon fel fwiija wala magat. A fjiija monton mongija wala neēij hogij ne wezewdneē azon, mert a be- ēa semmij wolna az ewēewhez tēpeft. Amaz meegis fwalēodijē wala, monda neēij a fna, ha meeg wgijan meg faēadnals fel fwalēo dasodba meeg sem leheēz ollijan mijnt az ewēewr, aēēoron sem fogada zot hanem mijnd agijg fwalēodeē mīj nem meg ha- sada ees lelēet tiji fwua.

Ertelme.

Kijchiēneē tijiēijnsege meg tēl elegendnīj, Ees ereije felet nē tēl, senēineē erewlēednīj, Hogijha mit az beēa, nē aēar vgij vezeēednīj.

Ez lorol ees az orozlanrol.

HOgij az lowat meg enne az orozlanij hozza mene, de mījēoron immar meg aggot wolna, ees nem wolna ereije tēzde oēēal cheleēednīj, ees mijt ereijeuel nē bīj wala azt twdomanijawal tēsertenij. Ees a lo naē azt mondanij hogij ew orwos dastor wolna, de az lo meg ewlmerē az ewchalardsa

Esopus

gat, ees chalardlagot chalardlaggal, twodo-
mant twodomanhawal rawoztata el tewle
simonda az oroꝝlanna, Mijnapon mijforon
tewijstes helijete iarne az labamba hatwl
egij tewijstegijate, terle wed tij belewle.
Az oroꝝlantij ez bezedne engede, ees mijfo-
ron hatwl met wolna, az lo (tewle mijnt iob
ban le hete) wigij rwga hooꝝatja, ees mijndia
rast el fwtame.

Ertelme.

Ellensseg hasep 3ot admidēra gondollijon
Ees ellensegehez olij modonfordollijon.
Hogijha lehersegesottan le borwollijon.

Elz Lorol ees Zamarrol.

A lo mijforon mijnden zerzamarwal ze
pen fel ewltewzetet wolna, nagij nij-
eritessel fwtwala az wton. Vala tegijg elew-
te hogij fwtwa egij meg terhelt zamarazw
ton, tijne nagij haraggal mōda. Reest, tu-
nija, ees kesedelmeszamar, kelijtij elewlem
az wbol mert hanem, teged labaijmal meg
tapodla. Amaz nem mere ellene tennij ha-
nem tij tere elewle, weegre aggijhanija ma

Sabulaij

23

gat a keuel lo hogij inat meg ište, ees meg
lantula. Anna wtanna nem lewn ijo hanem
meg soꝝta mijnden ewltewzetijtewl ees a-
da egij taligalina hijtwan arron, lata anna
wtanna a zamar hogij a taligat wonijgalna,
taxol fewlden meg zolijta ees monda netij
Ee te keuelij lo mijnt ewltetzel mastant hol
az aranijas nijereg t hol a boglros zinge-
lew t hol a fenes feek t igij lezen am anna
dolga baratom tij magat el hijzij.

Ertelme.

Emberrel mijfor wagij o mijndē io zerenche,
Magat el ne hijgije mert wtāna fereferenche.
Ozta ala walo leze mit etekewzewtlenche.

Elz madarakrol ees wadakrol.

A Z madara ezzer hada koꝝna wala az
wada kal, mijnden fewl igaz elegfe
lelem ees remensseg wala. Aforon a pubte-
neure el hagija az ew partijat, ees mene az
ellensseg kewzze, Vegre a madara nijere a
dolgot a saas ewket wezerlwen. Anna wtā-
na az awlo pwbteneueret, meg itele, olija

Esopus

modō, hogij soha a madaraē ewtet kēwzījē
be ne fogadnaē, ees hogij nap wīlaggal soha
ne iarhatna. Ez az oēa hogij chaē estwe iaar.

Ertelme.

Meltan lewn igij dolga pubteneuereneē,
Hogij ewselewe ilijē modō iteletet teueneē
Mert gonozōē ioēēal, rezeseē nem leueneē.

Elz farkasrol ees rokarol.

A farkasnaē mīēoron igaz eleg elese
wolna chaē wezteg nīwgozījē wala,
hozza mene a roēa, ēezde tewle kērdeznīj mī
oēa wolna hogij kīj nem iarna a farkas; meg
erte hogij az ew elese neē kārara iarna a bezed
azt monda a roēanaē hogij beteg, ees igen
kērij wala ewtet hogij az isteneēhez menne
ees ew erette imadna, Amaz lata hogij nem,
chalhatna meg a farkast, mene a paztorhoz,
ees ēezde neēij mondanīj, hogij mastā a far
kast meg nījomorijthatnaē. A paztor rajta,
meg ewle a farkast. Az wtā a barlang az elef
sel egijetembe a roēatje lewn, de rewīd ewre
me lehere benne, mert wgijan azon paztor
meg ewle hamar az wtan a roēatīs.

Sabulaij Ertelme.

24

Olijan az iregijleg, nem chaē maganaē art.
De az iregijneēīs gijaēorta tezen kart.
wegre sem hatta wīnnij azt mījt aēart.

El zarwasrol.

A Zarwas mīēoron magat egij tīzta
kēwtfewbe meg teēijntette wolna,
ees latna hogij zeep zarwaij wolnanaē, ēez-
de homloēanaē ees zarwanaē zeepseget dij-
chernij, ees labaijnaē weēonīj woltat olchar-
lanīj. Mīēorō igijē elmelēedneē azōkewzbe
oda iwtā a wadaž, a zarwas el fwtameē, wtā-
na az ebeē, ees mīēoron egij sijwrew er-
dewbe iwtot wolna az agba meg aēadanaē
az ewzeep zarwaij, ees lewn preda az ebeēneē

Ertelme.

Soēā ollijanoē vagijōēēijē igē oēoskodonē
Mert mīj wezedelmes arra waēarkodonē,
wegre meg lattijwē, hat bolondoskodonē.

Elz kīgijorol ees az re- zelewrewl.

Esopus

A Kijgijso egij mihelijbe mihetoron egij
rezelew talalt wolna kezde azt rag-
nij. Meucte rajta az rezelew ees monda ne-
kij, mihet chijnalz (wgij mond) balgatag, eleb
kij tewrijt a te fogad hogij nem mihet en-
gemet meg ragnal, mert een meeg a was-
nae kemenlegetijs el ragon.

Ertelme.

Emberneet mihndetoron iolra kel gondolnij
Nalanal erewsel nem kel chwolodnij.
Mert kart wall, ees fog somorodnij.

Elz farkasokrol ees boranijokrol.

F Arafasoknae ees a baranijoknae terme-
zet zerint walo egijenetlesseget wa-
gijon mihndenkor. Ezer frigijet zerzene-
es mihndenfelew egijmasnae zalagot ada-
nae. A farkasok adaet wozon az ew kewlijkeijt
a baranijok tegig az ebekeet seregijt. Mih-
etoron immarana iwhoet ees baranijok sem-
mijt nem felneneet. A farkas sijae az annijok
khoz kenankoznae wala ees nagij ordijtaet
tezneet

Sabulaij.

25

tezneet wala. Aetoron a farkasok azt meg hal-
wan mihnd frigijeket mihnd hieteket meg-
zeget, ees az iwhoet (mihet hogij ebeet nem
wala kij ewket otalmazna mert wozon a far-
kasoknae attae wala) kezdeet meg zaggatnij.

Ertelme

walakijneet ellensege nagij wagijon
Frigijet annae olij ok alat aggijon.
Hogij az ewnen ereije kezeneel maragijon.

Elz erdewrewl ees paraszt emberrewl.

A Melij idewbe a fakijs zolnae bezelneet
wala, egij paraszt ember mene az er-
dewhez, kerwen ewtet hogij hadna belewle
egij zekercze nijelneet walo faat wagnij. Az
erdew meg engede. A paraszt ember mihet-
ron fethet meg kezijette wolna, kezde a
erdewbe a faat egijenkent mihet le wagnij.
Az erdew magat ezebe weue ees tewttet i-
gen meg bana, de kelsew penitentia wala,
mert semmijt nem haznala banattijawal.

Ertelme.

H

Esopus

Kerle vediol ezedbe, ees tedelbe tegzedbe
Ees legijen mĩndētoron ez, emlekezetedbe.
Hogij mĩnt az erdew kart ne walij, cheleke-
(detedbe,

El hasrol ees egijeb tagokrol.

Az Lab, ees a keez eczer meg haragwa-
nae a hasra, hogij chaē hij wolēodneē
ees a mĩt ewē lelneneē kerefneneē az t mĩ-
nd fel laēna. Azt wegezet, hogij awagij ewijs
mĩnēalogijēē, awagij tewlewē ennij ne ke-
rijen. Amaz keezde eczer mĩzorijs kewnijer-
genij, de a keez nem aēara ennij adnij neēij.
A has wegre ehlegneē mĩjatra meg fogijat-
kezeē keezdeneē a tewb tagoēijs meg fogij-
atkeoznij. Vergre a keez ewewmest etelt aad
wala a hasnaē, de immar nem wehetij wala
be, ees ezenmodon mĩjēoron a hasra iregij-
kedneneē a has el wezwē ewēijs el wezeneē.

Ertelme.

Latode hogij egij tag, masneēijl nem lehet.
Azōkepē ember, baratiē neēijl keueset tehet.
Ees ew zerenceijē chaē weēonijon mehet.

Sabulaij

26

El maijomrol ees rokarol.

Keezde eczer a maijom a rokat kērnij, ho-
gij a farēanaē felet neēij adna hogij
lenne neēijs mĩuel be fedeznij az ew hatul-
so feleējt, mert wgijanijs a roēanaē nehelle-
gere wolna az, ees a fewlden wonodneē w-
tanna, de ewneēij zijēseges wolna ees tĩztes-
seges, felele a roēa neēij ees monda, hogij
inēab aēarna ew, hogij az fewldē wonodneē
wtanna hogij nem mĩnt a maijomnaē ha-
twlso rezeējt fedezne be wele.

Ertelme.

Igij iaar ez wĩlag, noha een beuelkedem.
Azert hogij mĩssal oztōznā wgij nē chelekedē
Sewt hogij tewb lehelsē azon inchelkedem.

El zaruasrol ees az ew- krekrewl.

AZarwaft mĩjēoron eczer a wadaazōē
kergetneē chaē aleg zalathata be egij
ewēreē istallojaba. Kezde ot kērnij az ewēre-

H z

Esopus

Ēet hogij hadnaĕ ewtet ot el reiĕtezniĕ. Ama
soĕ mongijaĕ wala neĕij hogij a3 ne bator-
lagos helij wolna, mert maĕdan miĕnd a3 wr
smiĕnd a3 3olgaĕja wnos wntalan beiewne-
neĕ. Ama3 a3t mongija wala hogij ew ſemĕit
nem ſelne chaĕ ewĕ el ne arwlnaĕ. A3on-
ĕew3be be iewe a3olga, ama3 el reiĕtezet wa
la a 3enaba, ees nem weue e3ebe. Aĕoron a
zarwas ĕezde nagijon eriĕniĕ miĕnd ha im-
mar miĕnden wezedelemtewl meg meneĕe
det wolna. Aĕoron a3 ewĕreĕ ĕez3iĕl egij, ĕij
a tewbbiĕnel idelb wala monda neĕij. Nem
nagij dolog ha e3 waĕondag 3abaſw 3olga-
tol meg meneĕedel, de ha a3 wr ew maga
be iewend, ĕij oliĕ 3emes miĕt egij Argus aĕ
ĕoron waliĕ meg dolgot. A3 wtan be iewe
a3 wraiĕs miĕndeneĕet el ne3e, ees a3 3ena
ĕew3et ĕezebe aĕada a 3arwas 3arwa, 3olgaĕ
wtan ĕezde iĕuewltenĕij, ees meg fogae
ewtet.

Ertelme.

Soĕ wezedelem ĕew3et, ha walaĕij lezen.
Ot menedeĕet, nagij nehe3en wezen.
Ees ewmmagauaĕ iot, igen welte te3en.

Ėabulaĕij

27

El3 orozlanrol ees rokarol.

BEteg wala ec3et a3 orozlan, a wadaĕ ſo-
ĕan menneĕ wala oda meg latogatniĕ
ewtet, de a roĕat ſemmiĕĕepen oda nem wiĕ
hetijĕ wala. Kiĕhe3 a3 orozlan ĕewetet bocha
ta egij leuellet hogij oda hiĕnaĕ, mert ſem-
miĕĕeppen nem lehetne nala neĕiĕl, ees ho-
gij ſemmiĕt ne ſelne, mert wadaĕ ĕew3ewt
neĕij A3 roĕa leg 3erelmeſb baratija wolna
a3ert igen ĕeuanna ec3et immaran wele be-
3ellenĕij, ees hogij ſemmiĕt ne ſelne mert ha
aĕarnaĕs ſemmiĕt neĕij ne arthatna oliĕ igen
beteg wolna. A roĕa iſmeg meg ira neĕij, ho-
gij a3 orozlannaĕ ĕeuanna miĕnden iĕo egeſ-
leget, ees ewremet imadna erette a3 iſtene-
ĕet hogij meg wiĕga3neĕ, de ew maga ſem-
miĕĕeppen oda nem menne, mert ſoĕ wada-
naĕ niĕomat latta wolna ĕijĕ oda be ewho3-
3a menteneĕ wolna, de ĕij ieuew niĕomot
egijet ſem latot wolna. Ees annaĕ a3 wolna
iele, hogij ſoĕan menteneĕ wolna be, de egij
ſem iewt wolna ĕij a3oĕba.

Ertelme.

H 3

Esopus

Ember a k̄ij dolgat elewa k̄arija w̄ijnnij
A m̄ijt ne k̄ij mondnak̄, né k̄el m̄ijnd el h̄ijnnij
Kij̄ el multanak̄ ees ieuendew̄k̄, azo k̄bol
(k̄el itelnij).

El rokarolees menijetrewl

A Ro k̄a so k̄ ehsegnek̄ m̄ijatta m̄ij k̄oron
igen meg we k̄onjodot wolna, ta-
lak̄ozek̄ egij k̄el k̄enij l̄ij k̄on egij k̄amaraba,
holot so k̄ bw̄za wala, mellijel m̄ij k̄oron ma-
gat iol meg rak̄ta ees tewltewt̄te wolna, a-
k̄ar wala k̄ij mennij wgij̄an azon l̄ij k̄on, de a
meg rak̄ot hasat nem wonhattija wala k̄ij
raita. M̄ij k̄oron ewt̄et tauol egij menijet
neejne hogij ot wezewdnek̄ m̄oda nek̄ij. Ha
k̄ij a k̄ar3 mennij azon l̄ij k̄on k̄ij newzteueren
iewttel be rehat ismeg meg ewzteuereggijel.

Ertelme.

Ember m̄ijg marh̄aijaualewzteuerij lwagij̄o
Nijnch̄e m̄ij ewnek̄ij ieles gondot aggij̄on
Meg teli k̄, lez̄e olij k̄ij soha, m̄ijugodnij ne ha
(gij̄on).

Elz lorol ees zarwasrol.

Sabulaij

28

A Z lo wiijadalt tart wala a zarwasal, ees
m̄ij k̄oron az zarwas ewt̄et el izte wol-
na az eledelrewl, az embernek̄ k̄ezde seget-
segert k̄enijergenij. Meg tere az emberrel is-
meg a mezewre, ees az zarwason gijezedel-
met wewn, de maga k̄ezertete k̄ az ember-
nek̄ m̄ijnde k̄oron k̄ewtele alat lennij, zablat
fel wennij, ees az embert nijergestewl hatan
wijselij.

Ertelme.

Michoda mitn̄e m̄ijelewn̄k̄ a io k̄azdaglagert
Hogij mar chelek̄ettewn̄k̄ a io zabadslagert.
Vegre meg latijw̄k̄ hat tewrek̄edtw̄n̄k̄ fog-
(slagert).

Elz keet iffijwrol.

K Eet iffija k̄ m̄ij k̄oro meg ehijltene k̄ wol-
na, menenek̄ egij fewzewhez, ees wgij̄
ielente k̄ hogij walamij ennij k̄ walot wenne-
nek̄. M̄ij k̄oron k̄egij̄g a fewzew egijeb dol-
gat tartana egij remek̄ hw̄st gijorian el lo-
panak̄ tewle a zatijorbol. A fewew meg ewl-
mere hogij el k̄ewlt wolna a remek̄ hws.

Esopus

Ēzde mīnd a ĕettewhez ĕetlegeſtegnij. A
ĕij el lopta wala lupiter iſtenre eſteziĕ uala
hogij ew nala nem wolna, a ĕijnel wala ĕe-
giĕg az meg wgijan eſteziĕ wala hogij ew
ſemmiĕt el nem lopot wolna, ĕij ĕneĕ mon-
da a fewzew. ſol lehet nem tudom ĕijchoda
a lopo, de az twgija a ĕijre eſtezteĕ.

Ērtelme.

Vaijha meg gōdolnoĕ hogij iſte mīndet lat
Eeswegre meg ĕerdij, mī iot tewttel, hol hat
Nem mernenĕ olijan igen wetĕezniĕe tehat.

Ēz ebrewl ees a mezarosrol

MYĕoron az eb a mezarzeĕbe a meza-
ros elewl egij darab hwſt el wonijt
wolna, a mījt tewle leg iobban lehele wgij
irameĕ el onnet. A mezaros hogij lata mert
ĕart wallot wolna elewzer wezteg halgata.
Annaĕ wtanna igijen ĕezde tauola az eb wtā
ijuewl enij mondwan. O te lopo eb fuſſel
battan, ne felij ſemmiĕt, el zaladhac az mert giĕ
orſwagij, de twgiĕad hogij enneĕ wtanna
teijad wiĕgiĕazoĕ enijs.

Ērtelme

Sabulaiſ Ērtelme

29

Azt mongijat, hogij ha el hagħod ezedet
Fogħa ĕar nagij meg niſtnĕa fiſledee
O, ſtan oħolſan wiĕſeled, mījaden eltedet.

Ēz ebrewl ees az iuhrol.

AZ eb, a iuhot a tewruenbe hiſwa, ees
azt ĕezde nagij iuelteſſel ellene ſelelnij
hogij egij ĕenĕeret adot wolna ĕewlchewi
neĕij mellijel ados wolna. Biſzonſagwl hoza
elew a ĕanĕat, a farĕaſt, ees a ſaſt. Ot a lu-
hot ĕarhozatta iteleĕ, melijneĕ az eb ĕapa e-
giĕrejet ees meg eue.

Ērtelme.

Soĕaĕat meg niĕomorijt, a hamĕſtanwſag.
Mert niĕuchen ot ſemmiĕt, ijo attij aſijwſag
Hol az artatlannaĕ, lezen niĕomorwſag.

Ēz baranijrol ees farkaſrol

Mĕorō a baranij a ĕeĕĕ wtan iarna
a farĕas elewl talala ewtet. ĕezde ĕez-

Esopus

denij, mifert hogij annijat el hatta wolna ees
az bijdesbaē wtan iarna, mert azt alijtiſa wa-
la hogijha ewmagat talalna inēab meg zag-
gathatna ewret. De a baranij mōda neēij. O
ijō farēas enneē hatta az een anijam ho-
gij meg ewrijzen engemet. Inēab ēel enne-
ēm zijlemneē engednem hogij nem mījnt
reneēed, ēij engemet meg aēarnal chalnij,
ees annaē wtanna zaggaſnij.

Ertelme.

Emberneē (ēij farēas) ſoha nem ēel hījnnij
Ees ſemmij tanachat neēij elew wennij
Mertha lehetne meg aēarna ennij.

Elziffijurolees machkarol.

MYēoronegij iſſijwegij machēat igen
zeretne, ēezde ēenijergenij Venus
iſten azzonnaē hogij azt azonijamberre wal-
toztatna neēij. Meg ēelerijle Venus az ewze
relmet, ees el waltoztata egij zep ees ſeijet
azonnija. Be meneneē az agijas hazba ot wi-
gan ēezdeneē lennij eesiaczanij. De nem ſoē
idewel annaē wtanna meg aēara Venus ēe-

ſabulaij

30

ſertenij hogijha a machēa az abrazattal erēe
wlchetijs el waltoztata wolna, bochatta oda
be egij egeret, mellijet mījēorō a zep azon
meg latot wolna wtanna futameē, ees azt
ēezde iznij, mellijet mījēoron Venus alēol-
matlan dolognaē itelt wolna, ilineg mach-
ēaua waltoztata ewret.

Ertelme.

A termēzetet baator vgijā bottal ēergeſſed.
Meg ſem teheted hogij ewt el wezeſſed.
Ees hogij mījt meg zoēotabbol ēij weheſſed

Elz atijarol ees a fijaijrol.

EGij zanto emberneē ſoē fijaij walanāē
mījnd iſſijāē, mellijē ewnnen ēewzet-
teē wijzſauonoē walanāē, ēij ēet mījēoron
az ew attijōē, egijmaſhoz walo zeretetre
aēarna wonnij, tewneleijēbe egij ēewtes wez-
zewt, mellijet ēewtellel altal ēewtewt wala
ees monda neēijē hogij azt el tewrneē, de
amazoē mījert hogij iſſijāē ees erewteleneē
walanāē nem tehetēē, wegre az attijōē meg
oda ees mījndenijēneē egij egij zalat

Efopus

ada benne, mellhet mündeni kcha kewn.
en el tewre, Eesanna wranna möda nekij.
O een gerelmes fiaim, hogijha tij igijene-
se lezte katarattal senkij tikeket meg nem
gijezhet, de ha egijmast kezdi te gijelnij ees
ildeznij, lezte wegte preda münden tij el-
lenfegte nekij.

Ertelme.

Mündé dolgo k neue kednek a io egijessgget
Mündene el romolnak igijenetlenfegget
Menforzagotij meg lehu k a zét bekefegget

El lozol ees zamarrol.

EGij paraszt ember eczer egij lowat tereh
nekij legij zamart kegijg ijol meg terhel
ter wewn wele az wra. A zamar igen meg
farrada a tereh alat, kezde kernij a lowat
hogijha azt akarna hogij meg ne halna
segetene nekij el wijnnij az terhet. A lo
semnij keppen nem akara. Vegre a zamar le-
ese k ees meg hala. Az ember münd az terhet
kij a zamar wijzen wala meeg a zamarna k
bewretij hatara raka a lowa k, melij tereh.

Sabulaij

31

ewtet mijkoron igen meg nijomna, mon-
da, bezzeg meltan zennedem ezt, kija za-
marna k nem akare k segetfegget lennij ees
him mastan az ew terhenek selette meeg be-
wretij el kel uijelnem

Ertelme.

Nijomorultat, meg kel segetenewn k,
Eesarrol gijakorta, meg kel emlekeznew k
Hogij gonoz ees io zerche, münd egij iat
(velew k.

El zeen egetewrewl ees a ruha fejeritewrewl.

ARuha fejeritewt hijwa eczer a zeen
egetew hazaba hogij wele egijw la-
kozne k. Möda nekij a ruha fejeritew, Az en-
nekem sem haznos sem ezembe nijnen,
mert igen selet raka hogij a mellhet een
meg molnek azt te is meg olj seketene ten-
ned münd a holt zeen.

Ertelme.

Gonoz tarlasagot el kel tauoztatnon k,
Ees münd a dewgtewl, mellewle el swtmon k.
Soba semmijij wele, egij nem alkotmon k.

Esopus **Elz madarazrol ees ewr** **ues Galombrol.**

ELmene egij madarazmadaraznij, lata
tauol egij magas fan hogij az ewrues
Galamb feztet rakna, oda sijete hogij meg
fogna. Tewrtijne kazonkewzbe hogij egij kij
gijot meg nijoma, ees az meg harapa ewtet.
Melij weletlen wezeelen mijkorō igen meg
rettent wolna monda. Een zegen nijauallias
mijkoron masnak a karnet artantj en magan
nak artoe.

Ertelme.

Iezē az gijakorta hogij ki masnak ueztet a karta
Ees mas ember louanae, wermet meg afatta
Az ewnē louanae lewt oda, hat nijakazakatta

Elz trombitasrol.

EGij trombitas mijkoron azt az ellenseg
meg fogta wolna kezde rettegnij ees
kenijergenij, hogij ew ne kij bihtelenne kē
gijelmese kē lennene kē, mert ne kij semmij fe

Sabulaij 32

gijueretewb nem wolna az egij trombita-
nal, embert kēgijg wala kējt nem hogij meg
ewlhetet wolna de ingijen soha sem akare
wolna. Amazoē ismeg kēgijetlen bezede kē-
kel ees werelege kēkel illetij kē wala mondwan
Im tennen magad wallod hogij semmij te-
hetew wagij ees megijis ez trombitauaal
maast inditaz emberij wezedelemre.

Ertelme.

Az teuew ees tetetew, egij arant la kollijon
Kijbewl mijndē ēber, bewlch lez kētanullijō
Hogij masnak sijlebe, gonozt ne sugallijon.

Elz farkasrol ees az ebrewl.

AZ farkas mijkoron meeg meg nē wij
lamodor wolna ees az erdewbe iarna
tewrtijnetzerijut talala egij ebet elewl, kēw
zewne ne kij ees monda hogij ewremestlat-
na az ew oda iewetijit, anna kē wranna meg kē
de ewtet mij dolog wolna hogij oljian sij-
ma zewrij wolna, Monda amaz ne kij. Az cen
wram dolga ez, kē engemet az ew beuseges
asztalaroktatt, ees tewrijlget, soha nem halo kē

Esopus

82042

Sabulaj

33

tamadnehanem chaē a3 lopora ees farāfra
 Een el hagiham a kēmenleget de e3 ielet el
 nem hagihtā. E3t halwan a3 farās mōnda.
 Een a3 te wradnaē baratslagat illijen arron
 meg nem wezem. Azert maragi bekeuel
 e3 te illijen zolgalaroddabennekem kelleme
 tesb a3 een zabadslagom.

Ertelme.

Bewilche midene ket, ne ketwn ketnslwā mōgijāt
 Hogij az zabadlagot aranijon semagijāt
 Mert midene ket ezert, ewēt so ēzor elhagijāt.

Elzanto en berrewl ees
ebekrewl.

E Giſi zanto ember miſtoron a mezewbe
ſoſt napiſg teleſt wolna ſezde eleſebe
meg ſogſjatkoznij. Meg ewle iuhaſjt chaſt
hamar, annaſt wtana ſechſetſtijſ. Vegre meg
waga ewſetſetſtijſ hogij wolna miſuel elnij.
Ezt a3 ebeſt hogij meg lataſt miſndel fut-
naſt tewle, alijtaſt hogijha ot ſoſtaſg marad
nanaſt, tehat meg ſellene halnijſt, miſtoron
a3 ewſetſetſet ſem hadna wogſjan, ſijſtneſt ſeget
ſegeueleel wala.

К

Esopus Ertelme.

Olij haznal nem kel maradnij berett
Sem lahas awagij ember kedueijert
Hol bewrewd le wōzaē, a fewlchē kenijerert

El rokarol ees az orozlanrol

A roka ēij az orozlannaē rettenetes wol
tat nem zo ēta wala, elewzer mijkorō
eczer keczer latta wolna meg ijed wala tewle
ees el fwt wala elewte. Mijkoron harmad-
zor latta wolna nem hogij meg ijedne tew
le awagij feelne, de meeg nagij batran hozza
mene, ees feweone neēij.

Ertelme.

Az gijakorta walo latas emberrel azt tezij
Hogij az mjtewl tartot, azt zo kassa wezij
Ees ēij elewt futot, azt chaē fewzel nezij.

Elz rokarol ees keselijrewl

Kys fijachēaija a rokanāē ēijuij fwtos
wala, a keselij meg lata, ees el raga

Sabulaij 34

da, ēezde amaz annijanaē remenēednij ho-
gij ne hadna ewter. Az annija ēij fwtameē
fewnijereg wala a keselijneē hogij fijat el
bochatna, de amaz a predaua el fel repil
le az ew fijaijhoz. A roka egij ijeget uewn
ees ēezde aual mennij wtanna, hogij mar azō
wolna hogij az ew laēo helijet meg egetne,
Mijkoron azert le zallot wolna a keselij a
fara mellijen fezēe wala, Monda neēij a ro-
ka. Immaran ha teheted ewrijzd meg tijs ma-
gadat ees fijaijdat. Meg ijede a keselij az
egetestewl ees monda neēij, ne wezes enge-
met, ees ēijchij gijermeēijmet, walamij na-
lam wagijon ēij tijed mīndent meg adoē
neēed.

Ertelme.

Ha hatalmas ellen erwdel nem alhac
Ved elew ezedet, lassad mjt haznalhac
Talam mīnd azt tezij, mjt tewle ēeuanhac

El zanto emberrewl ees a daruakrol.

DAruaēnaē ees a Iudaēnaē ēijē a meze
wn iarnaē egij zāto ember tewt chij

Efopus

nala. Foga a tewrbe darua'at ees luda'at,
ees egij e'zteragotij. Az kezde ne'ij kewnij-
eregnij hogij ewtet ne bantana, mert ew sem
darw sem lwd nem wolna, hanem e'zterag,
madara'nal miyndennel iob, tudnija illij
mijnt k'ij zijleijne' 30 k'eta ew'et tartanij. Monda
ne'ij a zanto ember. Eze'et een miynd iol
tudom, de mijert hogij a bi'ne'et'etel fogta
la' egij, wgij a'azono'et'el kel la'kolnodij.

Ertelme.

Bathor ember ew maga iambor leg'ien
Gono'z tarfalaggal de ha eggij meg'ien
Zij'et'eg hogij azo'et'el iutalmat egij wegij.

Elz kakafrol ees a machkarol.

I Ewe az machka hogij meg enne akakast,
de mi'koron nem tudna mi' o'kon el wez
tenij, kezde awal bi'ntetnij hogij igen cher-
gew madar wolna, ees az ew e'les zaua mijat
embere'et nem alhatnana'et ei'el. Amaz az
mongija wala hogij semmij bi'ne ne'ij abba

Sabulaij.

35

nem wolna, mert ew embere'et arra k'ewlte-
ne fel hogij munkalodnana'et. Monda ne'ij
a machka, Ah gono'z allat, wgij an egijeb io-
ij's semmij ni'jchen benned, mert miynd anij
addal miynd huga'ijddal weet'et'etel. Ees mi'ko
ron a k'etas ebbewli'is meg akarna magat
mentenij, a machka reija hertelen'et'et'et ees
monda ne'ij, semmij nem haznal'z effele be-
zededdel, ma meg kel halmud een mijatta.

Ertelme.

Agono'zna'et k'ij i'or nem akartennij,
Kewnij az artatlanho'z hamis o'kor lelnij,
Ees wgij mijnt akarija se'lewe itelnij.

Elz iuh pastorrol ees zanto emberekrewl

E Gij gijerme'et mi'koron walamij magaf
dad helijen l'wo'et'at ew'ij'z ne, ees tre-
faba egij nehazor farkast i'uewltene, a zanto
embere'et miynden'et'el'el oda swtna'et wala.
Ees mi'koron gija'orta chalta wolna meg
ew'et illijen modon, kezde wegre wgij an bi'
zonijaba fel iuel'tenij ees se'get'et'et'et k'ernij, de

K 3

Esopus

Amazoē nē hīneē neēj, ees a farēaloē meg
saggataē a3 iuhōēat.

Ertelme.

Hazwgnatē wegre, a3 igaz zauat sem hīzjē
Ees a3 hazuglagoē ewtet neha oljba wjzjē,
Hogj meeg malosatjjs fēwt mereggel hīzjē.

Elz kesetijrewl ees hollorol.

EGj magas fēwzjēlan a barannaē ha-
tara zalla a kesetj, melljet mīēoron
a3 hollo lator wolna, aēara ewjjs wgjan ten-
nī, ees zalla egj baē hatara, de mīēoron le-
zallana meg botranēozeē repjllesebe, meg
fogatē ewtet, ees a gjermeēēneē adaē.

Ertelme.

Ereje felet tennj senēj ne ēuannjjon,
Amj nem ew dolga olljant meg wralljjon,
Hogj a3 ew rendibe beēuel meg alljjon.

Elz iregij ebrewl ees ewkerrewl.

Sabulaij.

36

MYēoron a3 eb egj iazolba zenaua-
l raēwa, fēēeneē, oda mene a3 ewē-
wr hogj enneē. A3 eb fel zewēwllēē ees ēez
de meg tīltanij. Ees a3 ewēwr monda ne-
ēj. Istenēē teged el wezteneneē mījnd iregij
seged del. Im tēmagad sem ezel a zenaba, ees
malnaē sem hac3 benne ennī.

Ertelme.

Kerdede mījert a iozagra iregij ēedhetneē
Mert mījnt a3 eb a zenaba, wgjā nē chetneē
Ees io erēwlechet wagj tudomāt ho33aioē
(nem wehetneē.

Elz uarijwrol ees iuhrol.

CHereg wala a warijw egj iuhnaē hatā:
Ees monda a iuh egj ebneē, ha te igj
en cheregnel gonozwliarnal. Ees monda
a warijw. Tudom ējst bo33ontoē, mert a3 en-
gedelmeēneē iaroē ellene, ees a ēegjjetleneē
neē barattja wagjoē.

Ertelme.

A3 attatlanōō gonozoē, igen wrallōodnaē
De ējē magoēat bījrijaē el fel fuualōodnaē
Ees ha ewēet bantjaē nagjot rugazōodnaē.

Esopus **El pauarol ees filemilerewl**

PAwa miſſeron panazolna luno Iſten
a33onnaſt lupiterneſt hwganat ees fele-
ſegenet, hogiſ a fiſlemiſle nagſi edeſden ene
keine, de ewtet a3 ew reſedezew zauaua
mündeniſt meg neuetneſt, Monda neſiſ lu-
no. A3 iſteneſtewl ſiſneſt miſnd meg wagſiſ
a3 ew aſſandeſa adatwa, a fiſlemiſle 3ep za-
uaua, te 3ep talladdal wattoſt eſeſſet. A3ert
miſndenteſt meg elegegiſet a3 ewinnen 3e-
rencheiſeuel.

Erteline.

Tugiſat a3 iſteneſt ſiſneſt miſt kel adniſ
Imenneſt ees amannaſt miſbe kel maradniſ
Ewſa3ert miſnt aſartaſa3omba kel hadniſ

El3 ween meniſetrewl **ees egerekrewl.**

A'meniſet miſſeron weenſegneſt miſat
ta ereiſetewl meg fogſiſatko3ot wol-
na. A3 egereſet imamar miſnt 3oſaſa wala,
nem

Sabulaiſ 37

nem ſergethetſi wala. Ke3de rauaſſagod go
dolniſ, ees egſi choport li3tbe ene3te el ma
gat, gondolwan a3t 3iſuebe hogſi wgſi miſn
den munka neſiſl wada3hatna egeret. Oda
futanaſt a3 egereſt, ees miſſeron aſarnaſt a
li3tbe enniſ a meniſet, miſnd egiglen meg
eue ewſet.

Erteline.

Kiſt ereiſe el hagſiſot e3euel kel elniſ
Ees a3ert magat nem ſemmiſneſt welniſ
Sewt 3iſſelegere walot bewlche meg itelniſ.

El para3t emberrewl **ees vvarol.**

EGſi para3t ember miſnden e3tendewbe
lo edes almaſat wi3zen wala wranaſt
egſi almaſarol, meliſ a3 ew ſertebe wala. A3
wri3en meg 3erete a3 almat ees annaſt a fai-
at el ho3a a 3egeniſ ember ſertebewl, ees el
palantala a3 ewinnen ſertebe, A ſa miſert ho-
giſ ides wala miſndiarat meg a3a. Mellſet
miſſeron a3 wranaſt meg mondottanaſt wol-
na monda, Iga3 eleg wala neſem, (ha meg

L

Esopus

tuttam wolna zabolaznij az een teuanfago
mat) hogij mijnden eztenewbe een ezem
uala meg a fanaegijmelchet.

Ertelme.

Mijndé kij igé bewichelkedijs, ezet el teueztijs
Ees kij soekat kewa, a teuesetijis el weztij
Ees teuafagatol magat, tauol kij rekestij

Elz orozlanrol ees bekarol.

VAlamij 303atiewe az orozlanna k fije-
be, meg ijede ees meg alla gondol-
wan magaba hogij walamij nagij dolog wol
na. Ees mijkoron ot allana kij iewe egij beka
a wijzbewl, Mellijet mijkoron az orozla meg
latot wolna, el hagija felelmeets ees meg ta-
poda ewter labaiual.

Ertelme.

Heijaba walo felelme k zjued be hazalna k,
Soekijg ha tartod, né tudó mijt hazalna k,
Mertot hol sij nijnen heijaba kazalna k.

Elz hangijarol.

Sabulanj

38

IEwe a hangija hogij meg 30mijwhoze k
egij kwtfewre hogij inne k. Bele efek a
kwba. Nezij wala ezt feen egij fan tauol a
Galamb, wete ne k egij fa agat ala hogij a-
3on meg maradhanna a wijzbe ees fel maz-
hatna. Anna k wtanna mijkoron a madaraz
meg akarna a Galombot fognij, a hangija
mijnt tewle lehet wala chijpij wala az labbat
a madarazna k ees meeg amaz labat wakar-
gama aggijg a Galamb el repijlle.

Ertelme

Ladde hogij egijmassal, midé iot kel ténenw k
Ha mijsa koron k mastol so k iot wennenw k
Ees mijnt kereztiene k, w gijā chele k edneww k

Elz madarakrol.

MYkoron a madara k na k serege maga
ual zabad wolna, ces zabadon iarna
kewan wala magana k kiral. Ees mijndene k
ne k elewte kewannija wala a paua az kiral
sagor, mijerthogij ewleg zeb wolna. Ees mij
koron immar kiralij wolna, monda ne k a
zarka. O kiralij wram walljon mijmodon

Esopus

hisedel az keshelj mī tewlewne hā mīnke
(a mīnt 3okta) kergetmī fog. Mīnt tartod
meg magadat ees el az mī leregewnketē

Ertelme.

Mīkoron a dolog, fējedelē walažtalon al,
Ot az tēstij 3eepseg, chaē keueset haznāl,
Nīnch iob fējedelembē, 3erews akaratnāl.

Elz orwosrol ees betegrewl

AZ orwos dactor wīgazt wala egij be-
teget, melij meg hala. Annaē wtan-
na, a dactor mene az ew rokonlagihoz meg
monda ne kīj hogij a nagij zabalodásba ees
rezegešsegbe wezet wolna el.

Ertelme.

Kījbe wāgijon tor kōssag ees telheretlensēg,
Zīnetlē mīndentorō, chaē azon rezešseg,
Tutējad bīžōnijal hon azt né talallija a uēseg

Elz orozlanrol/zamar- rol/ees rokarol.

Šabulaij

39

AZ orozlanij, a zamar ees az roka me-
neneē mīnd egijwt wadaznīj, nagij
loē wadaēat wereneē ees foganaē, meg kēz-
deneē welē oztōznīj. ees mīkoron a zamar
az ew rezet kījneē mīnd igazan kīj adna, az
orozlan meg haragweē, nagij ot ordištā, meg
kapa a zamart, ees mīnd foltra zaggata. An-
naē wtanna hagija az rokanāē hogij ew ozt-
tana meg, mellijet mīkoron a roka meg ozt-
tot wolna mīnd az orozlannaē hagija ees
walogara az naggijat ees iobbat, maganaē
chaē walamij keueset ees hījtuant hāgijua.
Kījneē az orozlan felele ees monda. Kīj ta-
ništa meg tegedet hogij illihen mesterseg-
gel tudnad meg oztanij? Amaž a holt za-
marra te kījnte ees monda, imenneē halala
tanijta.

Ertelme.

Bodog kīj mafon uehet olī io tanusagot,
Hogij el tauoztathat mīnden gonoslagot,
Ees wnos untalan nem wal božžwlagot.

Elz Gedelijerewl ees farkasrol.

Esopus

MYtoron a farĕas eĕzer elew menne
aĕt a Gedeliĕe egij ablaĕrol neĕij wa-
la, ees erewſſem ȝijdalmaȝȝa ees ȝijdogattiȝa
wala, Kiĕneĕ monda a farĕas. A ha arwlo nē
te ȝijdalmaȝ maſtan engemet, hanem a he-
liĕ a hol wagij.

Ertelme.

Heeliĕ ees idew ſoĕȝor adnaĕ batorſagot
Agedeliĕe ſē tēne ĕijuil farĕaſnaĕ boȝȝuſagot
Vaiĕ hogij halgatna, no nē ȝereȝne haboruſa-
(got)

Elȝ ȝamarrol.

PAnaȝolwala a ȝamar Iupiter Iſtenneĕ aȝ
ew wrara, hogij miĕuel igen ĕegijetlen
wolna ees giȝaĕorta werne ewtet, aȝert adna
maas wrat neĕij. Iupiter meg halgata a ȝa-
mar ĕenijergeſet, ees ada neĕij ĕijt wralna
egij tegla giȝartot. Kiĕnel miĕtoron ȝijnetlē
teglat ĕellene ees egijeb neheȝ terhet hor-
danij, ĕeernij ĕeȝde iſmeg Iupitert, Iupiter ĕe
giȝg chaĕ neuetiȝ wala, de miĕert hogij el
wntara ewtet, Ada neĕij egij ȝijgiȝartot ho-
giȝ wra lenne, mellijet miĕtoro meg ewſmere

ȝabulaij

40

a ȝamar monda. Een niȝaualiȝȝ ȝamar egij wr
ral ſem aĕoroĕ meg elege dniȝ, ees a miĕnt
een latom hogij eȝ a bewrt meteliȝ, fogijȝa
wegre aȝ eennē bewrewmetiȝſ ſel metelniȝ.

Ertelme.

Ielen walo dolgoĕat ſoĕȝor meg wtalonĕ
Ees wiȝiobbat wiȝiobbat miȝdagijȝ ȝijĕalōĕ
Miȝg nē ſeijewnĕre uele gonoȝbat piȝȝalōĕ,

Egij agnewrel ees ȝol galo leiȝaniȝrol.

EGij agnewnĕ walanaĕ ſoĕ ȝolgalo leiȝ-
aniȝ, mellijet ȝoĕot wala naponĕent
io reggel ſel ĕewltetiȝ a ĕaĕas ȝaua ĕoron
mellijet hazanal tartwala. Vegre miĕtoron
a leiȝaniȝoĕ meg wntaĕ wolna a ſoĕ reggel
ĕeleſtees munĕat, meg ewleĕ a ĕaĕaſt, aȝt a-
liĕwan hogij annaĕ wtanna oȝtan miȝnd de
liȝg alhatnanaĕ. De eȝ remenſeg niȝawaliȝa-
ſoĕat meg chala. mert hogij aȝ agnew meg
tuda, hogij ewĕ ewlteĕ wolna meg a ĕaĕaſt
aȝ wtan nem war wala tiȝwĕ ȝot hanē meeg
aȝ elewt ſel ĕewltiȝ wala ewĕet.

Efopus Ertelme.

Neha ember azt tugiha hogij iol chele kedij
Az wtá meg lattija, haat chaē weze kedij
Altal wtat aēar iarnij, kerijlewe ember kedij

Elzamarrol ees lozol.

AZ zamar azt alijttija wala hogij igen
iol wolna a lonaē dolga mihert hogij
fewerem tartanaē ewtet ees wezteg allana,
ew magat kegijg bodogtalannaē itelij wala
hogij ewzteuer wolna, ees az ew kegijetlen
wra megis mihndennapon terhet hordatna
wele. Nem soē idewuelannaē wtanna hadat
hijrdeteneē, lara a zamar haat a lonaē zab-
lar kel zaijaba wennij, az embert hatan wj-
selnij, ees a hadba sebe ket fel wennij. Ees an-
naē wtanna kezde az isteneēneē soē halaēat
adnij mihuel hogij ewtet nem loua hanem
zamarra teremtetteē wolna.

Ertelme.

Nem mihndeha azoē bodogoē ēēneē tulaē,
(donijttijaē,
Sē njanahja soē ēēneē magoēat annaē alijttijaē
Mert ferjedelmeē a soē penzt soē gondal wo-
(nijttijaē.

Az

Sabulaij 41 Elz orozlanrol ees kech kerewl.

LAta az orozlan tehat a kechte egij ma-
gas fewzijēlan iarna. Kezde arra inte-
nij hogij iob wolna neēij ha a zewld meze-
wn iarna hogij nem mihnt orfen. Monda ne
ēij a kechte. Talam aztij meg mihelnem ha
te tauol wolnal, mert nem arra walo tana-
chot aēz neēem ēij een haznomra wolna, ha
nem a ēij az te meg ehezet halad tewltere.

Ertelme.

Ez peldaneēed, ne higij mihndeneēneē,
Mert soēan tanachot adnaē embereēneē,
Kijbewl hazon iewien ewnen erzenijeēneē.

Elz sasrol ees egijeb madarakrol.

Zyletese napijat ielente eczer hogij zol
galtatna a sas, A madaraēat wocha-
rara hijwa, elij ieweneē soēan ēezzijleē, ees
azoēat nagij ewreimmel ees io keduel sogā-

M

Esopus

da, ees egijentent ewket mijnd meg eue.

Ertelme.

Né mijnd baratinē kījē zeepzot ranē raēnaē,
Mert a zeepzotē alat, soēzor mergetē laēnaē,
vgij teze uolt sas uachorā, a tewb madaraē
(naē.

Elz ludakrol.

AZ ludaē a daruaēēalegijetembe a me
zewt pwtijtiāē wala. Ezt meg hallaē
a paraszt nepeē raijoē meneneē. Meg lataē a
daruaē a3 nepet, ees mijndiarast el futanaē.
A ludaē ēegijig mijert hogij nehezeē ees ēe
wereē walanaē nem repijlheteneē el hanem
meg fogat ewket.

Ertelme

A3 ēazdaglagoē hadba soēzor ēarra ualnaē
Mert ota zegenijēē feelfele buualnaē
De a3 ēazdagoētol né lehet hanē elew alnaē.

Jupiterrewlees a maij- omrol.

Sabulaij

42

IVpiter isten meg akara tudnij eczer mijndennemij lelkēs allatoē kēzewt kījneē
lenne legzeb fja, ees elew hjuata mijndeneē
ket. Kezdenēē be gijlnij mijndenfelewl lupi-
ter palotaijaba mijnd wadaē smijnd mada-
raē, kījē kēzewt a3 maijomijis a3 ewrwt fja-
ijt mijēoron hatan hordana ees oda be iutor
wolna weleē, mijnnijajon el faēadanaē ne-
uetue raijta, Sewt meeg lupiterijis igen ne-
uete ewter. Ot a maijom hogij ezt lata mō-
da. Ihon, bator lupiter ewmaga legijen bij-
ro benne hogij senēkijneē nijneheneē illijen
fjaij, ees ezeē meg hallattanaē zeepseggel
mijndeneēet.

Ertelme.

A bñzon dolog hogij a zerelem a3t tezij
Hogij rwtlagat mijndenneē el wezij
Mert kīj beēat zeret fogolij gijanant ezij.

Elz tewlijsfarol ees nadrol.

REgentē eczer a tewlijsa kēuelijsegbe le-
leczeē, ees a nadra mene smonda ne-
kij. Ha teneēed emberij zijued waghon iew
M 3.

Esopus

elew wijiont meg lasswē mellij kenneē wa
gijon nagijob tehetsege. Az nad mij korō lat
ta wolna a tewlijfanaē hijw di chewe seget ees
maga mutatafat semmijt nem chodaltozeē
raijta hanem monda neēij. Mastan wijnija ne
a karoē, de azert een, az ennen redemen meg
elegettē, mert een mijnden weez elewt chaē
hanladozoē, de ha tegedecer a zeel tewst,
tewl ēij fawand, soha felnem kelhec3 hanem
ot kelwe3ned.

Ertelme.

Nē mündēkor az, az erews a ēij magat hānija
Lezē meeg olij idew hogij tetet meg bannija
Az nijerte meg dolgat ēij masetnē kēuannija

El3 halazrol ees ha lachkarol.

MYkoron a halaz horogijat a wij3be
be wetette wolna egij ēijs halach ēat
foga raija, kē3de az neēij kewnijergenij ho
gij eltochatna ewtet mert igen ēijchijn wol
na, ees had newne meg, o3tan az wtan tewb
hazon wolna benne. Monda neēij a halaz.

Sabulaij

43

Een remen seget arron nem wezeē, mert en
ne kem olij zo kasm wagijon hogij inēab a
karom wennij a ielenualonak ēijchijn uoltat
hogij nē mijnt a tauolualonak nagij woltat.

Ertelme.

Nagijrawalo bij3todba, a ēijchit el ne hagiad
Ees mijt a fors hozot, el ne hagi galijad
Iob tenalad legijen, hogij ne mastol wartjad.

El3 hangijarol ees pijchekrewl.

MYkoron az teel el kē3dene kewzelget
nij az hangija won3a wala a bu3at ze
menkent az ewbolijaba. Latta uala e3t a pij
cheē, teelbe oda mene, kē3de bu3a magotte
wle kērnij, ēijneē a hangija mōda. Mijre ho
gij een hoz3ā kēpest nē gijhtettel tijs nijarba
Felele neēij mōda, mert enne kē a kēkorō mījn
den dolgomat az ene kēlebe kēllet el mulat
nom. Monda neēij a hangija nagij neuetessēl.
Hallode, ha nijarba ene kēlletel mastan tehat
che33el mijnt iobban lehet. selewled.

M 3

Esopus Ertelme.

Hanghan az ezes embert, teelen a weenseget
(weghed,
Azert mijs erewd wagijon, dolgodwgijan te
(ijed,
Hogij weenseged idejjen kenijeredet, nijw-
(golmafon egijed

Elz orozlanrol ees bijkarol.

AZ orozlan izij wala a bijkat, kijnē e-
leijbe iarwla egij baē, zarua ees hom
loka meg haijtwan ees haragos keppen nez-
uen, kijnē monda a bijka. Nem gondolnē
sem felneē a te haragos woltodtol, Ees ha
az orozlan hatamō nem wolna, meg mutat
nam neked mijsnt kelliē a bijkaual wijnod.

Ertelme.

Kijnē nijaualaia mijs for ielen wagijon
Meg lasa hogij arra masijkatne aggijon
De inēab gōdolija bekeuel mijsnt maragijon

Elz daijkarol ees farkasrol.

Sabulaij

44

FEntjegetij wala gijakorta egij daijka az
gijhermechket. Bijson (wgij mond) ha el
nehagijoda sijrast a farkasnaē adlaē, Ezt wgij
tewrtijneē hogij meg halla a farkas, remelle
hogij iollaēhatneē, ees ot marada az aijto e-
lewt. Vegre az gijhermeēre alom iuta ees el al
weē. Annaē wtanna lata a farkas hogij sem-
mij nē keel dolgaba ismeg az erdewbe tere,
ehen ees ijressen, talala elewl farkas tarsat.
Ees az keзде tewle kerdenij, hol wolna a pre
da a honnet ew mastan iewne. Kijnē nagij
sohazēoda ssal monda. Igen choda embereē
wannāē mast e3 wijlagō chaē zowal tartnaē
zegen legent. Am egij daijka ma mijsnd estijg
monda hogij kij wetne a gijhermeket a far-
kasnaē, ot nagij soēaig uarā de soha nē teue.

Ertelme.

Menij mag wagijō egij nagij hood kēderbe,
Añij alnaēlag neha iozagis az azōjemberbe.
De soha neēij ne hijgij, inem esel a tengerbe.

El teknewsbekarol ees ke- selijrewl.

Esopus

KEuānīa wala egij idewbe a teñnewſbeñ
hogij ewijs fel repijlhetne az egbe, ees
a ðij ewtet fel wijne igerij wala annaēa we
restengerneñ giengijet. A ðeſeijw ne meze
al wala ees ezeñet miñd iol hallija wala.
Fel ðapa ewtet ees fel repijllewele. Ees ot
fen ðezde zolgalattijet ðernij a miñt meg
igette wolna hogij meg adna. De miñ ðoron
amannañ nem wolna hōnet meg adnij, meg
zoggata ewtet ðeormeijuel ees meg eue. Ees
ezenñeppē a teñnewſbeñ a ðij az egbe ðauan
ta wala iartat, az egbe weze el.

Ertelme.

Soñan ðij ðewrendeñbe nagij batran elteneñ
Ees ha annaē wtanna fel neueñetteneñ
Veze delmeñet raijoñ nagij oñat wewttenēñ.

Elz rakrol ees fijarol.

MYñoron arañnañ a fija chañ hatra mañ
na miñdenñoron, ðezde az annija re
ija feddenij ees ewtet intenij, hogij ne men
ne hatra hanem elew. Felele a fija ees mon
da neñij. Mennijel ðjo annijam elewl, ees ðim
cen wtannad megijēñ.

Ertelme

Sabulaij Ertelme.

45

Oññrol fegij mañt meg ðij te bēned niñchen
Hogij wgij an azonra mañteged ne inchen
Ees oztan felewlēd neuetleged ne hiñchen.

Elz naprol ees az eza kij zeelrewl.

VEctēñedneñ wala egij maññal a nap,
ees az ezañij zeel mellijē wolna ma
ñññal crewſb. Ees wgij wegezeñ a dolgot
hogij az utō menew emberē ðeñerteneñ meg
ereññet, ees az lenne niñerettes ðij ðewnte
set wele le wetethetne. Az ezañij zeel ðijneñ
Boreas neue ðezde ðemenijen ees hiñdegen
ñwñij az wton iaro emberre, de amaz azert
wtat el nem hagiñ haneñ ewltezetijet meg
ñettewzrete. A napiñs annaē wtanna elew ia
rula, ees laññan laññā a ðewdewñs homalt miñd
el tiññtija, ees feneññt tellijēñegel ðij bochara,
ñezde az ember heuiññij ees werijteziñij,
Ees miññoron menne talala egij arneños faat
ot ðewnteñet le wete ees meg miñwgouēñ,
ees ezenñeppena nap niñere az pallijet.

N

Esopus Ertelme.

Ne sijes hijrtelenkednij, ees mĩjndennel we-
(te kednij)
Mert ezesnekeleg elewzer azo kel elmekednij
Ha meg lehetewle, mĩjna kar inchekednij.

El zamarrol.

IEwue a zamar az erdewbe, holot egij o-
rozlan bewrt talala, Melijbe mĩjkor o fel
ewltezet wolna tere ismeg az mezewre, Ot a
barmoeknaek ees iuhoeeknaek chordaĩ meg iije
dneek wala tewle ees el futnaek wala. Azon-
kewzbe oda iuta a zamarnaek wra, eĩ ewtetel
wezette ees keresij wala. Mellijet mĩjkor la-
tot wolna a zamar nagij ordijtassal elenbe
futameek hogij mar el iijeztene ewtet. De az
wra a keet sijleent mellijeket be nem fedhe-
tet wala az orozlan bewrtel, meg kapa, ees
monda neekij. Iol lehet te zamar egijebeket
el hijtettel de een iol ewlmerleek tegedet.

Ertelme.

Ne mutasd magad eĩ ne wagij embereekneek

Sabulaĩ

46

Kazdagnaek, nemesneek, awagij egijebekneek
Merteze ebe wezij ees o, ta megneuekneek.

Elz bekarol ees rokarol.

MEg wna a beka laekat a toba hanem
eĩ iewe onnet, orwos daektorra teue
magat ees mene az erdewbe, Ees nagij fenij-
en mongija wala, hogij ew a fele tudoman
ba sem Hipocratesneek sem Galenu naek nem
engedne. Mĩjkor o ezi egijebek el hijttek wol-
na, a roka mosolodeek rajta ees monda ne-
ekij. Bĩjon lehet hogij io oruos wagij, mert
az aĩjadad temagadnaek mĩjndenekor o mĩjnt
egij meg holtneek wgian sargauaal wereslijek.

Ertelme.

Michoda lehet ennel nagijob rwtlag
Ees waras beka hoz hasonlo widoeklag
Mert eĩ nalad nich awal kekednij bolodlag.

Elz maro ebrewl.

VAla egij emberneek egij potol ebe, eĩ
mĩjndeneket meg mar wala. Az em-

N 3

Esopus

ber tewte egij darab tewket nijakara hogij
mijndeneke meg ewsmerneke hogij maro eb
wolna az. Amaz mijkor nijakara tewtewteke
wolna azt alijta hogij iol iartees wranaeke na
gij zerelmebe wagijon, ees az tewke nagij tij
stessegere, meg wtallija wala a tewb ebe ket
hogij azoeknaeke nem wolna nijakeba wetewij-
eke ees keuelijen iar wala tewzetteke, hozza
mene egij ag eb smonda nekeij, ha ezedbewe
ned magadat, ez tewke nem tijztessegedre,
hanem zegijensegedre wagijon.

Ertelme.

Olijan ez wijlagij heijaba walo keuelseg,
Kijtewl soha tauolne iar a io ez telenseg,
Azt tugija hogij meg nijerte, haat wgijan ze-
(gijenseg.

Az teuerewl.

A teue mijkoron nezne az ewteket ho-
gij keet zep zaruoke wolna azoeknaeke, pa-
nazol wala Iupiterneke, ees kerij wala ewtet
hogij nekeijs keet zaruat adna. Neuete Iupiter
az ewbolodsfogat, meg ada nekeij a mijt keet
wala, de a keet sijlet meg twrtijta nekeij.

Sabulaij. Ertelme.

47

Sokā wānaē az wraijm, kēj kolljat keuannaē
Kijtaannaē wranna io forman meg bannaē
Vgijan lewt wolt dolga eczer egij kējralnaē.

★
* Kij azon kerte wolt Jupiter istent hogij wala
mijt illetne mihnd arranna lenne. De meg bana-
annaē wranna / mert az kener ees egijeb clede-
lijs arannija lezen wala mijkor illetij wala ees we-
gre ebel kelle meg halnij.

Keet baratosokrol ees az meduerewl.

K Etten kēj egijmashoz mijndenkoron
io baratsfogat mutatnaeke wala, az wton
el indulanaeke, ees mijkoron menneneke tala
ewket elewl egij medue. Az egijke mijndia-
rast el futameke ees fel mene egij fara, mijto-
ron a masijke latta wolna hogij el nem zalad
hat, elewte le omla az fewlden. A wad hozza
mene kezde zaijat es sijlet bijzelnij, de mijto-
ron amaz semmijt nem pijhenne, Azt alijta
hog meg holt ees nem banta hanem el me-
ne onnet, Mert nekeij termezetij hogij holtat

Esopus

nem bant. Annaē wtanna le zalla a farol az
ew tarla, ees ēezde tewle ēerdenij mīt Su-
got wolna a medwe fīlebe. Ees monda ne-
ēij. Azt Suga hogij soha effe le baratommal
ne iarijaē egij wron mījnd te wagij enneēē.

Ērtelme.

Az igaz baratsag rītēa mījnt afeteēe hattijw,
A hamijs nē tīztā fogōratijē mījnd a fattijw.
Azt el futamijē mellewled mījnt egij roztā
(rattijw.)

El kopaz louagrol.

EGij kopaz louagos mīēoron az wron
menne chīnalt haījat raēot wala a sī-
ueg ala, ees mīēor az zeel sebesse funa, le
fuwa seīebewl a haījas siueget ees mījnd-
iaraft nīlwan lewn az ew kopaz wolta. El fa-
ēadanaē neuete tarlatij, ees ewmagaijs
nagij neuetessel monda. Nem choda ha az
idegen haīj el fwt tewlem mert meeg az en-
nen haījaīm sem maradhatnaē nalam.

Ērtelme

Sabulaij

48

Ha azt aēarod soēaig hogij ne neuesseneē
Ees wduarbolaz wraīm ēij ne wezesseneē
Neuetneēet neuēd tijsam had igesseneē.

Keet fazekrol.

KEt fazē aal wala a wīz parton, egijē
fewld, a masijē ēegīg reez. A wīz meg
arrada ees mījnd a ēewttewt el wīue. mīēo-
ron a fewld fazē azon feelne hogij el tewr-
neē mōda neēij az reez, semmījt ne felij, een
gondodat wīselem hogij el nem hadlaē rō-
lanod. Monda neēij a fewld fazē, aēar een
el te wrettessem aēar weled egijwt el merijl-
leē neēem mījnd eleg wezel, Azt iob ne-
ēem tewled meg walnom.

Ērtelme.

Ember hozza hasonloual barrabbā egijt met
De ha erewbeliar, attol ēartijs wehet (he-
Ees ewaz erewneē semmij ēart nem tehet.

Elz parazt emberrewl
ees a zerencerewl.

Esopus

MYkron a parast ember zantana talala a barazdaba kijnchet, Halat kezde adnij a fewldneke hogij ew nekeij azt arta wolna. Lata a zerenche hogij semmij tijz, tessleget nem tenne nekeij azert, imijgijien so la magaba. Im ez balgatag ember ennekem halalatlan, de lezen meeg olj idew hogij el weztij a kijnchet, ees akoron fog engemet fogadasijwal ees ijuewltefeuel zorgalmaztatnij.

Ertelme.

El newtiorol halakat adua emlekezzewne,
Ees lasswe hogij arrol el sefeletewzzewne,
Ha akarijwe hogij zerencheuel wegijg me-
(nijekewzzewne)

Elz bijkarol ees kechkerewl.

KErgetij wala a bijkar az orozla, Amaz keres wala helijet hol elewte meg menekedhetneke. Talala egij barlagot kijebe a kechke lakeij wala, ees mijkron oda bemene, a kechke keet zaruual kezde eleijbe iewnij, kijnke

Sabulati

49

nij, kijnke moda a bijka. No, mastan zaruadal iewz elewme, de ha az elmegijen kijn en gemet ijz meg mutatom neked menijuel nagijob a bijka az kechkenel.

Ertelme.

Nem kel a kemeslegbe el merijlnij
De nijomorulton mijndenkor kenijerijlnij
vgij fognak rajtadijs oztan kelerijlnij.

Elz pauarol ees darurol.

APaua ees a darw egijwt wachoralnak wala, A paua kezde magat hannij ees kerednij farkaua, ees a darwt meg wtalnij. Kijnke monda a darw, lollehet zeep wazij de aleg repijlhecij a haz teteijbe mijkron een az egneke keweijbe iaro.

Ertelme.

Nijlwan wacijon, mije ember tehesen,
Azert senkeij mast, soha meg ne neuessen.
Magabarijstalal, kije tewle el wessen.

El tewlijfarolees nadrol.

Esopus

MYkoron nagij zel tamadot wolna, e-
gij nagij tewlffat tij a wijz parthion
al wala tij dewijte tewebewl, ees mijkoron a
wijzen ala menne az agaiual meg ere a na-
dat, ees chaē el muleē mellewle. Kezde ranja
chodalēoznij mijert hogij a nad olijā ferge-
regbe meg maradna ees ew nem maradha-
tot wolna meg. Felele neēij a nad ees mon-
da. Een mijndēneē engedeē ees feijet haij-
toē, mijnd deelij, ees ezaēij zelneē mijkorō
funaē chaē le haijtom magamat, de nē cho-
da hogij te le dewltel mert nemaē kartala zel
neē engednij, hanem ellene allanj.

Ertelme.

Naladnal hatalmasb eliē iarnij wezedelmes,
Mert engedelēmel hatalmas gijewzedelmes,
Azertmijnt az idew wagijon ahhoz legij fi-
(gelmes.

Elz tigrisfrewl ees rokarol.

GErelligieuel kergetij wala egij wadaz a
wadaēat. Kijēneē a Tijgris hagiā ho-
gij mijnd wezteg ilneneē, ewmaga lenne, tij
meg wijna a wadazzal. Kezde ewtet azert a

Šabulaij

50

wadaz a Gerelligel ereknij wgij annijra hogij
igen meg sebesedneē, ees mijkoron meg fu-
tamot wolna a hadbol, ees a gerelt wtanna
wonna. Eleijbe iarwla a roēa ees ot meg
kerde ewtet tij wolna az, a tij olijan nemes
wadat annijra meg sebhetet wolna. Meg fe-
lele neēij monda. A sebneē wrat ees teuw-
ijet nem ewlmerem, de maga a sebneē nagij
woltabol welem hogij walamij ieles ember
wolt.

Ertelme.

Emberneē waēmerewneē lennij nagij gewz
Mert az ezesseg, erewt mijndet meg gijewz,
Mijnt az egewzeen hogij soēetēet meg fewz.

Elz bijkakrol ees orozlārol.

VAlanaē a bijkaē negijen, tijē ewnnen
fewzteē olijan zerzest tewneē hogij
elteē eesholtoē mijnd eijgwt lēne. Meg lata
a orozlan hogij mijnd negijen egijt iarna-
naē a mezewbe, ees nem mere meg kez-
denij ewket hanē elewzer hazuglaggal el wa-
lazta ewket egijmastol ees annaē wtāna meg
zaggata.

Esopus Ertelme.

Az ighenel seggel allato k miyndene k newne k
A bi k a k ijs mi g egimassal ew 33 segel lewne k
Mago k ba az oro 3 l a n a k predat ewe ne tewne k

Elz iegenijefarol ees zijlfarol.

M Eg walta wolt regent e a zijlfa k at az
iegenijefa miert hogij ew magas wol
na, ees meeg a ha jo k ba ijs wi jtorlana k wa-
laztana k ewtet. De a zijlfa alat newne semmij
re ne wolna haznos. Ki jne k feleletij ilijen
wolt az iegenijefahoz. Hallode te iegenijefa
bator te, az te io 3 agijddal di jche k egijel, de-
mijnet ne bo 33 onch a mij ala walo wol-
ton k al, hogij nem monodod meg a te fogij
at k o 3 a si j dat ijs, ees mi jre halgatodela mij io
wolton k na k allapatijate. Mert mi j for o tege-
det le wagna k hogij wgijan cheng ees pe-
neg a feijze a hatadon waj hogij a karnad
a karon ha ollijan lehetnel mi jnt mij, ees be
keuel maradhatnal.

Ertelme.

Sabulaij 51

Az nagij o k dolgabaijs, wagij on h o m o r w l a g.
Az k i j ch i j n e k e b e i j s n e h a, e g i j k e u e s w i j g a l a g
Ist e mi jnt 3 e r 3 e t e a r r a h a g i j u k, e 3 a i o t a n u l a g

Elz fewsuenij emberrewl ees iregijrewl.

K Eet ember k i j n e k e g i j k e f e w s u e n w a l a
masij k iregij k e r i j k e w a l a l u p i t e r t k i j
mi jnd az ew k e u a n s a g a 3 e r i j n t. H o 3 3 a i j-
o k b o c h a t a a p o l l o t l u p i t e r o l i j t a n u l a g g a l
hogij mi jnd e n i j k n e k m e g a d n a a m i j t k e u a
na. Ees hogij a mi j t e l e w 3 e r e g i j k e u a n t w o l
na a n n a k m e g a d n a a 3 t, e e s a n n a k w t a n n a a
m a s i j k n a k k e e t a n n i j t a d n a. A f e w s n e n i j s o k
i j d e i j g n e m f o g a s e m m i j t 3 o l n i j, h o g i j a m a 3
k e r n e e l e w 3 e r e e s a n n a k w t a n n a n e k i j k e e t
a n n i j i w t n a. A z i r e g i j e 3 t m e g i r e l l e e e s a t
k e r e h o g i j n e k i j e g i j k e 3 e m e t k i j t o l i j n a k. A i j
t a h o g i j i o l l e n n e w e l e d o l g a h a a t a r l a n a 3
m i j n d k e r t e w t k i j t o l n a k.

Ertelme.

Soha megn e c l e g e d i j k a g o n o 3 f e w s u e l e g,
M a g a n a k i j s k a r t t e 3 e a m a 3 m o r d i r e g i j l e g,

Esopus

Azo kat el hagijwē azert, wgij mōd az istēleg.

Elz warijurol ees egij edenrewl.

MEg zomiuhozet a warijw talala egij e-
dent kije wijz wala, de az edenij me-
lij wala, ees nem wala annijra tele wijz zel ho-
gij bewlele ihatneē, ees mijēoron soē ideijg
wezewdet wolna rajta snemihatneē, a kara el
deijtenij az edēt, de nem lehete. Vegre meg
gondola magat kewechet kēzde lassan lassā
bele hannij, mijnd agijg mijg nem fel teleē,
ees iueē.

Ertelme.

Ember mījt nem tehet testij ereijēuel
Ees mījēorō dolgat, nē foghattija kēzeuel.
Tanusag otaz neēij, hogij ellijen ezeuel.

Elz orozlanrol ees a wadazrol.

Awadaz ees az orozlan egij massal wete
kedneē wala. Az orozlan azt mongija

Sabulaij.

52

wala hogij ew erewsb wolna az embernel.
Vegre annijra lewn a bezed hogij a wadaz
wijue ewtet egij kēw kēphez holot kēj farag
taē wala hogij az orozlan feijet az ember la-
ba ala nijomtauolna. Ot az orozlan azt mon-
da hogij nem wolna ezeleg bijzonlag a wa-
daznaē, mert az embereē oljat faraghatna-
naē mellijet zeretneneē, de ha az orozlan fa-
ragnij tudna awagij ha azt orozlan faragta
wolna, Tehat az ember, laba alat allana az
orozlannaē ees nem az orozlā az ember laba
alat.

Ertelme.

Kijneē mījnt mīj teczijē wgij mongija,
Ees mījndenēoron arra wagijon gongija,
Hogij az ew bezedet, kēdwe wtan mongija.

Elz gijermekrewl ees loporol.

EGij gijermeē ij wala az kēwfew mellet
ees igen sijr wala. Oda mene a lopo-
terde mījert sijrna, monda neēij a gijermeē
a kēwteel el zaēada ees az kēwba eijteē egij

Esopus

aran wedret. Ota lopo meg ewrijle miñd
iarast le wetkeze ees az ewtba haga, kezde
keresnij a wedret, ees mijkoron semmijkep-
pen meg nem lete wolna fel haga, ees sem
fewnteset sem a gijerme ket ot né talala, mert
a gijerme el futotwala a fewntessel.

Ertelme.

Masnae hije kart tezneke, neha ewtjies kart wal
(nae,
Ees meg chalatkoznae hije egiebet meg
(chalnae,
Mert azerenche leijanj ilij falatot falnae.

Elz parasztrol ees tulokrol.

VAla egij paraszt embernek egij twlka
hij soha semmij igat fel nem a kar wa
la wennij. Aparaszt el waga az zaruat, mert
mijndent aual ewfeldez wala, wegte mijko-
ron az ekeere zantanj be a karna fognij ke-
zebe tartja wala az ewtent, ees azt alijttja
wala hogij inmar meg bijrhatna ewter mijert
hogij zarua nem wolna. Amaz begijg mijko-
lon zaruual inmar semmijt nem tehetne.
kezde

Sabulaij

53

kezde rugoldoznij, ees labaua port az em-
ber ze mebe hannij.

Ertelme.

Vgijan teze a hij miñde iora tanijthatatlan,
Kijnel io tanach, ees tudomá foghatatlan,
Mijert mert elmejebe bolond, eez igen alha
(atlan.

Elz erdej istenrewl ees wton iaro emberrewl.

AZ Satirus, hijt erdej istenek módnae,
tala telij idewben egij embert az er-
deuwe az wton, mellijet a ho igen meg wert
wala ees igen fazijte wala. Meg kelerijle ew-
tet ees be wijue barlangijaba, ees kezde az tij-
wznel fiteztetnij. Mijkoron begijg az ember
a kezere leehne meg kerde mij oka wolna
anna. Amaz felele ne hij, azert (wgij mond)
hogij meg melegilijen. Ees anna wtana mij
koron ennij kezdettenek wolna, kezde az em-
ber a heuf kataris funij, aztjies meg kerde tew-
le a Satirus hogij mij oka wolna. Monda
az ember, hogij meg hijdegilijen, Ees legot
p

Esopus

tan mīndiarast ēij ije a Sathrus hazabol
az ember ees monda neēij. Nem aēarok
illien soē sele zaiw ember hazamnal tarta,
nē, ēij mīnd hīdeget sinīnd meleget wēij,
an azon egē zaiabol aad ēij.

Ērteline.

Az ēerrews zaiw ember el ēel tauoztatnonē
Eesa laēast wele hamar waltoztatnonē,
Mert uegre sē fogōē uele egēit maradhatnōē
Az erdeij istenij eē illient meg walta,
Ees hazabol gēorson. el ēij tazijalta,
Meeg ne talā tanjeratijs hozza hagiſalta.
Ne ēed azert eē pelda tanuſagot tezen,
Hogij ēijneē zaijaba heuie eēshīdeg lezen,
Erched ēij zemedbe zepet zol, de hatwł meg
Az weled egijwł soha, soēaijg nē lezē. (eēē)

Elz wad kanrol ees emberrewl.

EGij emberneē wetemenijst zoēta wala
igen el puztītanij egij wad ēan eczer
meg ēapa ewter az ember ees a fel fūlet el
mecze, mazzor ilmeg a masijēat. Meeg sem

Sabulaij

54

zīnijē wala meg a puztītasrol. Vegre meg so
ga az ember ees fēwldes wranaēada aijande
ēō, mīj ēoron fel ēōczoltaē wolna soholt nē
lathattija wala az wr azijuet, ēerdij wala az za
hachoēat, azoē sē tugijaē wala, ees mōda az
ember a ēij fogta wala. Vram, nē choda ha
nīnchen zījue, mert azt hījzē hogij bolōd
wad wolt eē. Mert ha bolond nem wolt wol
na, nē teert wolna annijzor wījza az een we
temenijmre, az ewnnen ēennijara.

Ērteline.

Eē wīlagō soēan olī bolondoē wannaē
Mīnt ha zījueē nē wolna, az ēarra futānaē
Ees eweleteēneē nagij wezelt foglalnaē.

Elz bijkarol ees egerrewl.

AZ eger meg mara a labat az bijēanaē
ees mīndiarast be futameē līēaba.
Kēzde a bijēa zaruaua idestowa ewēlewldeē
nīj, hogij ellenseget walahol meg talalhatna
de nem lathattija wala. Az eger kēzde līēa
bol meg neuetnīj ewter ees mondanij neēij
Te igen nagij wagi ees crews, de azert ne

Esopus

watalij mijndent meg, mert mastan chaē egij
ēijs egerijs meg serthetet tegedet.

Ertelme.

Noha ēijchijn lezen neēed ellenseged
De ha hōzzad wezed a3 te ezeſseged
Nē alijtod ewter wgij mījnt ſemmiſeget.

Al3 parazt emberrewl ees herculesrewl.

MEg alla zeēere a parazt emberneēegij
meelij ſarba, ēezde ēewnjheregni Her
cules iſtenneē, hogij meg ſegijtene ewter.
Zozat ſewn menibewl hōzzaija mondwan.
Balgatag ember, ſwijtold iol meg a louakat
eestennē magadijs tolij hatwl a zeēer ēere,
ēijn, ees wgij hijad hercules ſegetſeget, mert
ēijlemben meg nem ſegijt tegedet.

Ertelme

A3 iſteneē embert aēēoron ſegijtnēē
Ees nehe3 teerheēhe3 olijkor ēewzelijtnēē
Mijēoron ewmagōēijs a3on emelijtnēē

ſabulaij Al3 ludrol.

44

EGij lud wala, ēij aran monijat toijē wa-
la mījnden napon eggijet, A3 ēije a lud
wala aēara hijrtelen meg ēazdagulnij, ees a
ludat meg ewle, a3t alijtwan hogij nagij ēijn
chet talalna benne, de mījēoron meg ewlte
wolna ſemmiht nem talala benne, ees annaē
wāna nagij ſohazēodaffal ſijrata meg teetet.

Ertelme.

Vgijjan iaar ēij e3et bolondul el teue3tij.
Hogij miēor ſokat ēeuā a3 ēeueſetij el we3tij
Ees mījnden iauabol magat ēij reēe3tij.

Al3 pūchekrewl ees hangijarol.

MYēoron a pūcheē nījarba chaē ene-
lēſbe mulatna el dolgat. A hangija
igen arat wala bu3at hordwan a3 ew ſeēueſe-
be. A3on ēew3be el ēewzelgete a hijdeg tee-
lijs, ees meg chijluē ēezde a hangijanaē ēew
nījergenti hogij ennīj walot adna, ees a han

Efopus

gija'ez wala3t teue ne33 hog3 m33 bor3 az p33.
chew3 ene3lew3 wolna a33or3 ew mwn3a,
lodot wolna.

Ertelme.

Az 33 iff33w3agaba resten che33ed33
Az oll33an ween3e3be o3tan 333el3ed33
Eesma3na3 he33aba 3o33or remen3ed33.

El3 maijomrol ees az ew keet f33jarol.

AZt mong33a3 hog3 m333oron a ma33.
om keet f333at 333w3, egg333et 3ereti3.
ees a ma33333al nem gondol. Z33w3t wala 3e
g33g 3ettew3 eg33 idewbe. Ees m333oron wala
m33333rtelen walo i33edes tamador wolna, az
3erelme3 f333at ewlebe 3apa hog3 el futna we
le ees m333oron333rtelen3edne3, eg33 3ew33
3laba i333333tete ees meg hala. A ma3333 3e
g33g a hatara ragador wala ees meg marada
ege333e3be.

Ertelme.

I33ene3 a33aratt333at, 3en333 nem tudhatt33a,

3abulai3

46

Ees m333t ew3 a33arna3 hatra nem hadhatt33a.
Azert m333t ew3 adna3, eg33 arant 3ereti3w3.
Hog3 m333t ne3 a33arna3, azt el ne we33333w3.
Mert az an33ana3, tew3t33n333 g33a3orta,
Hog3 az f333ana3, 333ne3 iauat in3ab a33arta,
Az io halal az oll33at ew tewle el wew3te,
Ees az mas w33lagra lel3et rew3pitette. (333,
De ne3 tud3 m333ert az an33atol, ill333 mod3 le-
Hog3 ez ill333 g333erme33e3 3erelme3 nag33ot
Tala3 w333a choda3333 meg er333, (te333,
Ees lel333 ew3meret, ew3arra we3er333. (en,
Hog3 az nag33 3erel3 e33er3m333ndahho3 leg33
Ees anna3 wtanna 3e3erue3en, buchot tewle
(weg33en.

El3 ewkewrrewl ees tulokrol.

AZ ew3er m333oron immar igen ides
wolna, meeg3 m333ndennap3 igat 3eel
wala wonn33. Az tulo3 3eg33 mwn3ana3 tu-
datlana, a f333uen hantatt33a wala magat, ees
az ew3er3t bo33ont33a wala hog3 m333uel ew3a
bados wolna ees 3emm33t ne3 mun3alodne3.
de az ew3ew3ne3 meg 3opot wolna a n333a3a

Esopus

a nagij wonaliba. Az ween eweewr ne tñ a ttor
semmijt nem zola, Hanem lata egij teues i-
dew mulwa haat tultontat zaruanal fogwa
wonzae a wago hijdra, ees monda ne tñ. O
nijauualijas, hol a te tñijw eleted? A mñnt
latom a batran walo elet bantafra walto-
zot. Azt hijzem hogij awagij cha t mastannijs
iobnaeweled az een muntauual walo elete-
mer hogij nem mñnt a te zabadlagodat, tñ
teged a halalra wonzon.

Ertelme.

Hogij eleteder iol wijsellijed zñ tseg munta-
Ees az io idewbe ne tñ hij wol tñodnñ (lodnñ)
De hogij gonozul ne iatñh azon o tñ tñodnñ.

Elz ebrewl ees orozlanrol.

TAlala elewl az eb az orozlant, ees tñzde
wele trefalnij ees ne tñ mondanñ. Te ze
gen nijauualijas mñt chezel, ees mñt budofol
ide stowa az erdew tñbe? Te tññch een reñam
tñ tñewer ees feneszewñ wagij o tñ, ezt tñgijg
nem mun tammal talalom hanem mulatfa-
gõmal. Meg Felele ne tñ az orozlá ees mōda,
lollehet

Sabulauj

27

lollehet meg wāna tñe tñe te bolond eb a te
et tñid, de meg wāna tñ a mellet nijauualijai-
dñs, Te leegij zolga mert zolgalhaez. Een a za
badlagot zeretrem ees zolgalnñ nem a tñaro tñ.

Ertelme.

Zepen felelt wolt az orozlan az ebne tñ
Cha tñ tñor erdewbe meg talalt wendegne tñ
Mert zabadlagnalññch dragab emberne tñ.

Elz halakrol.

MY tñoron egij idewbe nagij aruffz lewt
wolna, egij hai tñ anna tñ elewtte wa-
lainñ folij o wijzbe la tñ tñwala wijtete tñ a ten-
gerbe. Ot magat tñzde hannñ hogij ew mññ
den tengerij halnal neme tñ wolna, ees a ten-
gerij hala tñat semmñne tñ alij tñña wala. Ezt a
dñznohal el nē zennedhere de monda ne tñ,
hogij a tñoron walne tñ az meg mñ tñor o mñnt
tñettewt meg fogna tñ, ees a wafarra wijñne tñ,
mert engemet (wgij mond) a neme tñ tñ wñ
nene tñ meg de teged a zegen tñew tñeg.

Ertelme.

Q

Eſopus

So kan diſchereter olij igen ſeuannaſt.
Hogij ewné magokrol, magoē predikálnaſt.
Ees kſj ſoha nem wolt olijat hagiſgalnaſt.

Elz pardusrol ees rokarol.

A Pardus wad, kſjne k az haata tarſta, egi-
eb wadaſnal mſjndeneſnel meeg az
oroſlannaliſs fellijeb tartiſa wala magat. Eh-
hez hoſſa mene a roſta ees monda ne kſj ho-
giſ bator ſemmiſtne ſeueliſtedneſt, mertha
neſed (wgij mond) ſjeep ſubad wagijon ne-
ſem ſjeep elmem ees eſjem wagijon.

Ertelme.

Termezet ewaſjande kſj ſo kſjeppé oſtogatta
Ees az pardusnaſt hataat tarſtan hatta.
Aroſanaſt kſgiſ hogij eſes legijé aſt atta.

Elz rokarol ees wad- machkarol.

MYſoron eſzer az roſta a wadmachſta
wal bezellene, ſerſedijé wala aſſal

ſabulaij

CS

ewelewotte hogij az ewezeneſ edenſjebe ees
erzenſjebe ſo kſtſlemb kſtléſ ſele oſoſſagoſt
wolnanaſt. Az wadmachſta kſgiſ aſt mögiſa
wala hogij ewneſt, chaſt egijetlé egij tudo-
manſja wolna kſjhez ew biſzneſ mſjtorowa-
lamij ſelelme wolna. Azonkewſbe hogij eſt
bezelleneſ talalkoſzanaſt ew reſjaſjoſt az er-
deſbe wadaſo ebeſneſ ſoſaſagi. A mach-
ſamijndiarafſt ſel ſutameſt egij nagij magas
ſara. Az roſat kſgiſ mſjnd agijſ ſergeteſt
mſjgnem meg ſogaſt ees meg ewleſt.

Ertelme

Batorſagoſb mſjndenſtor az egij io tanuſag
Nem giſaſorta haſnos a ſoſas rauaſſag,
Aſert egij legijen, de io legijen az a tudofſſag

Elz kſjralrol ees maij- mokrol.

NEmijnenſt egijptombeliſ kſjral tanſj-
tator wala egij nehanſt maiſmoſat w-
giſ annijra hogij tancſolnſt tudnanaſt. Ees
mſjtoron tancſolnaſt wala barſomba ewleſt
ſel ewlewſtetijé wala, ees az ew tancſolal-
ſoſt mſjndeneſneſt a kſtſt neſijé ees lattijak

Q z

Esopus

wala igēkedwes uala. Azōkewzbe egij ember
oro3wa dihot hagi3ta kij kebelebewl. Amaij
mo3kegij a taczot el hagi3uan az di3io wtā
futamana3, ees azon wi3nij3 foganag, melij
dolog nagij neuertleget tamazta mi3nd azok
na3 a kije ewket ne3ij3 wala.

Ertelme.

A33ep ewl3ezet senkijne3 ezet el nē walto3tat
Ees mi3 bēne wagijō3 el nē karho3tatti3a (tija
Mijt a3 termezet meg kewtewt a3t meg lē od
(hatti3a.

A33amarrol ees a3 keet wton inenewrewl.

KEetten menne3 wala emberē egij w-
ton iutana3 egij erdewbe holot tala-
lana3 egij zamart. Ees mi3ndiarast azon kēz-
dene3 wete3edni3 mellije3e lenne ees mel-
l3e wi3nne hazahoz mi3ert hogij a33erenche
egij arantatta wolna ne3ij3. Ees mi3korō ot
ra3ta we3ewdnene3, azonkewzbe Zamart ma-
gat elwonij3ta elewle3 a3 erdewbe, ees seme-
gij3ne3 sem maki3na3 nem lewn.

Sabulaij Ertelme.

49

Bolon3ag emberne3 oli3rol tewre3edni3
Ees kije kēzenel ni3nche3 arrol wete3edni3
Ees keetle3es dologrol bezeddel fegijuer-
(3edni3.

A33alazokrol.

HAlazna3 wala egij nehanij3an a33 hala-
3ok kije foganat nem halat hanē egij
nehā te3newlbe3at, kije ewmago3kij3 nē e-
herne3 wala eleget Ees megij3 hi3wa3 wen-
dege rei3a Mercurius i3tent. Meg ewl3nere
ke3gij3 Mercurius hogij nē walamij33 zetelem-
bewlees emberle3gbewl hi3na3 ewter wēdeg
ge hanem hogij a33 hi3twan te3newlbe3aert
io halat engedne ne3ij3 foghatni3, Nem
mene hoz3ai3o3 hanem meg hagi3a ne3ij3.
hogij bator ewnnen mago3 meg enne3 hi3
wan te3newlbe3ai3o3at.

Ertelme.

Kij magat dol3ahoz e3telen foglallij3a,
Ha mi3t kēuā nē lezen a3t ewne chodallij3a,
Latti3a Mercurius a rau3t ees igen wtallij3a.

Q 3

Esopus Elz maijmokrol ees pardusrol.

A Zt mongijak irasok, hogij Maurisiaba
maijmoeknat soekalaga beuelkedij. A
parduswad kegijg neekij termezetzerijnt wa
lo ellensegek, eesnagij magas sakra fel fut-
nak mijkoron ewtet lattijak. Eczer kegijg mij
koron meg nem foghatna benne a pardus.
a fa alat, mellijen soekan iarnaek wala holta
teue magat, elnijwala mijnt egij holt. Eyt mij
koron a maijmoek lattaek wolna meg ewrijle
neekrahta hogij ellésegekter halwa latnak. Ve
gre egijet ala ekijdeneek kewzzijleek hogij wgi
an bijzonijaba meg tudnak ha meg holt wol
na awagij chaek chwfolkodneek. Mijkoron ke-
gijg semmij elew ielet benne nem ewlmerne
le zallanaek a tewbbijs, ees kezdenek mellet-
te iarnij ees wegge hatara hagnij, ees ewtet
meg chwfolnij. Mijkoron ewlmerne wolna a
pardus hogij elegge meg farrattanaek ewre
wmeekbe, hijrtelen meg eleuenedek, ees ne-
mellijet ew kewzzijleek fogaualneme. Lijet ke-
gijg kewrmeuel meg zaggata.

Sabulaij Ertelme.

60

Mijkor az ellenseg neked azt mutattija
Hogij az ewereijt immar el fogijattija
Iol meg lassad azerthogij mij a karattija.

Elz pookrol ees kewz- uenrewl.

E Lindulanaek egij wton a pook ees az ke-
wzuenij, mijkoron kegijg estuere iutor
tanaek wolna mijndenij azon igijekeszij u-
la hogij maganaek alkolmas zallast talalna,
mene azer a pook egij kazdag emberneek ha
zaba holot menijzer halohtat fel chijnallijawa
la, a zolgaek annijzor le sewprijek wala, ees se-
mij dolgaba kedwe neekelijek wala. A kewzue-
nij kegijg mene egij zegenij emberhez holot
nagij nijomorufagot fel wala wallanij, mert
sekeret kenijeret ezijek wala, nijwgodnij semijet
neek haagij wala. Fa agijat aad wala neekij, ees
magat mijnden erews dologba foglallijawa
la. Reggel fel keleneek kezdenek egijmasnak
a zallasfelewl panazolnij mijkeppen neekij-
wghattanaek wolna, ees tanachot tartanaek,

Esopus

hogij meg walcoztatnaē a zallast, ees hogij a
pooē zegenij embernel, az ēewzuenij ēegijg
ēazdagnal zallana. El indulanaē, ees mīēorō
be setetedet wolna, az ēewzuenij nagij lassan
be mene egij ēazdag ember hazaba, mellijet
mīēoron meg lattanaē wolna rajta ēapanāē
nagij tījztesseggel fogadaē, ēezdeneē ēewrij
le forgodnij wgi annijra hogij helijet semle
ijēwala. Barson parnat tewneē alaija, ēezdeē
mījnden fele etēēēēēslawaniw ees edes bo-
roēēal ēenalnij, ees semmij nem wala ēijne
ēij elew nem hoznanaē. A pooēijs meg zalla
a zegenij embernel ees ot nem ēijlemben
ēheleēēdijē wala mījnthā tulañdon ewnnen
magaij ewolna a haz, zabadon terijtij wala
haloiat ees senēij nembantija wala. Vegre
mīēoron mījndenijē meg talalta wolna ter
mezetzerijnt walo helijet, el wegezeē magot
ba, hogij az pooē mījndenēoron a zegenij
embernel, a ēewzuenij ēegijg az ēazdagnal
maradnanaē.

Erteleme.

Egijneēegij helijēzerēcheijē nagijob wagiō
Azert az ēewzuēneē ēazdag zallast aggijon.
Az zabadlagnaē ēegijg bator be ēet haggijō.
Az pachijtarol

Sabulaij.

61

Elz pachijrtalol ees
az ew fiaijrol.

Gij pachijrta tewrtijnet
zerijnt rakta wala az ew
fezket ees ēewlte olij
buza wetemenbe, melij
immaran idesded wala.
Ees mīēoron a gabona
meg saargodneē aēoron
sem repijhetneē wala el az ew fiaij. Annaēo
ēaert mīēoron eēzet az annijōēel menne tew
leēhogij ennijē walot ēerele, hagiā a fiaij-
naē, hogijha ot walamij wij dolog lenne awa
gij mōdatneē, tehat eze ēbe wenneē, ees mīj
ēoron meg iewne ne ēij meg mondanaē.

Azert mījdewn dolgara ment wolna, oda
iewe a wetemenneē wra, Ees elew hijwa az
ew iffijw fiat ees monda neēij. Latode hogij
eēwetemenijē meg erteneē, ees hozza ēel-
lene nijwlnij. Azert holnapon mījhelijē meg
wijrad, mēnijel baratiñneēhoz, ees ēerijed
ewēet hogij ne hagiānaē, hanem segeche-
neē ezeēneē meg aratalaba. Ees mīēorō eēz

R

Esopus

meg mondotta wolna onnet el mene.

Ees mĩjnek wtana meg iewe a pachĩrta
kezdene a fiatĩ nagĩ rezettwe kernĩle chĩ
rĩppelnĩ, ees az annĩo kat kernĩ hogĩ mĩnd
iarast sĩjetne ewet onnet el wĩnnĩ mas he/
ljre, mert az wetemenije ketek (wgĩ mond)
wra ide iewt wala, ees meg hagija a sijnak
hogĩ hozza kerne baratĩt, ees holnapon a
wetement meg aratnak. A kor meg hagija
neket az annĩo hogĩ semmĩt ne felnenek
mert ha (wgĩ mond) az wr az arast bara-
tĩra hallasztotta, holnapon ez wetemekt meg
nem arattija, azert nem zĩtleg hogĩ tĩte-
ket innet el wigijelek.

Masodnapon azert az annĩo ismeg el
mene tewele hogĩ walamĩ ennĩ walot hoz-
na. Az wr kegĩg warija baratĩt hogĩ eliew-
nenek, mĩnd delig, ees semĩn ne kele bene,
ees az ew baratĩba cha egĩ sem iewe el. Te
hat monda ismeg a sijnak. Eze restek mĩn
nĩtĩan ees cha zowal tartnak mĩnket, de
ĩnkab menĩewnek attĩan fiatĩhoz ees roko-
nĩnkhöz ees azokkal egĩjetembe kerĩwke zĩ-
zedĩnkattĩs, hogĩ holnapĩ napon ot legije-
nek az aratalsba ees segechenek.

Sabulaij

62

Eztĩs meg chĩrĩppelek ees sĩbogat
az madarĩjak az annĩoknak nagĩ felelemel.
Akkorĩs meg hagija neket az annĩo hogĩ
semmĩtne felnenek, mert az wr rokonlagi
ees zomzedlagi nem wolnana olĩ igen fe-
lette engedelmelek hogĩ semmĩ keledel-
met nem tennenek. Harmadnapon a madar
ismeg eles kerelnĩ mene. Az wr rokonlagi ke-
gĩg ees zomzedlagi el nem iewenek.

Vegre mĩda az wr a sijnak. Am tarchak
dolgot baratĩnek rokonĩnkal ees zomzed-
lagĩnkal, holnapon hoz ket sarlot ide, ees
mĩmagonk mĩnnē kezelnkel meg arastwe
ez gabonat. Ezt mĩkoron a madarak annija
meg hallotta wolna, hogĩ az wetemennek
wra azt mondotta wolna. Mĩndiarast azt
monda hogĩ ideije wolna onnet el mennĩ
ees el hordoznĩ, mert altalan fogwa meg
lenne immar a mĩt mondot wolna, mĩert
hogĩ wgĩan azon ember fogna az dolog-
hoz, a kije a iozag wolna, ees ne kerne mast
hozza. Ezenkeppen a pachĩrta onnet el
mene, ees mas nap az wr meg arata sijnal
az wetement.

Ertelme.

R z

Esopus

Baratiēba ees rokoninēba meni hažo legijē
Ees ažoēba bižodalmat ember meniēt tegijē
It miyndē ez peldabol ranwlagot wegijē.
Ees mij magatol lehet, ahhoz hožza niwllijō
Hogij aži idew hejaba tewle el ne mullijon
Mert tertinhetijē hogij gonož zerēche fujon
Ees karōknaē nagija ew reija borullijō
Vegre ožtannan banattal meg fullijon.
Bewlch mōdaloēat ažert wgij halgaſſonē.
Amij magonētol meg lehet, ažert mas wra
(ne fiwſſonē)
Meg zerežžijē chaē ažertijis hogij ožtan nij-
(wghaſſonē)
Ees nagij beēucl, hažonēnal laēhaſſonē.

Alz rokarol ees bak- kechkerewl.

MYēoron a roēa ees a ēechē meg 30
mijwhožtaē wolna egij ēwtba ala 3al
lanaē, holot mijēoron iol ittanaē wolna, ees
a ēechē nezne honnet mehetne fel, monda
neēij a roēa. Hallode ēechē, egijchep gon-
dodijis nijnchen, mert im maſtan wrat talaltā

Sabulaij

63

raijta hogij mijnt kettē ezen nel ēij mehete-
wnē. Mert teneēed imigijen ēel tenned ho-
gij emeldfel magadat aži ēeet elew labaddal
a ēwt falara, ees naējadat meg haijtwan aži
alladat ted a mellijedre, hogij aži 3arwad fel
alijon, een a 3aruadrol ēij 3ewēwollem, ees an
naēwtanna tegedet ēij wižleē. Kijneē rana-
chat mijēoron a ēechē meg fogatta wolna
a roēa ēij 3ewēwllē a ēwtbol, ees nagij ew
remebe a ēwt kareijan ideſtowa iar wala ſē-
mijnt a ēechēre nem gondolwan. Ees mijēo-
ron a ēechē ewtet hijtij zegewneē mōda-
na, ſelele neēij ees monda. Bižonijaua mon-
dom neēed te baēēechē, hogijha annij ezed
wolna elmedbe, meni 3ewr aži allado wagij-
on, agij a ēwtba ala nem 3allottal wolna
mijg nem meg gondoltad wolna mijnt on-
net ſel ēellene iewned.

Ėrteline.

Bewlchneē miyndēneē wgij ēeleimbertednij,
Ees eleb (ha walamijnt ēe e3d) aži e3eſkednij,
Hogij ueget meg laſſa mijnt fog chelekednij.

Alz kakafokrol ees fogolijrol.

R 3

Esopus

KAkalo kat tart wala egij ember hazana
wewn egij foglijotijs, ees aztj's wgian
azonok kewzet kezde tartanij ees hijzalnij.
Azt a kakalo kigen mardoskak wala. Az fogo
lij kegin magaba igen bwsolog wala, alijwa
hogij arra mifelnek azt nekij mijuel hogij az
ewnnen tarsafagijtol el zakadot wolna. De
mijne k wtanna lata hogij a kakalo k egijmas
sal wijnanak ees egijmast wagdalnak, el ha
gijabanattjat ees monda. Immar enne k wt
na nem annijra banom az een rajtam lewt
tet, mert nem choda ha engemet bantotta
nak kije meeg ewmago kana sem keduez
nek, hanem egijmast wagdallija k.

Ertelme.

Idegen nepek kewzewt ezetij k a kar tennij
Azoktol az bozzulagot kewnijeb k el wenij
Kij az ewnn k fele k ne k is ne k akarna k keduez
(nij.

Elz kerke dek e emberrewl.

MYkoron egij ember sok fowldet iart
wolna, wegte haza iewe, ees kezde so
kakabezellenij kije k ew ember modra ees

Sabulaij

64

wgij mifnt hews chele kedet wolna az kije wijl
walo tartomanijokba. A tewbbi kewzewt az
tj's kezde predikalnij, hogij a Rodbelije k
zewkelbe mifnd meg hallatta wolna, ees ezt
ew wgian azonok k meg bijzonijtana kije
zeme k k latta k wolna. Vala ot egij Rodbelij
ees monda nekij, ha igazat monda bijzo
nich meg awal, hogij zewkijel meg een we
lemis, mij zij k seg erre egijeb bijsonlagot
hoznot.

Ertelme.

Kij kewzel erhetnij nem k el arra bijsonlag,
Dehogij utat talalhatna az aldot hazuglag,
Mezze mutat bijzofagert a gonoz hijtwazag.

Elz emberrewl kij Apollot kesergetij uala.

EGij hijtwan ember k esertij wala az iewe
dew mondo Apollo istent, Delfos zij
getbe, ees tart wala markaba egij eleue we
rebet, mij koron azert a helijre ment wolna
hol apollo a feleletet rezij wala, ewijs meg

Esopus

Ʒerde mij wolna az ew Ʒezebe ees ha eeſew al
lat, awagij meg holt wolna azt gondolwan
magaba hogij ha holtne Ʒe mondana eleue-
nen adna elew ees ha eleuennet mondotta
wolna, tehat mar Ʒaba meg Ʒorij tana ees hal-
wa mutatna meg ne Ʒij. De az iſten a gonoz
emberne Ʒe rauaſſagat meg ewſmerwen mō-
da ne Ʒij. Hallode, nalad wagijon mijnd ele-
tijnne mijnd halalana Ʒe hatalma, azertaad e-
lewwagij eleuennen wagij halwa aƷarod.

Ertelme.

Iſtene Ʒe tijt Ʒo Ʒat mijndene Ʒe iol tudna Ʒe
Azert ne iol te Ʒij Ʒe Ʒij Ʒe wele Ʒe chwſolodna Ʒe
Mert chalardo Ʒe Ʒerijle Ʒe heijaba forgo lodna Ʒe

Esij azzonrol ees az ew tijwkijarol.

VAla egij azzonne egij tijw Ʒij, Ʒij mijnd
denapon eggijet toij Ʒe wala. Azonwa-
o ewremebe az azzon Ʒezde az tijw Ʒot ig-
en iol tartanij, al Ʒwā magaba hogij tewb-
bet toijne Ʒe ha tewbbet adna ennij. Ees mij-
Ʒoron a tijw Ʒe meg hij Ʒot wolna ne foga egij
Ʒtij Ʒoztan toijnij

Ertelme

Ʒabulaij Ertelme.

64

Kij meg hij Ʒij Ʒe Ʒe wijlagi nagij ſo Ʒe Ʒazdag ſag
(gal,
Nem chele Ʒedij Ʒe mijnt az elewt olijā igaffag
(gal,
Ees az ew mijel Ʒedetij le Ʒne Ʒe, Ʒeueſeb io Ʒag
(gal.

El Ʒ emberrewl mellijet az eb meg mart wala.

MYƷoron egij embert az eb meg mart
wolna, mijndene Ʒe el iar wala, ees
Ʒeeri wala hogij ewtet meg gijogij tana Ʒe. Ees
egij mas ember mij Ʒorō meg ewſmerte wol-
na hogij eb harapas wolna rajta monda ne
Ʒij. Hallode ember (wgij mōd) ha meg a Ʒar Ʒ
wijgazinij weegij egij ſolt Ʒe Ʒeret, ees were Ʒd
meg a ſebne Ʒe wereuel, anna Ʒe wtāna azt ag-
gijad az ebne Ʒe Ʒij meg mart tegedet. Amaz
neure ees monda ne Ʒij. Ha een azt mijelnē
melto lēne Ʒe hogij Ʒe maraſna Ʒe wtāna menij
eb wagijon mijndenij Ʒe hoz Ʒammama.

Ertelme.

s

Esopus

Ez pelda aad mĩndene ƙĩt olij tanusagot
Hogij ƙij gonoz, magaba, wezen aƙor bator,
C sagot
Mij ƙor ember ƙetezne ƙe wele, halalato sƙagot.

Ƙij uijdrarol ƙij ewmaga- nak testeet el ƙaƙazttija.

AZ wiidra, az tewb neegij labw oƙtalá
allato ƙe wezewt az wijzberis zoƙor la ƙe
nij ees maradni. Az neuezetesteet igé ha ƙ
nosna ƙe mongija ƙe oruo sƙagba. Ees mij ƙoron
latija hogij ƙergetij ƙe ewtet ees el nem ƙa-
ladhat, ewnnenmaga el ƙaƙazttija magana ƙe
az olijan testeet (mert tugija hogij azert ƙer-
getij ƙe) ees azo ƙna ƙe wetij ƙij ƙe wtanna wana ƙe
ees olijan modon mene ƙedij ƙe meg az halal-
tol.

Ƙertelme

Bewlch ember halaltol hogij meg ƙabadullid
Ees ƙeerseges eletij ne ƙij meg fordullijon.
Aƙarmij ƙar walla sƙalijs sēmij ne gōdollijon
Egij iewendew mondorol.

Ƙabulaij

66

Iilwala az wafar ƙewzepet egij iewendew
mondo ember, ho ƙƙa gijne ƙe wala, ees
mĩndene ƙe mōd wala walamij ƙe ƙijne ƙe mĩnd
az ew mij uolta ƙerijnt. Azon ƙewzbe hijrt ho-
ƙana ƙe ne ƙij hogij hazat fel tewrte ƙe wolna ees
mĩndé marhajt el wijtte ƙe wolna. Mellijet
mij ƙoron hallot wolna fel ƙew ƙe ƙe ees nagij
ƙewgwa ees ohaijtwa megijé wala haza. Mel-
lijet mij ƙoron egij nemij nemij mas ember
latot wolna hogij fawna monda ne ƙij. Ee te
baatija nā mĩndene ƙe meg mondoduala, mij
reija iewendew wolna, hogij nem mondot-
tad magadna ƙij meg, hogij ma fel tewrij ƙe
hazadate ees marhadat mĩndel wijzij ƙe.

Ƙertelme.

Ez pelda magat olij emberre forgattija
Ƙij mas ember dolgat mĩndé ƙor harogatija
Ees az ewnné dolgatiol, soha né igazgattija.

Ƙij ƙamarrol ees farkasrol.

MY ƙoron a ƙamarna ƙe egij tewuij ƙe gij
a ƙot wolna az lababa santal wala ue
le, ees mij ƙoron az farkast elewl talalta wol-

S z

Esopus

na monda neſij. Oh een zerelmes baratom
farſas, meg kel halmom a3 nagij ſaijdalom-
naſe mijatta, ees awagij neked, awagij egijeb
wadaſnaſe ees madaraſnaſe eetſe leendew
wagij oſe, a3ert mijneſe elewte e3 wijlagbol ſij
mulom egijet ſere ſe te tewled, hogij uedſij
lababol a3 tewuſſet, hogij ne hallijaſe meg
illijen zertelen ſennal. A farſas mijſorō mō
daſat tewte wolna, a3 amar a3 ew parſos la
baual wgij rōga ewter hogij mijnd zeme za-
ija meg tewreſe ees fogatij ſij hwllanaſe ew ma-
ga ſegijg a3onſew3be el futameſe. Mijſo-
ron a3 wtan ſoſe ideuel e3ebe zette wolna
magat a farſas monda a3 mijnt mondhata.
O Iupiter Iſten bñzon bñnem zertijnt wallam
e3t, mert een ha3ij barmōſnaſe ees iuhoſnaſe
mezarōſſa leuen, barbellija tewtem wala ma-
gamat.

Ertelme.

Vgijiar a3 ſij ewnnen meſterſeget el ha3ija
Ees mezaros leuē magat, barbelliagra agija
Hogij mijndeneſe neuetſeget magara foga-
(gija.

El3 madarazrol ees rigorol.

ſabulaij

67

MEg uetette wala haloſjat a3 madaraz
hogij madaraſat fogna, mellijet mij
ſoron a3 rigo meg latot wolna ſerde mije
mijelne. Amaz a3t ſelele hogij waraſt ijltetne
ees eppijtene, ees touab mene onnet. A3 ri-
go el hijwe a3 madaraz bezedet, ees mijſorō
a3 eledelre ment wolna melij wala a3 haloba
be chijnalua, meg fogateſe, hogij ſegijg a3
ember oda futameſe monda neſij a3 rigo.
Hogij hate illijen waraſt iltec3 nem hijzem
hogij ſoſe iſſijaſe zallijanaſe reſja laſouul.

Ertelme.

A3 ſeſedelmeſeſe ew melatlanſagoſe
Nagijſoſe uaraſoſnaſe lezneſe puztaſagoſe
Mert ot tauoluannaſe mijnden igallagoſe.

El3 wton menew emberre-
wl kij egij ſachkot
talalt uala.

AZ wton iaro ember mijſoron ho33w
wtat ment wolna fogadaſt tewn hogij
hawalamije a3 wton leſne annaſe ſelet lupi-

Esopus

ter Istennekadna. Annae wtanna nem soe
idewuel talala egij sachet melij mondola-
ualees palma gijmelchel tele wala. Azert az
palma gijmelchneet a felijt, ees az mondola
naet a belijt mijnt meg eue, Az maguat ke-
gijg, az palmanaet ees az heijat az mondola
naet wijue az oltarra ees monda lupiterneet.
Ne meg lupiter mijt neked igerte, im mijnd
kijsew reze smijnd belsew it wagijon.

Ertelme.

Az fewsuen (halehetne) meg istentijs meg
(chalna,
Ees mijnd fogadasat, hijtijt, iol el hatra had-
(na,
Hogij chaet az ew haznat beuebbet meg tapna.

Elz gijermekrewl ees annijarol.

E Gij gijermeket kij az ofkolaba iar wala,
el lopa eezet az tarfa tablaijat kijre
abeczet soetaet wala imij, ees ada annija-
naet. Az annija ne fedde meg erte, ees mijnd
napontent tewbbeet ees nagijobbaet lop

Sabulaij

68

wala. Vegre mijkoron nagija lewt wolna w-
gijan nagijokatijis kezde lopnij, ees meg fo-
gaet ewtet a bijraet, ees halalra iteleet, mijkor-
on kegijg ewtet a kennaet helijere wijnneet,
ees az annija wtanna menne, ees iaigat-
na. Kere a porozlokaet kijet ewtet wijzijet wa-
la, hogij hadnanaet neetij walamijt az ew an-
nijanaet sijlebe swgnij, Mellijet mijkoron ew
neetij meg engetteneet wolna, ees az annija
sijetetesseggel hozza hajlot wolna hogij
meg hallana mijt mondana neetij. Amaz az
annija sijlet mijndiarast el harapa, ees mijkor-
on eert ewtet igen bijnnetneet ees monda-
naet neetij hogij nem chaet lopo wolna, hanet
zegijetelenijs az ew zijlehez, moda. Ez oka az
een wezedelmennet, mert ha engemet afor
megwert wolna mijkoron clewzet az tablat
el lopam, annaet wtanna touabba lopnij nem
mertet wolna, ees mastanez kenra ne menceet.

Ertelme.

Eleht wezij dolganaet ezeet kij a far cheleketenij
Azert gijermekneet elsew bijnnet el nem kel en
(gednij
Mert az bijnnt meg soetija, ha azt el fogod zen
(uednij

Esopus
Elz paztorrol kij baij-
ossa lewt wala.

EGij paztor kij az tenger mellet chordat ewrijz wala, ees latna hogij az tenger nagij chende3 wolna, keuanke3eke3oda az te gerre hogij ewijs rajta iarna ees marhat hor do3na. Anna ke3aert elada mijnden barma-ijt ees el indula egij ke3tewleke3el. Mij koron ke3gijg menneneke3 az tenger e3, nagij wee3 tamada, wgij annijra hogij az haij obol mijnde terheket kij hannana ke3, ees az ew ke3tewle-ke3tj3s kij wetek. vegre mij kor o telljessleggel meg chende3edet wolna ees a partra iutot- tana ke3 wolna. Monda a paztor. A mijnt latom azta karna a tenger hogij is meg ke3tewleke3el indulnana ke3 reija,

Ertelme.

Bolondna ke3 gij a korta kar sij let fel nijttija
Ees hogij ezen legijen ewt arra tani3ttija
Ees az ew bolondlagat e3esslegre fordijttija.

Egij iffijwrol ees az
oro3lanrol.

Vala

Sabulaij

69

VAla egij ween emberneke3 egij iffijw fija kij elmeije 3erijnt nemes wala, ees wa dazo ebe3neke3 3erere3e3e. E3t az attija lata al- maba hogij egij oro3la meg ewlne, ig e3 meg ijede rajta ees ijettebe fel serkene. Ees ho- gij walami3 koron az alom be ne telljessedneke3 chijnaltata a fjana ke3 egij igen 3eep kjes ha- zat, kij be mijndenfele wada ke3at meg irata, ees az sijat abba tarttija ees ewrij3ij wala. Ees mij koron azt a fija nehe3en 3enuedne, e3er ke3w zelben allapeke3 az oro3lanho3 kijt a fal o meg irtana ke3 wala ees monda neke3. O te ke3gijet- len wad, te wagij o ke3a anna ke3 hogij een ht tar tatom mijnt egij temlec3be, ees mij kor o e3t mondana ho33a hte ke3zeuel az oro3lanho3, a ke3aruan 3emet neke3 kij tolntj, Ees egij 3egbe kijt ot lennij nemlator wala meg serte az ke- 3et, wgij annijra hogij meg dagada neke3, ees meg euesedeke3, wegre hijdeg foga lelnij, ees meg hala.

Ertelme.

Nagij dolog mij legij e3 wijlag allapattija
Hogij mijnt a chijllag ho3 elne mulathattija
Se3 az halalt, kij neke3 iec3eret, nem walto3-
(tathattija.

T

Esopus
Elz keselijrewlees rokarol.

A Z keselij ees az roka meg baratkoza-
nak eg inassal, ees el wegeze k ewz-
te hogij egjut lafnanak Anna ko kaert az ke-
selij egij magas fan fezteet meg raka, ees ot
kewlte. Az roka ijs wghana on fa alat meg fii
aze k. Ees mij koron ezer a roka kii ment wol-
na li kabol, az keselij oda mene, ees az ro-
ka fiajt el ragada, ees fiajnak meg ada ennij.
Ezt mij koron a roka meg tutta wolna igen
zomorkode krajta, de bozzwt nem alhat wa-
la, mihert hogij ew zarnijon nem kergethet-
ne a keselijt, hanem nagij sok gonozat kot
z it kot monda wtanna, ees meg bomola az
baratslag. Tewrtijne k egij hogij ot az kew-
zel walo mezewke kechkeket aldoznana k
ees egetnene k, melij aldozatbol az keselijw
felkapa egij folt hwst mijnd zene stwol, ees
wijue az fiajnak, ees mij koron nagij zeel fu-
na, ees az feze k az w wolna, fel gijolada, ees
mihert hogij az keselij fiajnak zarnijah ne
walana k elnem repilhetne k wala hanem le-
esene k a fewldre, ot al wala a roka, ees mijnd
meg ewe ew ket.

Sabulaij
Estelme.

70

Pokol dolog kii barattjat meg challija
Mert anna k keserileget az eegism g hallija
Ees meeg istentewijs bijn tetelet wallija.

**Elz keselijrewl ees az ga-
nen hajto bogarrol.**

A keselij kerget wala egij nijwlat, ees
mij koron sohalt semmij segetsege ne
wolna ees nem talalna helijet hol magat el
reitene talalkoze k az bogarra melij az gane-
ijt zokta az wton hajtani attol kezde seget
seget kernij, kine k fogada az bogar hogij
mijnden segetseggel a karna lennij ne kii, ees
ew otalna ala wenne ewtet. Anna k wtanna
mij koron latna a bogar hogij az keselij az
nijwlhoz kewselitene, kezde ewtet keernij
hogij az ew zolgaht az nijwlat ne bantana
ne kii. Az keselij egij meg wtala a bogar-
nak alaualo ees kichijn woltat, ees wghan
elewte meg zaggata az nijwlat ees meg ene.
Az bogar el nem seletkeze k ez bozzwrol ha-
nem mijnd agij olalkode k az keselij wtan

T z

Æsopus

mijs nem meg tuda hol toijot wolna, oda re
 pijsle ees az ew monijajt egijen kent mijsne
 tij hengergetij wala az feze kebowl mij kor az
 kesijs ot nem wolna, Ezen igen meg bozzon
 kede k a kesijs kezde iupiterne k panazol
 nij (mert wgijsanijsew madara az) hogij la k
 haratian wolna ez fewldne k zijnijen az bogar
 mijat. iupiter azt hagijsa ne tij, hogij semmije
 ne gondolna az bogarral, enne k wtanna toij
 ne k az ew kebelebe, ees ot be keuel meg ma
 radhatna. Mij koron azt a kesijs oda toij
 ot wolna, az bogar tijt kon egij gewmbelij
 ganejir bochara kebelebe iupiterne k, mellij
 et mij koron tij a kart wolna onnet wernij ees
 tazijtanijs iupiter a kesijs monijajtijis tij tazij
 ta nem a karattijawal wele egij etembe. Ees
 mongijak hogij enne k okaert a kesijs w so
 ha nem toij k a kor, mij kor ez fele bagara k na k
 iaralo k wagijsen.

Ertelme.

Senēijneē senēijt meg nem ēelutalni
Ha attol ēarual nemaēar meg ualni
Mertaēarmeliē ēijchijnijs bozzut ēeua alni.

Elz kurta rokarol.

Fabula ij

71

MYſoron a3 roſa a3 tewrbewl farſa 3a
ſadwa meneſedet wolna megmōd-
hatatlan igen 3egijenlij wala. Ees gondola
a3t a3 alnaſlagot hogij a tewb roſaſnaſijs
tanachwl adna hogij a3oſijs ſurtan iarnanaſ
ees o3tan nem pironſodneſ egijediſ. Anna-
ſoſaert egijbe gijhte a ſoſroſaſnaſ ſeregijt
ees ſe3de neſijſe arrol 3olnij mijnt iobban
twgija wala, ees mijſoron a3t ſoſaijg be3el
lene. Monda egij agoftijan roſa neſij. Hallo
de baratō (wgij mond) ha igen io dolog a3, a
ſijt mōda3 elij temmagad wele ne tanacho3
egijbeſet reſja.

Ertelme.

Vannaē ēēē zīn alat zerel met mutatnaē
De mīj neēēē haznos mastarra oētatnaē
Azert az ezestewl ewē meg utaltatnaē.

Elz rokarol ees chüþ
kerewl.

Kergetijē wala a rokat ees mijēoron sei
futna egij seuijnijen tapan egij chijpke-
hez melij az ew tenerijt igen meg serte ees

Esopus

altal gijaka ees monda neñij, hogij engemet
meg legijtenel azert futamam hozsad, ees
ime nagijobban fertel meg engemet. Kijneñ
monda az chiipñe. Vajñ nem az, az oñ roñ,
mert engemetijs meg a ñarzwala chaliñ oliñ
an modon mñnt 30ñtal egñebeñet.

Ertelme.

Artol ñij artañ 30ñot termezetij zerijnt
Segetseget ñernij, ne lezen oñassag zerint
Haggijuk el azert az gonozt gonossagazerit

Elz rokarol ees uadazokrol

AZ roñat mññoron az wadazoñ ñerget
neñ, tewrñijnet zerijnt talalñozet egij
fa wago emberre, annañ ñezde nagij erewññe
ñewñijergenij hogij ewtet elreñtene. Amañ
egij haññlañot mutata neñij hogij oda me-
ne ees ot meg menceñedhetneñ. Mññoró az
roñat ot el reñtezet wolna, oda iutanañ az wa-
dazoñ, ñezdeñ az embert ñerdenij ha az roñat
latta wolna. Az ember az roñat meg ne mon-
da hogij ot wagijon hanem azt monda ho-
gij ne latta, de wññiaual az helijre mutat wa-

Sabulaj.

72

la hol a roñat el lappant wala. Ezt az uada-
30ñ ezeñbe ne weueñhanem el meneneñ.
Hogij az roñat meg erte az wadazoñ el me-
netij tewijs el ñezde onnet lassan mennij, mel-
lijet mññoron az ember latna, zññdalmañza
wala ewtet hogij mññndé hala adas neñij me-
ne el, ees na ew wolna az ember, ñij meg me-
tette wolna ewtet halaltol. Monda neñij az
roñat. Hallode baratom, hogijha az ñezde ees
cheleñederet, bezededhez haññonlatosoñ lez-
neñ wala, meltan walo halañatadneñ neñed.

Ertelme.

Bator a gonoz ember iot soñat fogagijon,
De azert ne tehetij hogij abba maraggijon.
Ees hogij mas emberneñ ualamij iot aggijó.

Elz emberrewl ees fa keeprewl.

EGij nemñijnemñij emberneñ wala hazaba
egij fa ñeepe, mell et iññe gññanant im-
ad uala, ees ñewñijereg wala neñij hogij wa-
lamñij iot tenne wele, de mññg inñab imatño-
zñññ wala neñij annal inñab naprol napra elze-

Esopus

genijl wala. Vegre meg bwslula, az labat kapa
ne kij ees kezde wgi az falhoz wernij a fehet,
melij mijkorõ meg tewrewt wolna, nagij so k
aran forijnt hulla kij belewle, felzede azt az
ember ees monda ne kij. Soha nem hijzem
hogij te igé gonoz emberne leegij ees hijtet
len, mert mijk tijztelele k ees imadala k sem-
mij iot nem tewl uelem, mastan k egijg hogij
iol meg bijntetele k mijkndé ioual zeretel.

Ertelme.

Emberne k gonozna k mijkndenne k zo kafa,
Hogijha mijkoron lezen io ada kofala,
Erewele k hogij legijé anna k meg hozafa.

Elz keselijrewlees emberrewl.

FOgot wala egij ember egij keselijt. Me-
lijne k mijkoron tallajt kij zaggatta wol
na az tijko k kewzewt tartija wala ewtet. Te-
wertijne k hogij mas ember meg wenne azt a
keselijt tewle, ees meg hadna ne kij newnij az
ew zarnijajt, mellij k mijkoron meg newt-
te k wolna ne kij, fel repijlle, foga egij nijwlat
ees azt

Sabulaij

7

ees azt hozat az ew gazdajana k. Melij dolgot
mijkoron a rawaz latot wolna monda az em-
berne k lassad, hogij ez madarat wgi tarch
hazadnal, hogij temmagadatij k ewrme k ew
zijbe ne wegijé mijknt az nijwlat. Anna k wtá-
na az ember i fineg kij zaggata az ew zarnijajt.

Ertelme.

Iokat mijknde k ioual k el illetnij,
Vijzontag gonozokat el k el tauoztatnij,
Ees la kason k tuele k gijorson ualtoztatnij.

Elz zanto emberrewl.

EGij zantho ember halafra betegile, ees
mijkoron k euanna hogij az ew fiajst u
dolo k lennenc k az zewlew kertel walo banaf
ba elew hijwa ew k ees monda ne kij k. Een
zerelmes fiajm, Im een kij mulom ez wijlag
bol, enne kem walamij iozagõ wagiõ mijknd
ez zewlewbe wagiõn helijhez tetue, azert ne
haggijato k el puztulnij banem mijkellijete k
iol ees haznat wezijte k, Amazo k azt alijta k
hogij walamij kijnchet asot wolna el az zew
lewbe ees kapa k wewne k iol meg ala k az

v

Esopus

zewlew ees semmijt nem talalnae, de maga
annaet wtanna az zewlew soet term ees ew
ket kazdagga teue.

Ertelme.

Espelda emberneet nijlwa meg ielentij,
Hogij azijn etle walo mûka haznat elne eijtij
De az fewldbewlassan lassan az eijnchet eij
(feijtij).

Elzegij halazrol.

ECij ember neetanulta wala meeg meg az
halazast, mene az wijz melle kezde ot az
halaznaet sijpolnij, alijtwan hogij az sijp3ora
eijewonenet. De mijtoron latna hogij semij
nem kelne dolgaba, el hagiia sijpijat, ees w
gijan halowal foga halaznij, ees mijtoro soet
halaet fogot wolna ees zeweneneet az halo
ba monda neetijet. O zegen nijauaijas lelkes
allatoet, mijtoron sijpoleet, aektor nem akara
toetanc3olnij, immar enijs nem sijpoloet, ha
nem zenet raetoet ees bardoloet.

Ertelme.

Mijndeneetiolleznet. ha alkolmasideijen lez
(neet,

Sabulaij

74

Mijtor ezelsijl tezneet dicheretet wezneet,
Ha bolondoet neleznet ollijan modõ tezneet.

El3 halazokrol.

ELmeneneet egij nehanij halazoet hal fog
nij, ees mijtoron semmijt nem foghatta
naet wolna kezdenet baetodwa haza fele me
nij haioioet al, ees mijtoron menneneet azo
few3be egij halaz mastjet tergetwe tewr
tijnet zeriint a haioaba be zewewlleet, meg
ewrijlneet rahta az halazoet, be wijueet az wa
rasba ees uagij penzenadaet el.

Ertelme.

Az mijt ember aet, ne mijndetor lehet (het
Ees neha az zereche eijet nagijob haznot te
Hogijne mijnt emberi oetoffag ewmaganaet
(wehet.

El3 emberrewl kij be. teg ees zegen uala.

MYtoron egij zegenij ember meg be
tegiit wolna, fogadast tewn az iste
V z

Esopus

nekeke, hogij chaek meg gijogijstanaek ewtet
zaaz ewket aldona nekeke. Mellijet az iste-
nekeke meg aetanaek kelerentij, ees meg adaek
nekeke egesseget. Ees mijetoron ne wolna hon-
net fogadanaek eleget tennij, mihert hogij
zegenij wala, zedegete zaaz ewket chontot
ees azt az isteneek oltarara teuen monda. In
meg adom nekeke a mihert fogattam. Ezert
mijetoron az isteneek bozzwt aetanaek wol-
na allanij, meg ieleneneek almaba nekeke ees
mondanaek. Mennijel a tengerneek partija
melle, ees ot egij felfele walo helijen talal
soek aranijat, Felferkeene almabol el indula,
ees mijetoron az wton menne, tolwaijsoek ta-
lalkozanaek reija ees ewtet meg fogak.

Ertelme.

Hazwagnaek hazwgsaga melijeb az tengernel,
Azertnijnche poklab az hazwg embernel,
Mert iste ees ember semij, a gonoz ledernel.

Elz halazokrol

HAlaznaek wala az halazoke, ees mijetoron
az halot nagij nehezen wonaek alijttij-

Sabulaij.

75

aekwala hogij soek hal wolna benne, ees mij-
etoron a partra wonaek lataek, haat egij nagij
ketwceswa amij ketwes halachkaek wanaek be-
ne ees igen ketzdeneek zomorkodnij. Monda
ketgij egij ketwzzijleek. Hallijatoek baratiim,
ezen semmijne bankogijatoek, mert az wi-
gafagnaek, hwga az zomorusag.

Ertelme.

Valakeij az emberi dolog rol meg emleketzijek,
Eesarrol mij legijek ez wilag el ne feleketzijek,
Io, ees gonoz zeréhcuel egij arant feleketzijek.

Elz ween emberrewl kij ha- lalat keuannija wala.

EGij ember keij hatan saat zokot wala hor-
danij, mijetoro igen meg wenhedet ees
farradot wolna egij nagij ketwtessa alat keij
felnem emelhet wala. Kezde hijnija ees ketwa-
nij az halalt hogij ewtetbator el wijenne ees
ez wijlagbol keij wegezne. Azonketwzbe mij-
etoron ezt mondana, meg alla elewte az ha-
lal ees monda nekeke. Mihert hijual engemetek

Esopus

Ees monda ne^ēij. Azert hogij imez ^ēewtes
faat hatamra adnad.

Ertelme.

(gaggija

Ember hogij meg a^ēar hahnij a^ēar hogij fo/
De ha az halat el iew bi^ēzon meg tagaggija
Ees azon fogija ^ēernij hogij ewtet el haggija.

**Keet emberrewl kijk egij-
massal ellenkednek wala.**

VAlana^ē ^ēetten embere^ē egij ha^ējoba
^ēij^ē egijmast igē gulelij^ē wala, ees m^ēj
^ēoron mennene^ē az tengerē m^ējert hogij el-
lensege^ēse^ē wala^ē egijbe. Az egij^ē a ha^ējo
na^ē wtolso rezebe, mas^ēij^ē az el^ēew rezebe, il-
ne^ē wala. Ees m^ēj^ēoron az tengeren nagij
weez tamadot wolna, az ^ēij a ha^ējo na^ē az el-
sew rezebe ij^ē wala ^ēerde a ha^ējos Mestert
mellij^ē reze merij^ēne hamareb el az ha^ējo na^ē
m^ēj^ēor az dolog oztá arra iutna, móda a ha^ēj
os, hogij az wtolso reze, Ees monda, Imma-
ran semmijt nem gondolo^ē az halallal, mert
eleb meg latom az een ellensege^ēne^ē halalat.

Sabulaij

76

Ertelme.

Ember az bozzuallast ol^ēj igen ^ēeuannija
Hogij nagij so^ēzor halalat erette né z^ēanija
De bolondlag ^ēij magat illijen igen hannija.

**Elz gijermekrewlees
zerencherewl.**

MY^ēoron egij gijermek^ēalunne^ē egij
^ēwt^ēna^ē az ^ēare^ēja mellet, h^ēozza me-
ne az zerenche fel ^ēewlte ewtet ees móda ne
^ēij. Kelijfel, ees mennijel hamar inneet, mert
ha cha^ē egijet fordulanda^ē a ^ēwtba esel ottá
ees anna^ē wtanna nem a te tudatlan wolto
dad, hanē engemet ^ēezde^ē wadolnij ees sed
denij.

Ertelme.

Gij^ēakorta binen iew emberre ol^ēj fereferēche
Kijbe egij zalnijra sē bi^ēnes a zegen zerenche
Azert ewné magat ^ēij m^ējnd meg te^ēijneche.

**Elz egerekrewl ees
machkarol.**

Esopus

LAēnā wala egij emberneē hazaba na-
gij soē egereē. Ezt meg lata egij machēa
oda mene, eeshol egijēt, hol māijēt meg
fogija ees meg ezij wala. Mijēoron a3 egereē
e3ēbe wewtteē wolna hogij egijētēt mijnd
el fogijatna ewēt, egijbe gijleneē ees tana-
chot tartanaē hogij annal touab ot alat ne
laēnanaē hanem ot fen a pallasba, howa a3
machēa nem mehet wala. Ezt hogij meg ew
smere a3 machēa ewijs hozza gondola, holta
reue magat, ees labajt el nijwta, Ees mijēo-
ron ezt a3 egereēneē egijēt meg latta wol-
na onnet felijl monda neēij. Hallode baratō
tugijad bijzonijaua ha tudnam hogij fuwo
wagijis, ala nem menneē a3ert hoz3ad.

Ertelme.

Mijnt a3 seketet embernehezē fejseritij (tij
Vgijā a3 bewlch ēijneē orrat eczer ēaar teēerij
A3t a3 hazudo3o mazzor halora, nehezēkerij-
(tij.

E3majjomrolees rokarol.

GYleēzetet tewtteneē wala egij idewbe
a3 wadaē, ēijē kewzet mijēorō a3 majō
igen

Sabulaij

77

igen eēessen tanc3ot nijomot wolna meg
chodalēozanaē raijta ees ēijrallija reueē ew-
tet. Mellijet mijēoron a3 roēa latot wolna
igen meg bo33wla, ees wijue ewtet egij we
rem felijte hol tewrt wetetteē wala, ees mon-
da neēij. It igen nagij ēijnch wagijon, me-
lij senēijt nem egijebet hanem (meeg wgijā
tewnen zerijntijs) ēijralt illet, a3ert meeg e-
gijebeē el wijijē, menij ala ees wed ēij. A3
majom meg fogada a roēa 3awat, ees a3
tewrbe be eēē, de mijēoron feddene a3 ro-
ēat, mōda neēij a3 roēa. Vgij ēelneēed, mert
mijēoron a3 zerenche fel emelt wolna mijn
dēneē selette, a3t aljrod wala hogij melto
woltal reija, ees nē a3 zerenche io wolta mijel
te wolna a3t weled.

Ertelme.

Kij magat waēmerewil ieles dologba foglalia
A3ollijā waēmerewil dolganaē we3edelmet
(wallija

O3tā ewtet a3 io tar3a3ag neueti es chodalija

E3kowachrol ees ebrewl.

VAla egij kowachnaē egij ebe, melij mij-
ēoron ew a3 walat werne a3 pewrewl-
x

Esopus

Išiel, miñdekoron alozije wala, ees miñheli-
en az etelhe; iñ wala az kowach, fel kelwé far-
kal chawar wala neñi, ees eziñ wala az axtal
alat a miñt kaphat wala. Mellijet miñkoron az
kowach ezebe wewt wolna, ezeer elew wo-
niñta ewtet, al kolmañon meg itegege, ees mo-
da neñi. Miñkoron een dolgot teze e a kkoró
alwz, miñkoron kegiñg az fogamat moztgaró,
tehat fel kelz, ees far kal chawarz neñem.

Ertelme.

Olñā ebet keladñi az hñuol kodo kñe
Masember uerñte kēbewl mago kat tapla' oē
Ees muñalodo kñal nēmuñalodo kñe. (naē

Elz ewzuerrewl.

AZ ewzwer miñkoron soē arpat emez-
tet wolna meg, ees kēwuerre lewt wol-
na, zew kēes tombol wala, ewñnen magaba
mondwā. Az een attijam Lo wala, ees futassal
hamarlagos wala, een kegiñg miñndenmodó
hasonlatos wagñio kēw hoztaija. Egñi kēues
i leuelanna kēutāna tewrtñne kē hogñi (zñwleg
ho wan) meztte kēlle futñi ees hamar, miñnt
leg iobbā lehetne. De miñkoró nē futhatna es

Sabulaij

78

erewssé wagna kē az lar kantiñwual ees wstorral
werne kē ezebe zede magat ees mōda. Oh, azt
alñtom wala hogñi az lo leñjanñja wolne kē, ees
im mañtan tudom hogñi attijam zamar wolt.

Ertelme.

Bolódo kē io zerenche ideñen mago kat el se-
(leñtijē

A korewñmerñ kēoztan wet kē kēet miñkor azt el
(eñtijē

Ees anna kē wtanna sohaz kēo dāssal nagñjal em-
(lñtijē

Elz ebrewl ees farkasrol.

MYkoron az eb az palotana kēaiñtañja e-
lewt alwñne kē, oda mene az farkas
meg kapa ewtet hogñi miñndiarast meg ewl
ne. Kijne kē monda az eb. Kerle kē ne ewlñ meg
engemet, nam wgñjanñs iol latod melñi hñt-
wan een wagñio kē, im eznapo kēba wrāna kē me
niñegzeñje lezen, ot een iol la kēwan meg hñzō
ees anna kē wtanna een welem miñnt a kēarod
wgñjan la kēhatol. Az farkas eznazede kēet el hñ-
wen, el bochata ewtet. Ees anna kē wtāna oda
mene iñmeg hoztā egñi nehan napna kē wtan-
na kēzde arñ intentñ hogñi fogadañna kē ele-

Esopus

get tenne. Ees monda ne kī az eb. Ha enge-
met inneg towa az palota elewt talalanda,
bator egij zalmentjegzewt se warrih, hanem
cegij meg miindiarast engemet.

Ertelme.

Az ezes embernek miindē beket haggijon,
Kij ellēseg kezebe wl, cha kezer kī zalaggijō,
Ra gōdol az wtā mīnt bekeuel maraggijon.

Elz orozlanrol kij az paraszt ember leijaniyat zeretij uala

Zeretij wala az orozlan egij paraszt em-
ber leijaniyat, ees mi kōron magana kē
keuanna kerij wala az leijaniyat hogij ne
kī adna felesegijwl. Az paraszt ember az wa-
lajt teue hogij ew semmij keppen nem tenne
azt hogij az ew leijaniya o kitalan allat felesē-
ge lenne. Ezen az orozlan meg harague kē ke-
de po kol zemmel reija neznij ees fogat chij
korgatnij. Meg ijede az ember, waltoztata
bezedet ees monda nekij, hogij ewremest
adna az ew leijaniyat, cha az fogat ees
kewremest elewzer el hadna metelnij, mert
az leijani gijenge wolna, ees mi kōron hozza

Sabulaij

79

nijulna meg ijedne tewle. Meg engede ezt az
orozlan az nagij zerelemnek mi jatta, ees ke-
de kernij az leijant. Mi kōron azert latta wol-
na az paraszt ember, hogij az orozlana kē sem
foga sem kewrme nem wolna, kapa az ew na-
gij botat, ees awal ke-3 de kēlernij a mentjeg
zewbe.

Ertelme

Mīnden kī ewmagat ellensegere bīzza.
Lezen nekij dolga (mīnt alitana) wīzza,
Ecsaz tijz kewrmerewl ellensege le hīzza.

Elz newsten orozlanrol ees rokarol.

My kōron az roka gija kōrtawetne zeme
re az newsten orozlanna kē hogij ew
cha kē mīnden kōron egijet zijwlne, mōda ec-
ser nekij az orozlan. Egijet zijwlewl tat de or-
ozlant (wgijmond).

Ertelme.

Az zeepseg allato kē nem so kē woltan al,
Egij kī darab aranj, iob so kē darab fanal,
Mīnt egij orozlan kē so kē roka sijwnal.

Esopus

Elz farkasrol ees baranirol

EGij nijaua lij as kijn baranij budosoba
ese k, mellijet mij koron az farkas meg
talalt wolna nem akara mi ndi arast meg en-
nij walamij o k ne kijn, hanem kezde o k ot hoz-
za keresnij ees ne kijn mondanij. Te enne kem
mijnden kor cha k bozzwlagomra iaral, ees
nagij so kat tewttel ellenem. Az baranij mon-
da ne kijn nagij so ha z kodwa. Hogij te hettem
so kat ellened ha cha k mi napon zij lettem ez
u j lagra. Monda is meg ne kijn az farkas. Az me-
zewt hogij ot ewttel mi nd el puztij tot tad ne-
kem. Monda az baranij, ha akartam wolna se
te hettem wolna az t, mert meeg ne kem fog a
nijnchen. Monda is meg az farkas. V j zeme-
tij s meg ittad az k ewtfew bewl. Monda az ba-
ranij. Hogij i hattam meg ha annij am teije-
nel meeg so ha egijebet nem ittam. Vegre fe-
lele az farkas ees monda ne kijn. lollehet een
az te mesejdet meg nem se j thete, de azert
wachoramat el nem hagijom. Meg kapa a-
zert ewtet ees meg eue.

Ertelme.

I gaffagnak gonoznal, semij helije njnchen

Sabulaij

80

Azert ewmagara mi nde wgij te kijnchen
Hogij mi nde gonozt tewle io tauol legijn-
(chen.

Keetkakafrolkijk egij- massal uijnak uala.

KEt ka kaso k, wijnak wala az o mellij k len-
ne az tij wko k nak elewtte k iaro, ees mi
koron az eggij k meg gijewzte wolna az ma-
sij k a kijn meg gijewzetet wala zegijen letij
be, el reij teze k, a masij k k egij g ewremebe
fel rewpij l le az ha z teteijebe, ot kezde zarnij-
a j t chattogatnij ees ene k elnij, i elentwe ho-
gij ewnijerte wolna az baij wijuast. Azon ke-
wzbe oda i ewue egij k elelij, meg kapa ew-
tet ees meg ada ennij az ew fiaijnak. Mellijet
mij koron az mas k akas latot wolna elew ie-
we, ees kezde ewnnen maga az tij wko k ele-
wt nagij be k eu el iarnij.

Ertelme.

Mijnden ne k pelda ez kijn magat el hijzij
Hogij az, az ew dolgat zegijen segre wijzij
O l i kormeg leze k egij g, mij kor ew ne hijzij.

Elz zaruafrol ees az ew borijarol.

Esopus

AZ aruas borijw mond wala az annij-
anae. Im menijwel nagijob wagij az
ebeenel, ees menijre meg halladod fwtassa
lijsewket, ees ha wijadalra kelneijs az dolog
zaruaddal azoemal erewib wagij, Azert een
io anijam mijre felz olj igē az ebeetewl. Kij-
neē monda az annija mosologwa. lol lehet
zeretew sijam azoē mīnd een nalam wan-
naē az ēijket monda, de maga megis soha
az ebeē wgarafat el nem zenuethetem, hanē
mijhelijen hallom futamafra kel dolgomat
wennem.

Ertelme.

Felenēnel hogij bator legijen nem fog sem-
(mijntes)
Ees az fele bezed nala lezē chaē 30 hijntes
Meg futātattija azert ewtet chaē egij ēijs le-
(gijntes)

Elz mehrewl ees Ju- piterrewl.

AZ meeh ēij az wijaznaē annija, eczer
mijēoron lupiterneē aldozator ten-
ne, lepes mezet wijn neēij. Mellijet lupiter
igē feduele, ees bagija neēij hogij walamijt
teule

Sabulaij

81

teule kerne mīnden meg lenne ees meg ad
na neēij. Kere azert az meeh ees monda ne-
ēij. Isteneē kewzewē leg nagijob lupiter a-
gijad ees engegijed enneēm te zolgalo lej-
anijodnaē, hogij walaēij az een meeh kapta
romhoz iew hogij mezemet el wigije, ezt
mijhelijen fulaēommal illetem hallijō meg
legottan. Ezen lupiter soēideig gondolēo-
deē, ees mijēoron eimberij nemzet neēij igē
serelmes wolna, zannija wala illijen ēijs fe-
regtewl meg nijomoritanij engednē, de mō
da az meehneē. Ezen elegegijel meg hogij
walaēij az te kaparijdhoz megijē mezeded
el wennij bator meg marijad ewtet, ees fu-
laēodot benne haggijad, ees wgijān azon fu-
laēoddal eletedetēis el haggijad. Eesteneēed
eleted az fulaēod legijen.

Ertelme.

Gijakorta az gonoz, ellēsegneē mellijet keua
Mijmagōēra fordul, noha igē banonē (nōē
De illijē az zerēche heijaba ēijt zanonē.

Elz legijrewl.

EGij leegij mijēoron egij fazeē hws kew-
zijbe clet wolna, ees latna hogij meg
Y

Esopus

Kel fuladni az leuebe, monda ewmag ba. Im
anniht ewtem, anniht ittam, aggijg ferette
hogij meltan meg halhato k immaran.

Ertelme.

Bewlechhez illij k miinden e hogij elne eregij e
Ees k ijrewl ne tehet be kuel zenueggijen
Ees iele walo zeré chene k miinde kor engeg-
(gijen.)

Egij iffiurol ees fech- kerewl.

MYkoró egij tor kosi iffi wattij ana k miin
den marhatat meg itta ees fel la kta
wolna, ees egij k ewntelenel te w b nem wol-
na, lata io ideijen egij fech ket, elada miin d-
iaraft az egij k ewntelenel sal twan hogij im-
maran njar lenne. Ees mi koron anna k wra-
na na gij hji dege k lennene k, ees igen fazne k
lata if meg egij fech ket ees monda nagij ha-
raggal. Vafj at k o zot madar k el el weztel en-
gemetno nem hijze k mazzorne k ed.

Ertelme.

Miinde dolgo k kji ideije koran ne lezne k
Emberne k kaart ees nijawaljat rezne k
Ees so k ideig walo maradaft nem wezne k.

Sabulaij 82 Az betegrewl ees oruosdaktorrol.

KErde az orwos az beteget miint wolna,
Ama az zt monda ne kji hogij werite-
zet wolna. Az orwos azt monda hogij az igé
io iel wolna. Mazzo rjs meg k erde az bete-
get, ees monda ne kji az beteg, hogij felette
igen fazot wolna, az rjs azt monda az orwos
hogij io iel wolna. Ees mi koron harmadzo
rjs kerdene, monda az beteg, hogij igen ne
hezen emeztet wolna, if meg azt moda az or-
wos hogij immar meg gijogij wlna. Mi koró
k egijg, kerdene k az beteg az ewmen em-
berij miint wolna, monda az o k na k. Nagij
so k iele ket mond az orwos meg gijogij wla
sonra, demaga cen az iegije k k el halo k meg.

Ertelme.

Kij k pohar wtan zolna k el k el tanoztatnon k
Az zallastis wele k gijorson waleztatnon k
Ees miint hazud o zo k at wgij a k a hoztatno k.

Az fa nago emberewl.

Fejzejet egij fa wago ember mi koron
Fa wijz mellet iana melljet Mercuri
Y z

Esopus

usnaē senteleneē wala bele eijte az wijzbe.
Melij dolgon igen meg zomorodeē, ees o
haistwā ijl wala az wijz parttija. Meg keleri-
le azert ewtet Mercurius meg ieleneē neēij
ees meg kerde mijt siirna, ees mijkorō meg
mondotta wolna, hoza elew egij araniē feij-
zet, meg kerde ha az wolna, de ew azt mon-
da hogij nem. Masodczor hoza egij ezijst feij-
zet elew, ees azōnīsmeg kerde ha ewue wol-
na, aztījs azt monda hogij nem. Vegre elew
hoza az ew feijzeijt, ees mijkorō chaē azt mō-
dotta wolna ewueneē meg ewsmere Mercu-
rius hogij az ember iambor wolna ees mījnd
az harmat neēij ada. Mijkoron azert tarsaij
kewzse mēt wolna meg bezelle neēijē mījnt
iart wolna. Vgijān ezent meg akara keler-
nīj egij az ew tarsaij kewzsiibrene wgijān a-
zon wijzmelle, ees feijzeijet nem eijte bele
hanem akaratijawal belewete, kēzde az par-
ton siirnija, ees mijkoron Mercurius az ew sij-
rasanaēijs oēat meg tutta wolna hozza egij
aran feijzet elew neēij, ees kerde ha az wolna
az ew feijzeije. Amaz azt monda hogij az wo-
na. Mercurius azert meg ewsmere az ew al-
natlagat ees zegijentelē woltat, sem az ara-
nījat sem az ewuet neēij meg nem ada.

Sabulaij Ertelme.

83

Az isteneē mījndenkor iamboron kelerijlneē
Ees az kīj egij igijw igaz, azon kewnijerijlneē
Az hazugnaē kēgijg wijzza hegedijlneē,

Elz nijulakrol ees bekakrol

EGijbe gijlekezeneē az nijwlaē kēzdenēē
egij masnaē panazolēodnīj az ew nijō-
morw uoltoērol hogij ewket mījnd embe-
reē mījnd ebeē ees egijeb sele allatoēijs hala-
lijg kērgetneē ees hogij iob wolna neēijē ec-
zer meg halnījē hogij nem mījnt ollījan nīj
omorulagba elnījē, ees eluegezeē magoēba
hogij mījnd egij nagij toba zewēdesnēneē.
Mijkoron azert az to melle gijorlon menne-
neē, meg erzeē az bekaē a kījē az to partijān
walanaē, ees mījndiarast be zewēdeseneē ele-
wtteē, mellījet mijkoron egij nijwl kīj elewt-
tekiaro wala, meg latot wolna monda ne-
kījē. allījatoē meg, mert alegha meg nē kēl-
letijē waltoztatnonē akaratoneē, mert een-
latoē amaz tījzta uijzbe walamij lelkes alla-
toēat kījē selenēbeē mījnalonēnal.

Ertelme.

Y 3

Eſopus

Kewnſeb el zéuednſj az nſjaualſſaſſagor,
Mſjkor maſó latóē nagſjob nſjomorufagor,
Hogſjmar az hozna neſewne olſjnagſj uſnga-
(ſagor.

Elz kſjgſjorol ees az parazt embercwl.

EGſj parazt emberneſe haza elewt zoſkor
wala egſj kſjgſjo laſnſj, mellſjet mſjkor
a parazt ember ſſja meg bantot wolna, olſj
igen meg mara azt az kſjgſjo hogſj meg ſelle
bele halnſj, kſjn az gſjermeſe zſjleſj igen ſſjra
naſe ees iaſngatanaſe. Az parazt ember kſjegſj
meg bwſlulan, ſeſjzeſjet ragada, ees mſjkor
az kſjgſjot meg aſarna ewlnſj, hozza waguan
nem tala az ſeſjet hanem az ſarſat el waga
ees az kſjgſjo el zalada. Vegre az parazt em-
ber iſmeg beſeſeget aſar wala a kſjgſjoual
zereznſj, de az kſjgſjo nemaſara hanem mon-
da neſj ſſjuewltue egſj ſewzſjela megſj. Az
mſje ſeuanaſ nem lehet ſemmſjeppen, mert
ha meg beſelmenſjſ ees baratoſoſe iennēſe
mſjnt az elewt, ha een az ſarſamra, eeste, az
ſjad koporſoiara teſjntenel, iſmeg wſjion-
nan meg bomolna az baratſag.

ſabulaij. Ertelme.

84

Kſjgſjo ha el wagot ſarſat meg teſjntſj
Az a bozzuſagor iſmeg meg emſjſj
Eeſharagſjat uele el ſe lemelſjſj.

Elz tſjwkrol ees rokarol.

MYkoron az roſa be ment wolna egſj
tſjwſe olba.ees larna ot egſj tſjwſor
hogſj az ſeſzen ilne ees betegeſſedneſe, meg
ſerde ewtet mſjnt wolna. Kſjneſe az tſjwſe azt
ſelele. Soſſal iobban wolneſe (wſj mond)
een io hugom ha innet el mennel.

Ertelme.

Ellenſegneſe ielen uolta retteneteſſeges,
Tauol uolta uſſzontag ewruendeteſſeges,
Ees mſjkor azt nem latſjuk ſellemeteſſeges.

Egſj rokarol.

IAat wala az roſa igen zeep zeuſe ſeſje-
ſet tellſjeſeſet immaran ees meg erſe-
ſet. Ees mſjkoron igen ſeuanna azoſba en-
ſj, ees mſjnden tudomanſjat teſja wetette

Esopus

wolna mijnt azo tho3 ferke3hetne3. Vegre
mij3oron meg ewsmere hogij mijnden igie-
kezetij heijaba walo wolna ees3 euansagana3
eleget nem tehetne, erewmet banatta for-
di3ta ees mōda. Ez3 ewlew ferke3 meeg meg
nem ertene3 hanem igen3 sauani3w3 ees fog
waslalo3.

Ertelme.

O3osna3 mijndene3 e3t kel tartani3 ezebe
Hogij3ha mijt3 euan ees nem lehet3 kezebe
A3t wgij3 tette3 hogij3 ne3 a3ari3a tenni3 tegze
(be.

El3 gijermekrewl ees Scorpiozol.

Sa3ka fognij3 ment wala egij3 gijermek, ees
mij3oron egij3 Scorpiot Sa3ka gijanant a-
3arna fel wennij3 meg ewsmere az3 Scorpio az3
ew egij3 igij3woltat ees monda ne3ij3. Hallo-
de gijermek, wed toua3 inner3 kezedet ha
meg nema3ar3 halnij3 ees mijndenestrewl el
we3nij3.

Ertelme.

Tetet az3 oli3 emberigen3ij3kan banni3a
Ees

3abulaij

85

Ees magana3 gono3at soha nem3 euanni3a
Kij3 dolgai3na3 magaba mijnde3 re3et meg ha3
(nija.

El3 uadazrol ees fogolijrol

A3wada3 ember mij3oron egij3 foglijot
fogat wolna, ees a3t meg a3arna ewl
nij3, ewnij3ereg wala ne3ij3 hogij3 ewtet el bo-
chatna, ees meg ne ewlne, mellij3et ha wele
tenne, oli3 helij3re igazij3tana ewter hogij3 so3
foglijot3at foghatna, felele ne3ij3 az3 ember
ees monda. Annalintab meltona3 itelle3 te
ged halalra hogij3 az3 tenn3 feleij3det el a3arod
arulnij3.

Ertelme.

Meeg az3 l3tene3ij3s a3t wgij3 hatta3 lennij3
Hogij3 uala3ij3 baratij3n arula3t a3art tenni3
Anna3 bijntetefet me33e ne3 haggij3a3ewij3nnij3

El3 nijwlrol ees tek- news bekarol

T3etnews be3ana3 az3 ew labai3t meg ne-
uetij3 uala az3 nijwl. Mellij3e az3 be3a molo
Z

Esopus

Iodek ees monda ne kñ. Ha welé meg futáda
atoró ewsmereð meg nñlwā hogij gñorlab
wagijok naladnal. Kñneð a nñwl monda. Bij
zonñawalnem tudod te meeg mñnemijuek
legñeneð az een labañm az futalba, de wala-
zonk bijrot kñ ne kewnē czelt tegñen ees fu-
rafonkat meg itellije. Valaztak azert bijro-
uul az rokat. Ees mñtoron czelt tewt wolna
ne kñk, a beka semmñt nem nñwgoue k mñg
nem az czelhoz mene. Az nñwl kēgñg bijwā
az ew labañnak gñorlafagaba, el nñwgoue k,
ees mñtoron almabol fel ferkent wolna kēz
de futnñ az czel fele mñnt iobban lehetne,
ees mñtoron ot latna a bekat, nagij pironko
dassal gñewzte hagñja magat.

Ertelme.

Nagij dolgot meg leznet ha ra igñekēzel,
Ees fogalmatoson ha ra emlekezel,
De fokz kñt uallantñ ha el felekezel.

Elz fñzfarol ees feñzerewl.

MYtoró az feñze a fñzfat wagna, eke-
kerchñnala wgñan azon fñzfabol, ees
aual kezde a fñzet halogatnñ. Melij dolgot

Sabulaj

86

mñtoró a fñz meg ewsmert wolna nagij iañ
garassal ees ohañtassal móda. Meeg se annñ
ra bannam az feñzet kñ engemet embere k
kezeueluag mñnt banó az ekeket, kñ een
belewlem walo k ees engemet hasogatnak.

Ertelme.

Emberne k az olñ bozzwlag leg nehezeb lezē
Az mellijet ew rañta, ewnnen fele tezen
Ees mellijet olñ barattñatol kñtewl ne wagna
(wezen.)

Elz keet alma faarol.

VErekednet wala a punñka almafa, ees
maas almafa egñmassal mellij wolna
masñenal zeeb. Ees mñtoron fok ideñg we-
tekerene k wolna, wala kewzel hozzañok egñ
chñpke bokor, Ez mñtoró halotta wolna ho-
gñ fok ideñglen nem oztoghatmana k meg
rañta, mellij wolna zeeb, oda mene, ees mó-
da ne kñk. Eleget feddettete k imaran mñnd
ketten elegzepe k watto k azert tegñete k we-
get eezet az feddesne k.

Ertelme.

Ghañta kñchñne k kñket, semñne k gñaniñt
(nak)

Esopus

Ees miynd egij chiipket hazotalanae alijtnae
Fewnepeke fewzet fewdolgot gijorson lezal-
(lijtnae.

Elz uakondagrolees az ew annijarol.

TErmezet zerijnt wakallat az wakondag
azert mongijakewtet wakondagnakijis
hogij semmijt nem laat. Ez, ezet monda az
annijanae. Anija, igen nagij zagot erzeke. Egij
ketes wartatwa ilmeg monda nekeij. Egij na-
gij magas kemeczeti slatoe. Harmadczor is-
meg. Hallom hogij az towachokeigen zewr-
getije az fewrewllijel a wasat. Monda ne-
keij az annija. Lewzte een io leijantio. A miynt
een latom, nem chake zemed, de sem orrod
sem fijled nijnen.

Ertelme.

Kijek nagij kerkedelbe magokat foglallijak.
Ezekbe wezijt embereke, ewket meg utallijak
Eeschake egij kichijnbenijs eleijket talallijak.

Elz darasokrol foglijokrol ees zanto emberrewl.

Eczer

Sabulaij

87

ECzer az darasokees az foglijoke meg zo-
mijwhozanae. Meneneke egij zanto em-
bernez annaek ezdeneke fewnifewgenij, ho-
gij innijoke adna, ees meg latna hogij ilmeg
lenneneke annij baratlaggal nekeij. Mert az fog-
lijoke azt fogagijak wala, hogij ewke azt ten-
neke hogij az paraszt ember fewlewijet beuen
teremne ees tellijes few fewlewket hozna.
Az darasoke kegij hogij kernij donganae
az ew fewlewijet, ees nem hadnael lopnij
az orwoeknae. Monda nekeij az zanto em-
ber. Keet ewkreijm wannae kije soha sem-
mijt nem fogaduaek sem igerneke, de azert
miyndenkoron azt tezijet miijt een akaroek,
azert inekab azokeeknae akarom a wijzet adnij
hogij nem miynt nekeke.

Ertelme.

Hazudozokeeknae zawat soha nekel hiijnij
Ees ha hozsad meneke kenijered meg ennij
Az elestelewttewek felsele kel tennij.

Jupiter istenrewl.

IVpiter istenneke menijegzeije wala, ees hoz-
za gijleneke miynden lekes allatoe, ees kije

Z 4

Esopus

mijnd az kijtewl menijre lehete aijandektor
wijne k az ew menijegzeijere. Az tewb alla-
rot k tewzewt el iewe az kighoijis, ho3wan ro
lat zaijaba. Mellijet mijkoron iupiterne k be
mutator wolna, monda ne k ij iupiter mijn-
dene k ne k hallafara. Iol lehet mijndene k ne k
aijando k it ewrewmest wezem de az kigh-
otol azt semmijkeppen nem tezem hogij
aijando k at ne k ij el wennem,

Ertelme

Gono3ok aijando k ij mind meg kel wtalnok
Ees azok at tauol tewlewn k hagi galnon k
Han e a karok azok tol karom kal meg walnok

Az balharol ees

AZ balha mijkoron egij embert igen
chijpne ees ewtet az ember meg kap-
ta wolna, ees kerdene k ij wolna, k ij az ewta
gajt marna, monda ne k ij az balha, een az
fele lelkes allat wagiok, k ijne k termezet
zerijnt adatot az hogij illijen modok eelije k
azert kerle k hogij ne ewlij meg engemet,
mert een ha akarnamijis nem arthatne k so-
k at az emberne k. Kijne k az ember monda,

Sabulaij

88

annal intab meg kel neked halmot az een
kezem mijat, mert sem igen sem keuesse
nem kellene wala k ijne k artanod.

Ertelme.

Ez pelda mijndenne k azt nijlwan mongija,
Ees mit bines bintesse k arra wagiok gongija,
Kijchijnt wagi nagijot tewt, de hogij az k en
(ra wongija.

Az balharol ees emberrewl.

BAlha. az ew 3okasa zerijnt kezde az em-
berne k zaranzewkewsnij, ees ewtet
ewssen mardosnij. Az ember meg kap-
ewtet, ees mijkoron kewrme kewzewt meg
akarna bijtetnij, el zalada az balha ees meg
mente magat halaltol. Mellijet mijkoron
az ember latot wolna bana igen, ees fel-
iuewlte Hercules lstenhez mondwan. O Her-
cules allatoknak meg tanijtoija ees meg
chnijtewlje mijre nem segetel meg enge-
met ez balha ellen. Monda mas ember k ij
ot kewzel al wala ho3za, ne k ij. Mijt 3olaz

Æsopus

balgatag. Tudode hogij az Istenek chat
nagij dolgozba ees zijegelebbe mutattij-
ak meg az ew ielenwoltozat.

Ertelme.

Tijztelue feliek midenek az Istensegeter
Eschat nagij dolgozba hiaa ew segetsegeter
Aprosekal ne banchat ew zent felsegeter

Egij ferfjurol ees az ew felesegirewl.

TAuaz idew wala, mijkoron egij ferfju
Ejt Ghermeksegetijl fogwa nagij ked
uere tartottanaa wala fel, ees meg kezdet
wala ewzijluj, hogij meg newzet, ees
teet feleseget wewn maganaa, Egijket if-
fjat ees az masijkat ideest. Ees mijkoron
mijnd egij hazba laknanaa, az azzon Eij ides
wala akarwan wrat chat az ew zerelmeze
wonnij, mijnden napon az fesebe neez wa-
la ees az fetegeter az ew hajainak mijnd
Eij. zagattija wala lassan lassan. Azonkep-

Fabulaij

89

pen az issiu azzonij, hogij ew tewle el ne
idegenednek a mij feter wala benne
azt ewijs Eij zagattija wala. Vegre
annhra tepek nijuet hogij kopa
zon hagitak mijndeneknek
neuetsegere ees zij-
dalmara.

Ertelme.

Nijnchen iob teete ez fewlden uensegnek
Mijnt ha magat ne aggija az gijenerisegnek
Eesbeket hagit mijndenekewl azzon felese-
gnek.

Fabularum Æsopi finis. Gabriele pannonio Desthino inter- prete.

Æsopus fabulainak uege.

M. Iodocus Naf.

Anno M D LXIUI.

VIENNAE PANNONIAE
in officina Ioannis Singrenij
Mense Augusto Anno.
M. D. XXXVI.

Nijomtatot Bechbe Ianos Sijngrenius
mijhelisebe, kishazsonij hauaba. Ezer
ewt 3223 harmijezhat Ez-
rendewbe.

M. Iodocus Nass.
Anno M D LXIII.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár